

Янис Марис
**ЛЯТОТО
НА
СТРАХА**

ЯНИС МАРИС ЛЯТОТО НА СТРАХА

Превод: Петър Евтимов

chitanka.info

Човекът не се ражда, за да бъде побеждаван. Той може да бъде съкрушен, но не и победен.

Ърнест Хемингуей,
„Старецът и морето“

1

Това беше най-хубавият му час. Подир следобедния сън той отпиваше с наслада от чашката кафе, полуизтегнат на съгваемия стол върху малкия балкон на апартамента си. Оставяше се да си въобразява, че тесният балкон е веранда на вила — мечтата за старините му, а прашният път долу — градина, която самият той обработва. От унеса го извади жена му:

— Пак дойде — каза тя.

— Кой?

— Онзи младеж, дето те търси сутринта.

— Уплашеният ли?

На обяд съпругата му го беше информирала за никакъв посетител, който го търсил сутринта. „Озърташе се, сякаш се боеше, че някой го следи, и ми се стори, че си е глътнал езика от страх. Един слабичък такъв, почти момче.“

— И къде е сега?

Жената посочи с глава.

— Вътре.

— Каза ли ти какво иска?

— Не.

Той нямаше никакво настроение да приема посетители.

— Как му беше името?

— Не съм ти казвала име, тъй като не ми се представи. Искаше да се види с тебе.

Дали да го отпратеше? Непознат, млад, уплашен. Вероятно е дошъл да иска ходатайство пред някой колега в полицията.

— Доведи го.

Апартаментът беше на втория етаж. От тук се виждаха ясно минувачите, портиерската двойка на отсрещната кооперация, която бе изнесла столовете си на тротоара за хладина, дебелакът, който се мъчеше да изкара колата си, затисната от две други коли. „Този човек

никога няма да се научи да кара кола“ — рече си той в мига, в който жена му и младежът се показаха на балкона.

Посетителят беше наистина много млад. „Има-няма двадесет, двадесет и две години“ — прецени домакинят. — Строен, миловиден и, както бе казала съпругата му, уплашен. През разтворената яка на ризата на шията на младия човек се виждаше златна верижка. Розова риза, вишнев панталон с широк маншет, плетени обувки, дълга коса. „Един младеж, който не можеше да няма успехи сред момичетата“ — помисли си възрастният човек, като питаше:

— Искали сте да ме видите?

Другият се огледа, сякаш се страхуваше някой да не чуе отговора му.

— Да, господин Бекас.

— Слушам ви.

Младежът не заговори. Стесняваше се да започне, но се виждаше ясно, че присъствието на госпожа Бекас го възпира.

— И така?

Жената приближи стол към младежа:

— Заповядайте, господине — каза тя и се прибра вътре.

— Господин Бекас, вие не ме познавате — започна плахо младежът. — Майка ми обаче често ми е говорила за вас. Служили сте с баща ми в армията и сте били, така поне твърдеше тя, големи приятели.

— Как се казва баща ти?

— Константиnidис.

— Тасос ли?

— Да, помните ли го?

Дали го помнел, казва? Бяха израснали заедно. Ако беше жив, сега щеше да бъде на възрастта на Бекас.

— Да, бяхме приятели.

Бяха нещо повече от приятели. Неразделни в училище, в игрите, във войската. Някога единият беше спасил живота на другия. След казармата обаче пътищата им се разделиха.

— Значи ти си син на Тасос.

Константиnidис бе умрял преди години. Преди двадесет и две, а може би двадесет и пет години? Спомняше си, че тогава поиска отпуск от службата, в която беше още новак, за да отиде на погребението му.

Той пак изглежда младежа.

— На колко години си?

— На двадесет и три.

Изглеждаше на двадесет. Посетителят сякаш прочете мислите на домакина:

— Баща ми е починал, когато съм бил на десет месеца.

— И си израснал при майка си?

— Тя се омъжи повторно.

— Така. Баща ти беше наистина голям мой приятел. С какво мога да ти помогна?

— Вие сте инспектор от криминалната полиция.

— Бях. Вече не съм. Сега съм пенсионер, но там имам приятели.

За какво става дума?

— За престъпление.

— Което ще бъде извършено, така ли?

Попита сериозно, докато вътре в себе си се забавляваше.

— Което е извършено — отговори тихо другият.

— Извършено ли?

— Да.

— Кога?

— Навярно през нощта.

— Как така „навярно“? Какво смята полицията?

— Тя още не знае.

Бекас изглежда младежа по-внимателно. Той беше блед, уплашен, но нямаше вид на неуравновесен.

— Я почакай, момчето ми. Днес е извършено престъпление и полицията не знае за него?

— Именно.

— А защо не са съобщили?

— Кой да направи това?

— Роднините, приятелите, съседите, заинтересованите в края на краищата.

— Защото не знаят. Не знае никой, освен убиеца и... аз!

— Ти ли откри престъплението?

— Да.

— И защо не съобщи на властите?

Момъкът пак се огледа уплашено.

— Не можех — прошепна той.

— Защо?

— Защото... защото...

Той се запъна. Бекас зачака заинтригуван.

— Господин Бекас — каза високо младежът. — Вие сте били приятел на баща ми. Трябва да ми помогнете!

— Защо не можа? — настоя строго старият инспектор.

— Защото щяха да ме уличат като убиец — каза, след като се поколеба, посетителят.

Всичко това изглеждаше странно, но Бекас разбираше — в него поне вярваше, — че младият човек говори сериозно.

— Такива ми ти работи значи — рече той.

Инспекторът изглеждаше безразличен, тежък, намиращ се още в плен на дрямката от горещия летен следобед. Вътре в него обаче бе дадена „тревога“.

— Защо щяха да уличат тебе?

Младежът прошепна умолително:

— Нали няма да съобщите в полицията?

— Ще видим...

— Трябва да ми обещаете.

Дебелакът се бе измъкнал с колата. Портиерът, който седеше отсреща, се усмихна на Бекас от мястото си. Инспекторът отговори:

— Не обещавам нищо.

— Тогава не мога да говоря — рече младежът.

— Както искаш.

Той изрече тези думи с безразличие, уверен, че момчето срещу него няма да си отиде, тъй като нямаше друга надежда, освен него.

— Но аз ви казах. Извършено е престъпление.

— Полицията ще научи за него. С малко закъснение, но ще научи. Ще научи и за тебе, бъди сигурен. И ще те уличи като престъпник, дори и наистина да не си ти.

Бекас говореше така, за да го сплаши. Той познаваше хората и беше убеден, че така ще стане. Младежът беше направил нещо нередно, но не е извършил престъплението, което Бекас още не знаеше какво е. Домакинът гореше от желание да научи, но външно не показваше нищо.

— Защо биха уличили тебе като убиец? — попита той.

— Защото аз се оказах в апартамента, където беше трупът.

Инспекторът започна да схваща работата.

— В колко часа?

— Посред нощ. В два часа през нощта.

— И за какво си ходил там?

— За да извърша кражба.

Старият криминалист питаше, сякаш вършеше най-обикновеното нещо на този свят:

— Ти с кражби ли се занимаваш?

— Не! — протестира твърдо младежът.

— Вчера за първи път ли опита?

— Да.

— Как?

— Изпратиха ме.

— Кои?

— Племенникът на жената, която намерих там...

Той искаше да каже „убита“, но не можа да произнесе думата. Бекас се намести по-удобно на стола.

— Не зная дали говориш истината, или лъжеш — каза той, — но каквото и да е, разкажи всичко поред.

Инспекторът беше нервиран! Не защото едно диване със златна верижка на шията и дълга коса ставаше така лесно крадец, а понеже това диване беше син на човека, когото някога беше обикнал повече от брат. „И прилича на него, дявол да го вземе“ — помисли си той. Разбира се, Тасос Константиnidис не носеше златни верижки, нито имаше дълги като на жена коси. Но баща и син имаха еднакви черги и еднакъв — стори му се смешно да го каже за човек, който само преди няколко часа е ходил да краде — невинен поглед, който веднага спечелваше събеседника.

— Можеш да пушиш — каза той без настроение.

Младежът колебливо извади цигарите си. За момент като че поиска да поднесе и на инспектора. Но не посмя. Запали цигара и сложи кутията и запалката в джоба си. Цигарите бяха „Марлборо“, американски, а запалката — „Дънхил“, позлатена.

„На младежа му харесват нещата, които блестят“ — помисли си Бекас, като питаше:

— И така, изпратиха те да ограбиш една дама, която живее в апартамент на най-горния етаж. Къде се намира този апартамент?

— На улица „Спевсипу“ — отговори другият, смутен от строгия поглед на инспектора.

— И те изпрати нейният племенник?

— Да.

— Приятел ли ти е?

— С него се запознах преди няколко дни в една дискотека.

— И ти се довери веднага?

— И той, и аз имахме нужда от пари!

„Не за да си купите хляб“ — рече си Бекас, като задаваше въпроса:

— Ти заложи на опита си на крадец с взлом?

— Казах ви, че това ми беше за първи път.

— Тогава защо се реши?

— Племенникът имаше шперцове. И за входа на кооперацията, и за апартамента. Той знаеше къде леля му държи бижутата и парите си и че в апартамента няма никой.

— От къде е знаел?

— Роднините му живеят през лятото във вилите си. Мисля — в Сунион.

— Как се казват тези прословути роднини?

— Хаджигригорис.

Името му говореше нещо. Кораби? Завод за спиртни напитки? Строителни предприятия?

— Богати ли са?

— Много! Така ми каза той.

— Приятелят ти.

— Не ми е приятел.

— И този господин ли се казва Хаджигригорис?

— Да. Лакис Хаджигригорис.

— Без съмнение той ти е казал, че това е лесна работа.

— Точно така.

— Тогава защо не я е свършил той самият? Защо е накарал трето лице да се оплете в играта?

— Същият въпрос му зададох и аз — каза плахо младежът. — Отговори ми, че вече е извършил няколко мръсни работи във вреда на роднините си. Обясни ми, че той щял да бъде първият, върху когото ще падне подозрението, щом видели, че липсват бижутата и парите.

— И възложи на тебе. Ти отиваш в два часа през нощта, отваряш с шперца външната врата, изкачваш петте етажа...

— С асансьора.

Бекас не знаеше да се смее ли, или да се ядосва! Чудни младежи! Дори за една кражба не им се ще да се поизморят!

— ... и влизаш в апартамента.

Посетителят пребледня отново.

— Не влязох. Щом отворих вратата, видях жената, просната на пода. Обърнах се и побягнах като луд.

Ужасът от тази сцена се изписа на лицето му. „Ако лъже, е голям артист!“ — помисли си Бекас, но не вярваше, че лъже. Момъкът го гледаше умолително. Показваше, че му се ще да добави още нещо, но не смее.

— Може би искаш нещо? — попита Бекас.

И едва не се разсмя, когато чу отговора:

— Бих ли могъл да получа чаша вода?

„Глупак!“ — рече си Бекас. Посетителят му се държеше като добър ученик пред учителя си и с това му напомняше в този миг повече от всеки друг път приятеля му, който бе починал отдавна.

— Жена, би ли ни донесла по чаша вода? — викна той.

И после:

— Когато си тръгна, заключи ли вратата на апартамента?

— Не... Мисля, че не... не си спомням. Може и да съм я заключил. В оня миг не знаех какво правя.

— Но ясно видя трупа?

Той млъкна. Жена му носеше поднос с вода и две чинийки със сладко. Като че ли ги е имала готови и не е вършела нищо друго, освен да чака повикване, за да ги поднесе. „Приготвила ги е предварително“ — досети се Бекас.

— Син е на Константиnidис — поясни й той, показвайки с глава посетителя.

— На приятеля ти?

Беше слушала много за това приятелство от младежките години на мъжа си.

— Да — отговори тежко старият полицай. — И тази вечер ще остане тук.

Той почака жена му да сервира и да ги остави сами.

— И така, ти ясно ли видя трупа? Отворените очи, които помисли, че те гледат, и така нататък?

— Да, видях го.

— Значи лампите в апартамента са били запалени? Или не.

Посетителят остави чашата.

— Не бях помислил за това, но сега, когато ме попитахте, да, лампите светеха.

— Ти каза ли всичко това на приятеля си, на племенника?

— Не, не съм се срещал с него.

— Как е възможно? Нямаше ли да делите плячката?

— Бяхме се договорили да се срещнем утре сутринта.

— В колко часа и къде?

— В единадесет часа в сладкарница „Византия“ на площад Колонаки.

Бекас не можа да се сдържи да не се засмее. Единадесет часът за тях е сутрин.

— Толкова рано?

Няма що, добри момчета! Скитат през нощта и спят през деня.

— Ще ми дадеш ли шперцове, които си получил от твоя приятел?

— Не са у мене.

— Къде са?

— Както бяха, ги захвърлих в някакъв канал.

Дали казваше истината? Бекас не беше сигурен.

Зададе му още няколко въпроса и стана. Младият човек го изглежда със страх.

— Ще ходите ли някъде?

— Да, имам малко работа. Ти няма да мърдаш от тук!

— Няма да ме издадете, нали? Обещавате ли ми? Ако трябва да ме арестуват, ще се самоубия.

(Последния път, когато видя Тасос Константиnidис, той му беше казал, че мечтата му е да има син. „Един мъж и половина като нас!“ И

това момче беше синът, за когото Тасос бе мечтал.)

— Няма да те предам — каза му той. — Ако се наложи да го сторя, ще кажа първо на тебе. Тази вечер можеш да спиш спокойно. Никому няма да мине през ум да те потърси тук.

Извика жена си:

— Мене ме чакат — рече, — дай му — той посочи Константинидис с глава — да яде и го сложи да спи рано.

— При тази жега?

— Не е спал цяла нощ.

Бекас завърза вратовръзката си и облече сакото. Когато тръгваше, попита:

— Наистина, как ти беше името?

— Алекос — отговори младежът.

Лекарят му беше разрешил само едно кафе на ден, а сега в кафенето до музея той пиеше третото. Погледна часовника си. Десет часът. Бяха изминали три часа от момента, в който се бяха разделили с капитана от полицията Иполит. „Искам една лична услуга. Случи се да науча за едно престъпление. Не мога да ти кажа как. Бих отишъл при началника ти, но знаеш, че не се отнася със симпатия към мен.“ Полицейският капитан Иполит се беше усмихнал:

— Вие двамата никога не си пасвахте.

Той обичаше и уважаваше Бекас. Последният беше „неговият учител“. При него беше започнал службата си, след като завърши училището.

— Какво трябва да направя, господин началник?

Продължаваше да го нарича „господин началник“.

— Да речем, че са ти се обадили анонимно по телефона. Съобщили са ти, че на улица „Спевсипу“ номер 199 има труп. В апартамента на Хаджигригорис.

— Но наистина има ли?

— Вярвам, че има.

Не беше лесно, но уредиха всичко. Капитан Иполит щеше да отиде да хвърли един поглед. Така, малко официално и малко неофициално. И сега Бекас го чакаше.

Капитанът дойде десет минути по-късно. Бекас го различи отдалече. Веднага почувства нещо неприятно. Стори му се, че бившият му подчинен се усмихваше по начин, който не му хареса. Една усмивка, която Иполит скри, когато дойде по-близо.

— Ходи ли?

— От там идвам, господин началник. В апартамента на улица „Спевсипу“ всичко е спокойно. Вероятно някой любител на фарсове ви е подвел.

— Не...

— Не. Няма нито труп, нито каквото и да било друго нещо, заслужаващо внимание.

Бекас се поколеба, преди да попита:

— Ти влезе ли вътре?

Иполит се засмя:

— Да, само нека си остане между нас. Портиерът е наш човек.

— И...

— Казах ви. Нищо, господин началник. Някой глупак е решил да си изиграе шега с вас.

Една млада двойка, вероятно чужденци, седна на съседната маса. Момчето и момичето бяха облечени почти по един и същ начин. Блуза, панталони, широк кожен колан. Различаваха се малко по косата.

На момчето тя беше по-дълга. И двамата бяха руси. Като младежа, който го чакаше у дома му.

— Как научихте за този несъществуващ труп? — попита Иполит.

— Да речем, че са ми се обадили анонимно по телефона.

Иполит се усмихна:

— Разбира се, не сте научили така.

— Не.

Младежът от съседната маса бе повикал сервитьора и се опитваше да направи поръчката си на развален английски език.

— Лампите в апартамента бяха ли запалени? — попита Бекас.

Попита го, сякаш тази мисъл току-що му беше дошла наум. (За това той си мислеше още от самото начало.)

— Кои лампи?

— Тези, в апартамента.

— Разбира се, не.

Той забеляза, че отговорът му направи впечатление на стария полицейски инспектор.

— Запалени ли трябваше да ги намеря?

— Така ми казаха.

Иполит не каза нищо, но Бекас прочете в погледа му онова, което бившият му подчинен не счете за необходимо да каже: „Избудалкали са ви и за това, както и за останалото“. Той стана.

— Аз трябва да вървя. Благодаря ти и извинявай за главоболието.

— Моля ви, какво говорите.

И другият стана. Той се отнасяше към Бекас винаги с уважение.

— На ваше разположение съм, когато пожелаете.

Стиснаха си ръцете. Бекас тръгна към тролейбусната спирка, чувствайки върху гърба си погледа на Иполит.

От ъгъла на улицата той съзря жена си на балкона. По вида ѝ позна, че го чака, за да му съобщи нещо. Те се познаваха толкова добре един друг, че се разбираха, без да говорят. Той почти знаеше какъв отговор ще получи, когато и попита:

— Къде е малкият?

— Отиде си.

Това беше логическа последица на всичко, което беше научил от Иполит. Попита така, само за да кажи нещо.

— Защо си отиде?

— Не зная — отговори жената. — Бях му сервирала, нахрани се и аз отидох, както ти каза, да му оправя леглото за спане. Докато му приготвих леглото, той пушеше на балкона. Когато излязох да му кажа, че е готово, той си тръгна.

— И нищо ли не каза?

— Напротив. Каза, че е забравил нещо, че щял да дойде да те види отново. Благодарни ми много любезно. Изглежда добро момче.

Бекас изръмжа:

— Не е.

— Как не е! Напротив!

— Каза ли ти защо беше уплашен?

— Разказа ми някаква измислица.

— Каква измислица?

— Не е важно. Яденето е готово.

През тридесетте години съпругески живот госпожа Бекас се беше научила да не пита повече, отколкото би желал съпругът ѝ. Тя се върна да сервира вечерята. А Бекас, след като свали сакото си, седна на балкона да чака. Когато по-късно вечеряха в кухнята, където бяха свикнали, той я попита:

— Не видя ли някого по улицата?

— По коя улица?

— Когато си излязла на балкона и малкият ти е казал, че ще си ходи, не видя ли някого?

— Искаш да кажеш, дали не го е извикал някой отдолу?

— Да.

— Не видях. Но може и да са го извикали. Бях вътре и оправях леглото.

Тя погледна мъжа си неспокойна. Бекас не се издаваше, но тя го познаваше. Беше притеснен.

— Какво става със сина на приятеля ти? — попита тя.

Когато Бекас беше още на служба, тя не питаше никога за работите му. Но сега беше пенсионер и всичко, което ставаше, беше частна работа.

— Нищо. Изглежда, че му се е прищяло да си поиграе с един стар полицај.

— Да си поиграе ли? Защо?

Той се усмихна.

— Днес младежта е странна — каза ѝ той. — Ние не я разбираме.

2

През доброто старо време, когато „Византия“ беше още кафене и съдържателят му Бабис не беше станал прочут, Бекас отиваше там от време на време да изпие едно кафе. Това ставаше в сутрешните часове, когато се случваше да няма работа. Веднъж реши да се позабавлява, като наблюдаваше един дребничък човек, възрастен, но изпълнен с жизнерадост, който играеше табла, разправяше весели истории и говореше за кухня и ястия като специалист. Когато приятният човек си отиде, другите казаха на Бекас, че това бил известен поет и се казвал Варналис^[1]. Бекас никога не беше чел поезия, но беше слушал за Варналис. „Забавен човек“ беше помислил той и си бе спомнил и някои други неща, които се говореха в полицията за него.

Сега „Византия“ не беше вече кафене, нямаше го Бабис и Варналис играеше на табла другаде. Бекас пристигна в Колонаки към десет и половина. Той избърса с кърпичка изпотеното си лице и се ядоса на себе си. Защо не си съблече сакото като всички хора в тая жега? „Аз съм наистина старомоден — помисли си той, — и малкият е прав, като иска да се позабавлява с мен.“

Но вътре в себе си той не вярваше, че синът на приятеля му разиграваше цялата тази комедия, за да будалка един стар, изразходван полицейски инспектор. Не знаеше какво става. Защо беше необходима цялата тази скалъпена история?

Масите на тротоари пред кафенето бяха празни. Само ни отсрещната страна, под дърветата, Бекас видя няколко клиенти, все млади хора. На входа на заведението стоеше сервитьор, който Бекас позна. Бяха се срещали не във „Византия“, а по някакво дело, когато старият инспектор бе разпитал сервитьора като свидетел. Бекас отиде при него:

— Бих желал една услуга — каза той, — помниш ли ме?

Другият го помнеше и беше готов да направи услугата.

— Служебна ли? — попита сервитьорът.

Бекас се усмихна:

— Не — отговори му той, — вече съм в пенсия. Частна услуга. Може би познаваш младия Хаджигригорис.

— Лакис ли?

— Да, мисля, че така се казва.

Сервитьорът познаваше Лакис.

— Идва ли насам?

— От време на време с момичетата си.

— С момичетата си ли?

Сервитьорът се засмя. Беше в добро настроение, в този момент нямаше много работа, беше му приятно да разговаря, а компанията на известния полицейски инспектор го ласкаеше.

— В наше време младежи като него имат едновременно по няколко.

— Да не би да е тук?

Сервитьорът хвърли един поглед в заведението.

— Не, няма го — отговори той.

Бекас погледна часовника си. Единадесет без двадесет.

— Ти каза „младежи като него“. Какъв вид младеж е той?

— Той ли ви интересува?

— Не. Синът на моя приятел. Баща му ме помоли да науча нещо за компаниите му. Що за младеж е Лакис?

— Не ги ли знаете? Развалени богаташки деца, на които не им се е налагало никога да работят. Пари от бащата, спортна кола, нощни гуляи, жени и така нататък.

Показаха се някакви нови клиенти. Сервитьорът остави Бекас с едно „извинете“. Старият инспектор седна близо до вратата и когато сервитьорът изпълни поръчката на новите клиенти, дойде пак при него.

— С какво да ви окажа внимание? — попита той.

— С едно сладко кафе. И ако се появи младият Хаджигригорис, да ми го покажеш.

Но щеше ли да се появи? Само заради това Бекас беше направил сутрешната си „екскурзия“ до Колонаки. Когато погледна часовника си, беше единадесет часът без дванадесет минути.

Сервитьорът отиде в дъното на кафенето за поръчки. Като се връщаше, мина близо край Бекас и без да се обръща към него, каза тихо:

— Ето го! Там под дървото. Отсреща.

Бекас погледна натам. Човекът, когото му посочиха, се готвеше да седне. Около двадесет и пет годишен, обгорял от слънцето, с прозрачна риза, разкопчана до кръста, и голям часовник на ръката. Всичко, което носеше, сякаш беше извадено от журнал на последната небрежна мъжка мода.

— Добре.

Другият отиде да довърши работата си. Под тежките, дремещи клепачи зоркото око на Бекас наблюдаваше младежа. Той беше седнал и гледаше с безразличие наоколо. Старият инспектор обаче знаеше да „гледа“. И виждаше, че Лакис не беше спокоен. Значи не всичко беше лъжа. Припомни си вчерашния диалог: „Срещна ли се с него?“ „Не, бяхме се договорили да се срещнем утре в единадесет часа преди обяд“. Погледна часовника си. Наближаваше единадесет часа. И младежът отсреща гледаше своя часовник. „Чака нашия приятел“ — помисли си Бекас.

Следователно не беше фарс, както си беше представил това Иполит. Имаше един пункт, по който синът на стария му приятел не беше го излъгал. Тази среща в единадесет...

Сервитьорът му донесе кафето.

— Сладко, нали така казахте?

— Да.

Сега обаче Бекас нямаше желание за разговор. Цялото му внимание бе приковано върху младежа отсреща. Старият инспектор знаеше, че Алекос Константиnidис нямаше да се яви. Той говори вече на инспектора за тази среща и не би посмял да дойде след онова, което направи вчера. Ако срещата трябва да се състои на всяка цена, ще изпрати някой приятел. Другият обаче чакаше. В това Бекас беше сигурен. Чакаше и се безпокоеше. Сега вече не се правеше на безразличен. Той се озърташе наоколо и лицето, движенията му издаваха нетърпеливост. Непрекъснато поглеждаше часовника си. Когато Бекас погледна отново своя часовник, беше единадесет часът и петнадесет минути. Алекос Константиnidис не бе се появил и младежът отсреща изглеждаше нервен и неспокоен.

За миг Бекас помисли да отиде при него, да поговори. Но не го направи. Пиеше глътка по глътка кафето си. Един пенсионер, който не е направил нищо, но погледът му бдеше. В единадесет часа и тридесет

минути младият Хаджигригорис стана. Дотогава не беше поръчал нищо. Отиде си, като хвърли един последен поглед, да не би да се покаже онзи, когото чакаше.

Бекас довърши доволен кафето си. Сервитьорът дойде при него с нова чаша прясна вода.

— Видяхте ли го? — попита той.

— Да.

— Как ви изглежда?

— Както ми го описа. Момче, което яде парите на баща си. Знаеш ли къде живее?

— Не, но мога да науча от компанията му.

— Ако се наложи, ще ти кажа. Засега не е необходимо.

Той отпи с наслада от току-що донесената студена вода. Беше доволен. Не знаеше какво става, не знаеше кое беше истина и кое лъжа от всичко онова, което му беше казал вчера Константиnidис, но синът на стария му приятел не беше дошъл в дома му, за да будалка един стар криминален инспектор. Не само защото самият той не искаше да приеме това, а защото беше наистина така. Тази мисъл го беше засегнала след снощната му среща с Иполит. Това, че синът на най-добрия му приятел бил дошъл в дома му, за да окарикутури един криминален инспектор ветеран! Сега знаеше, че не е така.

Но как е?

Нямаше къде да иде, какво да прави. Не му оставаше нищо друго, освен да помисли. И той вършеше това, пиейки по глътка от студената вода. Хаджигригорис чакаше младежа, с когото се беше запознал в дискотеката. Чакаше го нервен и си отиде неспокоен от това, че не го видя. Нещо, което показваше: че не го е срещал от онзи ден и че не той е лицето, което го е взело от дома на Бекас и че не е научил какво се е случило в апартамента на улица „Спевсипу“ 199, или поне не беше научил това от Алекос Константиnidис.

След като синът на приятеля му обаче не дойде при него, за да го будалка, защо му изреди всички тези лъжи за апартамента, за трупа и т.н. И преди всичко защо дойде?

Креслата на „Византия“ сега бяха заети от момчета и момичета. В очите на Бекас всички те бяха еднакви, каквито са в очите на един

европеец китайците например. Еднаквите пъстри дрехи, еднаквите коси и главно еднаквите обноски, еднаквият вид. Ако можеше да разбере как мислят тези младежи, може би щеше да разбере и защо дойде снощи у дома му Алекос Константиnidис. Но не разбираше.

„Тези момичета“ — помисли си той, гледайки две хубави девойки, които дойдоха и седнаха срещу него, напълно безразлични към това, което можеше да види старият инспектор. „Защо показват така бедрата си?“ Беше ли това простотата на една младост, премахнала ненужните бариери, или беше онова, което в служебните доклади на полицията наричаха „изопаченост на нравите“? „По-скоро второто“ — каза си той. И все пак тайно в себе си признаваше, че неговата упоритост да не сваля сакото и вратовръзката в летния зной беше глупаво придържане към норми, които нямаха смисъл. „Аз съм старомоден“ — мина през ума му. „Но нима тези младежи са съвременни и така ли трябва да бъде?“

На ъгъла на площада видя един пъргав старец с разкопчана бяла риза, който бе спрял такси и влизаше в него. Когато таксито замина, той се досети кой беше старият човек: „Ха, Варналис, поетът!“ — измърмори старият инспектор. Значи беше още жив? От деня, в който го беше видял да играе табла, бяха минали повече от двадесет години. И тогава също беше старец.

Казват, че пенсионерите се занемарявали, но полицейският инспектор Бекас беше доволен от това, че седеше тук, без да има някаква работа. Когато край него мина вестникопродавачът, той купи един следобеден вестник. Бекас хвърли безразличен поглед на големите заглавия. Всеки ден все едно и също. „Напрежение в Близкия Изток“, „Кипърският въпрос“. Дори и полетите в космоса бяха станали ежедневие. Изведнъж окото му трепна. Той беше прочел механично едно съобщение, но сега осъзнаваше значението му.

„Трагично нещастие“.

Погледна снимката на красивата жена, която се усмихваше на първа страница и напомняше киноактриса.

После бавно прочете съобщението:

„Трагично нещастие сполетя вчера известното в атинското общество семейство Хаджигригорис: Джулия

Хаджигригорис...“

Джулия Хаджигригорис, известната дама от „висшето общество“, се беше удавила предния ден в Сунион. Новината не е била предадена на печата в продължение на 24 часа. Сега публикуваха подробностите. Джулия Хаджигригорис, съпругът ѝ и двойка техни приятели излезли сутринта с малката си яхта за плаж някъде недалеч от вилата им. И хубавата жена се удавила пред очите на мъжа си, на приятелите си и на други свидетели.

Смътното приятно чувство, което беше създало у Бекас увереност, че младият Константиnidис не го е излъгал за срещата в единадесет часа, изчезна.

Логично не съществува никаква причина за тази среща. Нещастieto беше станало пред очите на мъжа ѝ, на свидетели. И новината беше ясна, и властите бяха наясно. Един съвсем ясен случай, който не оставяше никакво място за фантазии. Но това съвпадение...

„А ако става дума за друга?“ — помисли Бекас.

Знаеше обаче, че тази мисъл му дойде, понеже така му се искаше.

Тя е, не е друга. Името, вилата в Сунион, а и самите подробности във вестника:

„... съпружеската двойка прекарваше летните месеци в собствената си вила... Постоянното им местоживееие обаче е на улица «Спевсипу» 199...“

Той погледна жената, която му се усмихваше от снимката. Хубава жена, не в първа младост. „Тридесет и пет — четиридесет годишна?“ — запита се той. При тези жени с охолен живот, със спортуване, с институтите за поддържане на хубостта е трудно да се определи възрастта.

Той стана. Красотата на безделното атинско утро беше изчезнала.

Инспекторът погледна часовника си. Един часът. Не му оставаше нищо, освен да плати и да си ходи.

Когато стигна в къщи, попита:

— Не се ли появи?

Имаше пред вид младия Константиnidис.

— Не — отговори госпожа Бекас. — Не се е явявал.

Той и не очакваше нещо друго. Попита така, само защото не можеше да отклони мисълта си от младежа. А не знаеше точно защо. Докато жена му сервира обяда, той препрочете във вестника подробностите около нещастния случай в Сунион.

Киното в квартала им даваше гръцки филм, а госпожа Бекас обичаше гръцките филми. В седем и половина вечерта Бекас още седеше на балкона. Беше изпил отдавна кафето си, но държеше празната чаша на малката масичка пред него. Откакто лекарите му бяха спрели десетината кафета, които беше свикнал да пие на ден, той се надсмиваше над себе си с едно, като използваше такива дребни номера. Госпожа Бекас го попита:

— Искаш ли да идем?

Нямаше никакво настроение да попита какъв филм даваха. Откакто излезе в пенсия, търсеше в кварталното кино само хладината, познатите физиономии на запалените любители на киното — почти все едни и същи, — бръмченето на апарата, който го приспиваше. За да достави удоволствие на жена си обаче, той попита:

— Какво дават?

Тя му каза.

— Изглежда хубав филм — направи извод Бекас.

Това беше една от малките деликатности към жена му. Госпожа Бекас изпитваше удоволствие от киното, но искаше да вярва, че отиваха, за да развлече мъжа си. И старият инспектор я оставяше да вярва.

В осем часа те бяха седнали вече на платнените столове. Бекас, както обикновено, не внимаваше никак във филма. По едно време забеляза, че жена му се опитва скришом да избърше сълза от окото си.

— Трогателна история — каза ѝ той.

В десет и половина бяха се завърнали от киното и бяха завършили леката си вечеря. Бекас каза:

— Ще изляза на разходка.

И сега, вече пенсионер, не беше свикнал да си ляга рано.

— Не ме чакай.

Жената беше свикнала на тези неща. Тридесет години, докато мъжът ѝ беше на служба, не бе съумяла да се научи да не се безпокои. Сега обаче, след като той се пенсионира, тя бе спокойна.

Не го попита къде щеше да се разхожда. Не го питаше никога. Този път обаче дори и да искаше, Бекас не можеше да ѝ каже. И той не знаеше.

Някога, когато имаше свободно време, вечер той минаваше през редакцията на в. „Проини“, чийто директор беше приятелят му Макрис. Но и той бе излязъл в пенсия. Бекас се отправи към заведението, в което Макрис отсядаше редовно.

Видя го в компанията на стари депутати. Разпиляната му коса беше побеляла. Бекас забеляза с удоволствие същото високо, силно и малко отпуснато тяло, същите дебели очила, същото весело лице. И Макрис го видя и остави компанията си, за да го посрещне.

— Как така насам, към сборището на несретниците? — закачи го той.

— Чудех се къде да ида.

— Ще останеш ли да пийнеш нещо с мене?

Бекас поклати утвърдително глава.

— А компанията ти?

— Няма да я загубя. Всеки ден са тук и всеки ден повтарят едно и също.

Той направи знак на приятелите си и заведе Бекас под едно дръвче срещу кафе-сладкарница „Елинико“. Седнаха на една уютна масичка. Макрис попита инспектора как прекарва времето си.

— Като пенсионер.

— Скучаеш ли?

— Да ти кажа ли истината? Не! А ти?

Говориха за много свои неща. Зад дебелите стъкла на очилата си Макрис наблюдаваше своя приятел. Познаваше го добре. Някога бяха преживели заедно онази история, която вестниците бяха нарекли „Престъпление в Колонаки“. Оттогава бяха изминали двадесетина години.

— Какво става с тебе?

— Какво искаш да става?

— Нещо те тревожи. А да ти кажа ли едно свое предположение? Ти не минаваш случайно от тук. Дошъл си нарочно при мен.

Бекас беше готов да протестира, но не го направи. Вероятно е дошъл така, без да го осъзнава и той самият.

— Не е изключено — каза той.

— И така, за какво става дума?

— Познаваш ли някой си Хаджигригорис?

Макрис познаваше всички.

— Има си хас. Вестниците пишат днес за една жена от това семейство. За тази, дето се удавила, Джулия Хаджигригорис.

— Познаваш ли я?

— Виждал съм я някога. Интересна жена. Хубава, енергична, будна. Разбира се, не е от онези, които използват за пример в пансионите за благородни девици.

— Тоест...

Макрис се засмя.

— Живееше си живота, дето се вика. И да ти кажа: със собствените си пари. Всяка жена на нейно място би направила същото.

— Много пари ли е имала?

— Много не ще рече нищо.

— С какво се занимава мъжът ѝ?

— Парите не са на мъжа ѝ. Нейни бяха. От бащиното ѝ наследство. Не си ли чул за Герасиматис, за корабопритежателите?

Беше чувал за тях. Корабопритежатели от международен мащаб с представителства в Ню Йорк и Лондон, с кораби под гръцко, либерийско и панамско знаме.

— Баща ѝ почина и покойната наследи една трета от собствеността му. Една трета, която е равна на собствеността на десет други корабопритежатели, взети заедно. Защо те интересува тази жена? — Той изгледа втренчено Бекас: — Да не би да си открил бюро за частни детективи?

Макрис не обичаше този вид дейност и Бекас знаеше това.

— Разбира се, не.

— Тогава?

— Попитях така, от любопитство. Понеже прочетох във вестника. Старите футболисти се интересуват винаги от играта на младите.

— И старите криминални инспектори за новите престъпления. Само че тук се изключва всякаква възможност за престъпление. Джулия Хаджигригорис се е удавила пред очите на мъжа си, на неговия приятел Димис Вахлиотис и на госпожа Елени Аргирис. И, струва ми се, пред още неколцина. Погребението ѝ бе извършено вчера в Първо гробище, където семейството ѝ, разбира се, има собствен парцел.

— Ти ходи ли?

— Е, чак пък и да ходя. Не съм ѝ бил приятел, нито дори познат. Просто съм я виждал някога. Струва ми се, на прием в нечие посолство.

Той погледна към площада. Движеше се един свят, различен от света на Бекас. Дрехи, коси, походка, украшения, които поне на стария инспектор напомняха карнавал.

— Харесва ли ти тук? — попита Макрис.

— Не зная. Но имам впечатлението, че се намирам в друга страна.

— Да речем, в Париж. В Сен Жермен дьо Пре.

Макрис беше следвал няколко години в Париж, обичаше го и винаги, когато можеше, прескачаше до там.

— На мене този свят ми харесва — каза той.

— Не го познавам.

А би желал да го познава. Вътре в този свят трябваше да живее уплашеното момче, което го бе посетило сутринта. И сега си мислеше, че не знае нищо за него, освен едно име и това, че беше обзет от страх. „Къде ли се намира в този момент?“ — запита се инспекторът.

Той остави приятеля си някъде след два часа. Журналистът се върна в компанията си — не си лягаше никога по-рано от четири часа, — а Бекас тръгна за дома си. Беше готов да завие по улица „Солонос“, когато видя една млада жена да се измъква от тълпата пред сладкарница „Папаспиру“ и да тръгва към него.

— Господин Бекас? — попита го тя.

Той я изгледа учудено. Сега, отблизо, виждаше, че „младата жена“ беше в действителност съвсем младо момиче. Полата, дълга до глезените, и силно боядисаните клепачи опровергаха първото впечатление на Бекас.

— Аз съм — отговори той.

— Познах ви по снимките във вестниците.

Когато той напусна службата, вестниците бяха публикували материали за него и за старите му успехи заедно с една снимка, за която жена му казваше, че не го ласкаела.

— Бих ли могла да поговоря с вас?

Той се чувстваше малко смешен на края на тротоара с това пъстро облечено момиче до него. При едно от движенията кракът на хубавицата се показва изпод полата гол чак до чатала. Имаше впечатлението, че младежите от заведението го наблюдаваха с ирония.

— За какво? — попита той.

Момичето се поколеба за малко.

— За Алекос.

— За кого?

— За Алекос Константиnidис. Аз знаех — тя снижи гласа си, — че той отиде да се срещне с вас.

— Къде се намира сега?

Може така да му се стори, а може и наистина да видя страх в очите на момичето?

— Не зная.

— Знаете ли поне защо дойде да се срещне с мен?

— Да.

Тя се озърташе, сякаш я беше страх да не я чуят.

— От къде научихте?

— Каза ми самият той. Преди да дойде при вас. Сутринта дойдохме заедно, тоест аз чаках отвън. Той не ви намери и се върнал следобед.

— И тогава ли бяхте заедно?

— Не.

Тук не беше място за водене на такъв разговор, тук, на ъгъла на заведението, и младежите да се забавляват със стария дребен буржоа и тази пъстро облечена хубавица.

— Къде можем да говорим на спокойствие? — полита той.

— Където искате.

— Да извикам едно такси.

— Аз съм с колата си. Вървете към улица „Солонос“ и аз ще ви взема — каза момичето.

Тя го „прибра“ в един микроскопичен фиат, в който Бекас се затрудни да влезе. Като шофираше, двете части на „макси полата“ ѝ падаха встрани и, оголваха краката ѝ.

— Къде искате да идем? — попита го тя.

Отидоха на площад „Кириаку“, където Бекас се чувстваше повече в „собствени води“. Той я заведе и седнаха някъде назад, на едно тихо и спокойно, местенце.

— Слушам! — каза ѝ той.

— Какво стана с Алекос?

Време беше да искат да научат от него.

— Мене ли питате?

— Той отиде у дома ви. Каза ми, че ще се помъчи да ви убеди да го скриете у вас, поне докато разберете какво става.

— И офейка — измърмори Бекас, — щом се обърнах с гръб към него.

Малкото яд, който почувства — яд, или безпокойство, — и усещането, че у него се пробужда професионалният криминалист, го накараха да изрече грубо:

— Ти коя си?

Беше зарязал вежливия тон.

— Го... годеницата му.

— Тоест любовницата му.

Тя направи едно движение, което означаваше „кажи го, както искаш. Не това е, което би ме засегнало.“

— Ти каза, че знаеш защо е идвал при мен. Какво знаеш?

Тя му каза. Всичко. За Лакис Хаджигригорис, за шперцовете, за апартамента на улица „Спевсипу“ 199, за трупа. Точно както му беше разказал за това и младежът. Не можеше да знае дали всичко беше истина, но във всеки случай синът на приятеля му и девойката срещу него играеха една и съща игра.

— Той каза ли ти, че трупът, който е видял — тоест този, който твърди, че е видял — е бил на собственичката на апартамента, на Джулия Хаджигригорис?

— Разбира се.

— От къде я е знаел? Познавал ли я е?

— Не я е познавал, но я е виждал някога. Не е изключено обаче в уплахата си да е направил и грешка.

— Несъмнено е направил грешка. Джулия Хаджигригорис се е удавила в Сунион. Не четеш ли вестници?

— Прочетох за това. Ако обаче е направил грешка по отношение на лицето, не е направил грешка по отношение на трупа. Един труп на жена.

— Така ти е казал, ако в действителност ти го е казал — отговори навъсен Бекас.

Във всичко това имаше нещо, което му изглеждаше не в ред. И това момиче, което го срещна „случайно“ в Колонаки, където той отиваше много рядко... Човек би казал, че тя прочете мислите му.

— Мислех да дойда у вас, но не посмях. Страхувах се, да не би да ме предадете на полицията.

„В същност това би трябвало да направя“ — помисли Бекас, докато ѝ казваше:

— А сега защо не те е страх?

— И сега ме е страх, но... щом ви видях...

Комедия ли разиграваше, или наистина беше готова да заплаче?

— Я ми кажи, моето момиче — каза смръщен той, — каква, по дяволите, игра играете ти и приятелят ти? Той защо офейка? Къде се крие?

— От мен не би се скрил. От мене той никога не е крил нищо.

Тя наистина бе готова да се разреве. Първата сълза дори се търкулна от нарисуваните ѝ очи.

— Но ето че той изчезна... ако казваш истината!

— Затова се страхувам.

— Страхуваш се, от какво?

Наричали я Аспа, каза му тя. Работела кога като манекен, кога като изпълнителка на малки роли в рекламни филми за киното и телевизията. Бекас вече беше разбрал, че тя върши и някои други неща, които се характеризират с една нечистоплътна дума. Безпокойството ѝ обаче изглеждаше искрено.

— Ти какво знаеш за твоя левент?

— Зная, че баща му е бил някога голям ваш приятел.

— Това аз го зная по-добре от тебе. Какво знаеш за него? Какво работеше, как живееше, що за човек беше?

От отговорите ѝ разбра. Тя каза, че бил аранжор, но в действителност не работел нищо. По-скоро „обирал“ майка си, когато не можел да изкара хляба си от други дами. „Харно момче бил синът на приятеля ми!“ — помисли си Бекас.

— В дълбочината на душата си той е много добро момче — каза девойката.

— Зависи какво разбира човек под „добър“ — измърмори инспекторът и запита високо: — Майка му в Атина ли живее?

— Да.

Тя му даде името и адреса. Каза му и други неща, които му помогнаха да добие по-ясна представа за Алекос, но те с нищо не осветляваха случая. Онова, което излизаше от тази странна среднощна среща, беше, че Аспа Демертзис — така тя назова името си — се бои за живота на приятеля си.

— Ако искате да ви закарам до дома ви — предложи тя, когато станаха да си вървят.

— Няма нужда. Живея тук наблизо.

Само това му липсваше, да го видят в квартала да пристига в три часа през нощта с тази смешна кола, шофирана от едно „хипи“ от нежния пол.

— Дай ми само адреса си — каза ѝ той и си го записа.

Заспа трудно, нещо, което му се случваше рядко. Младият Константиnidис си беше отишъл вчера от дома на Бекас. Не се яви на срещата със съучастника си Хаджигригорис. Това беше сигурно. Не се е срещал и с „момичето си“, ако, естествено, малката говореше истината. Къде се намираше? Беше забравил да попита къде е квартирата му. За щастие бе взел адреса на майка му.

Помъчи се да си спомни дали се беше запознавал някога с нея. Изглежда не беше. Тасос Константиnidис не го бе канил на сватбата си. Дали понеже не беше поискал, или понеже тази сватба стана на друго място? После, година-две след сватбата, той почина. Две години — да, беше оставил сина си на десет месеца. Бекас ходи на погребението. Трябваше да е срещнал тогава жена му. Да, да, беше се срещнал с нея. Беше облечена в черно и не помнеше лицето ѝ. Беше го забравил, или може пък и да не беше го видял. При тази мисъл заспа.

Портиерът отсреща миеше тротоара с маркуч. Той видя Бекас, когато излизаше от дома си, и спря миенето. Поздрави го с една сърдечност, на която не липсваше уважение.

— Ще се опечем и днес — каза той.

Бекас се спря.

— По радиото казаха тридесет и осем градуса.

Портиерът изтри с кърпичка изпотеното си лице.

— А още е утро!

После той доби вид на човек, който издава държавни тайни:

— Казват, че това било от атомни взривове.

— Може. Случайно да си видял един младеж, който седеше онзи ден на балкона ми?

— Онзи ден следобед ли? Дето пиехте кафе с него?

— Да.

Беше го забелязал.

— Един хлапак с шарена риза и дълги коси.

— Така беше. Видя ли го, когато си отиде?

Защо ли питаше? Какво очакваше?

— И така, приятен ден.

Понечи да тръгне. Видът на портиера го задържа.

— Господин инспектор, не зная дали това има значение, но видях едно лице, което се появи малко преди вие да излезете от къщи. Гледаше към балкона ви и затова му обърнах внимание. Мислех, че търси вас и че ще позвъни на вратата ви. Не се спря обаче. Мина веднъж, а после се показа пак.

— И какво правеше?

— Нищо. Мина и си отиде пак, този път окончателно. Преди да отmine обаче, ми се стори, но не съм сигурен, че даваше нещо като знак към балкона ви.

— По това време младежът беше ли на балкона?

— Не си спомням. Не обърнах внимание.

— Добре.

Можеше да е било случайно. Можеше този знак да е измислица на портиера. Той знаеше това от опит. Когато подскажеш на някого една идея, той вижда неща, които не са станали.

— Помниш ли що за тип беше?

— По-скоро висок, мисля мургав, или... Не. За това не съм сигурен. Във всеки случай не беше млад. Ако знаех, че ще ви интересува, щях да внимавам повече.

Бекас се усмихна.

— Не съм сигурен, че ме интересува — рече той.

---

[1] Костас Варналис е световноизвестен гръцки поет, комунист. Носител е на международната Ленинска награда за мира. Роден е в България. Починал през 1974 г. — Б.пр. ↑

3

Апартаментът беше в една кооперация на улица „Пиндару“. Момиченцето, което му беше отворило, не изглеждаше да е слугинче. Не беше трудно да разбереш, че супер мини полата ѝ беше единственото нещо, което носеше на себе си.

— С госпожата ли имате среща? — попита то.

Беше ясно, че с мустаците си, със старомодния си костюм и с дребнобуржоазния си вид Бекас не беше от хората, които тя бе свикнала да приема.

— Не, но съм стар приятел...

На красивото лице на момичето се изписа недоверие.

— ... на покойния ѝ мъж — допълни инспекторът.

„Не прилича на слугинче — помисли си той. — Нека приемем, че е един вид секретарка.“ Каква работа вършеше обаче госпожата, за да има нужда от секретарка? Супер минито му показва един стол.

— Почакайте. Как казахте името си?

Той не беше казвал име.

— Бекас — отговори старият инспектор.

Девойчето изчезна във вътрешността на апартамента. Бекас разгледа мястото, където го бяха оставили. Беше мебелирано така луксозно, че го дразнеше, без и самият той да знае защо. Ярки цветове, много коприна по мебелите, копие на една „Къпеща се“ от Реноар и на „Венера“ от Веласкес. Човекът, който беше декорирал апартамента, е имал слабост към голите тела.

Почака няколко минути. Накрая извади цигарите си. Рече да разреже една на две, за да сложи половината в цигарето си, както правеше обикновено, но се отказа и я запали цяла.

— Търсили сте ме?

Жената, която се бе показала на вратата, беше по пенъоар. Висока, стройна, хубава, тя беше от онзи тип жени, които вдъхват смели мечти у младежите. Бекас стана.

— Госпожа Даригу?

Жената се усмихна.

— Бивша Даригу.

Изглеждаше около четиридесетгодишна красавица. На Бекас тя не напомняше нищо. Изглеждаше обаче, че и старият криминален инспектор не говореше нищо на нея, защото тя го гледаше с любопитство и известно нетърпение.

— Естествено, не ме помните?

— Познаваме ли се?

— Трябва да сме се познавали преди години. Аз бях приятел от дете на вашия съпруг. Имам пред вид първия ви мъж.

— На Тасос?

— Да.

През цялото това време тя стоеше права, показвайки с голяма деликатност, че очаква да приключи бързо с тази визита. Сега седна в един фотьойл срещу него. Благородно резервираният вид на лицето ѝ изведнъж стана приятелски.

— Не ви помня — каза тя.

— Може би не сме се срещали друг път, освен на погребението му.

— Много години минаха оттогава. Ще пиете ли нещо?

Не бързаше да го изпъди. „Моят приятел заема добро място в спомените ѝ“ — рече си Бекас.

— Може би ви е говорил за мен. Бяхме големи приятели по време на нашата младост. Като братя.

— Как казахте, че е името ви?

— Бекас.

Лицето ѝ показваше, че името не ѝ говореше нищо.

— Бях криминален инспектор.

Нещо заигра в очите ѝ, а после тя се усмихна:

— Но, разбира се. Сега си спомних. Много пъти ми е говорил за вас. Някога сте му спасили живота.

Сега беше ред на Бекас да се усмихне.

— Тоест той спаси моя живот.

— Много ви обичаше. Ще пиете ли едно кафе? Аз, видите ли, още не съм пила кафето си. Преди малко се събудих.

Тя се усмихна с едно стеснение, което не прилягаше на външния ѝ вид.

— Кики — извика тя.

Секретарката (или каквото друго беше момичето със супер минито) се показва веднага, сякаш е чакала зад вратата.

— Кафето ми — каза жената — и... — Тя погледна въпросително посетителя си.

— Сладко кафе — рече Бекас.

— ... и едно сладко кафе за господина.

Тя почака малката да изчезне и продължи сърдечно:

— Не, не сме се срещали никога, освен в деня на погребението, както казвате, но разбирате, че тогава бях в такова състояние, че хич не съм внимавала кого виждам. Зная ви обаче, сякаш ви познавам отдавна. Тасос ми е разказвал безброй неща за вашите младежки години.

В начина, по който произнасяше името на стария му приятел, имаше някаква особена нежност. Сега — Бекас виждаше това ясно — тя не беше жена за нежности. „Времето, което е преживяла с приятеля ми, сигурно е ако не най-хубавата, то поне най-чистата част от живота ѝ“ — помисли си той.

Без да показва, той изучаваше жената срещу себе си. Скъпият ѝ парфюм стигаше до него. Плътта, която дрехата разкриваше, беше стегната за възрастта ѝ, ръцете ѝ бяха изящни. Това беше жена, която педантично се грижеше за хубостта си. Не заради собствения си вкус, а защото трябваше. Бекас имаше опит в тези работи и се натъжи, като си помисли за каква смяташе жената на приятеля си.

— Радвам се, че ви виждам — каза му тя.

Изглеждаше искрена.

— А вторият ви съпруг?

Тя вдигна рамене.

— С него скъсах отдавна. Дори не зная къде се намира. Мисля, че е в Южна Америка. Вторият ми брак беше една грешка. В същност защо дойдохте да ме видите?

— Заради сина ви.

— Какво му се е случило?

— Нищо не му се е случило.

— Може би се е заплел в някаква история?

Каза ѝ, че не идва като криминален инспектор, защото вече не е такъв.

— Пенсионирах се. Просто Алекос ми поиска да му помогна за нещо и изгубих дирите му. Не живее ли тук?

— Не.

„Секретарката“ донесе кафетата. Тя постави малката чашка с турското кафе пред Бекас, а на госпожата подаде голяма чаша с ледено нес-кафе.

— Той си е наел апартамент. Мисля, с негови приятели.

Бекас си отбеляза това „мисля“. Значи контактите между майка и син...

— Виждате ли го редовно?

— По-скоро не. Разбирате ли, аз бях млада, когато умря баща му, млада бях и когато се разведох с втория си мъж...

Той разбираше.

— Децата обаче не разбират лесно. И главно не прощават. От шестнадесетгодишна възраст Алекос поиска да живее отделно.

— Как?

Той я изгледа въпросително.

— Искам да кажа, с чии пари?

— Давах му и му давам и сега месечна издръжка. И той си изкарва. Има изключителен талант. Ако беше малко по-упорит, днес щеше да бъде забележителен художник.

— С какво се занимава?

— Следва една година в Художествената академия. Не продължи. Сега е аранжор, но не работи редовно. Един макет за реклама, нещо в телевизията, но не системно. Той е такова момче, че дори жените му повлияха зле. — Тя се усмихна с някакво чувство на гордост, което искаше да скрие, но не скри. — Видите ли, дяволчето е хубавец.

— От кога не сте се виждали?

— Може би има... — замисли се тя, — петнадесет-шестнадесет дни, откакто се срещнахме за последен път.

— Тук ли?

Тя почервения изведнъж и това бе необичайно за този тип жени.

— Не, в неговия апартамент. Той не идва никога тук. Не иска.

Бекас не попита защо, но тя обясни:

— Не може да ми прости това, че не се съгласих с него, че вече съм остаряла.

— Къде се намира неговият апартамент?

Тя даде адреса.

— Знаете ли, въпреки всичко той е много добро момче — каза тя нежно. — Може би е повече дете, отколкото трябва. Той ми е сърдит, но аз зная, че ме обича. Бих могла да кажа, че ми е сърдит тъкмо защото ме обича много. Нали не му се е случило нищо?

— Не, нищо не му се е случило.

— Давате ли ми честната си дума?

Той ѝ даде честната си дума, но не знаеше дали казваше истината, или лъжеше.

Когато половин час по-късно Бекас напускаше апартамента на Елени Анестис, бивша Константиnidис, бивша Даригу, той можеше да си представи по какъв път беше тръгнала жената на приятеля му и какъв живот водеше младият ѝ син. „Много естествено след всичко това“ — каза си той.

Хубостта на Елени Анестис беше за нея „средство за живот“. Той си спомни „секретарката“ със супер минито. „А може би не само нейната хубост“ — допълни мисълта си. Сигурно богати и мимолетни приятели ѝ осигуряваха елегантното облекло, апартамента, институтите за разкрасяване. Но дали спираше само до там? „Малкият не е раснал в добра среда“ — рече си той. Стариият криминален инспектор беше без настроение. Имаше чувството, че отива за втори път на погребението на своя приятел.

Наближаваше дванадесет часът и жегата беше непоносима. Под самото той чувстваше как ризата залепва за тялото му. „Ще захвърля това сако“ — каза си инспекторът, но знаеше, че няма да го направи. Бекас спря пред първия бар, който се изпречи насреща му, влезе, пи лимонада и от там, нещо, което правеше рядко, взе такси, за да се прибере у дома. В момента, когато съпругата му помагаше да си свали самото, от начина, по който вършеше това, той разбра, че тя има да му казва нещо. Не я попита. Остави я да го каже сама.

— Онзи телефонира.

Той разбра веднага за кого ставаше дума, но попита:

— Кой „онзи“?

— Малкият. Синът на твоя приятел.

Бекас поставяше сакото си на закачалката. Играта, която водеше, беше стара. Тя да се прави, че не разбира значението на новините, които му съобщава, а той — да не я оставя да се безпокои.

— Значи така? Каза ли ти какво иска? — попита старият инспектор спокойно.

— Тебе търсеше.

— Нещо друго?

— Искал — каза — да те помоли да го извиниш, че си отишъл така внезапно, и да ти благодари.

— Много мило от негова страна.

— Каза, че всичко било наред. Не знае дали ще може да ти благодари и лично. Заминавал.

— За къде?

— Не каза, но мисля, че за чужбина. Допълни, че се срамувал, загдето те излъгал.

— Излъгал ли ме?

— Да. Това, което ти разправил за онази нощ, било лъжа.

— Как точно ти каза това?

В гласа му прозвуча някаква различна нотка, която я накара да се обърне.

— Искам фразата, така, както я е изрекъл, ако я помниш?

— Това, което ти казал за онази нощ, било лъжа. Да, да, така рече. И добави: „Не съм намирал нищо“.

— Не е намирал нищо ли?

— Да. Какво ти съобщи, че е намерил?

— Бабини деветини.

Той отиде към кухнята и съпругата му го последва. Отвори хладилника, за да пийне студена вода.

— Днес се подух от вода — рече той.

— При тази жега...

— И към колко часа телефонира?

— Ами нямаше и четвърт час, след като ти излезе. Да приготвя ли яденето?

Бекас отиде в стаята си, съблече мократа риза и влезе в банята. Върна се в кухнята освежен. Седна, душейки въздуха като ловджийско куче.

— Какъв шедьовър си приготвила пак?

Това беше една приказка, която той всеки ден казваше на жена си. И всеки ден госпожа Бекас я приемаше със същото задоволство. Тя беше прекрасна готвачка, а мъжът ѝ — гастроном. Радваше се, като го гледаше да яде „шедьоврите ѝ“ с едни и същи едри зальци и с изписано на лицето му удоволствие. С кълна уста той я попита:

— Разбра ли веднага кой ти телефонира?

Тя се засмя.

— Аз съм съпруга на криминален инспектор, но не съм криминален инспектор. Не разбрах. Каза ми самият той.

— Ами ако те е излъгал?

— Кой?

— Шегувам се.

Тя го изгледа в очите, но Бекас продължаваше да се храни с апетит.

— Но, естествено — настояваше с някакво упорство жената, — ако е искал, той можеше да ме излъже. Говореше отдалече и, разбира се, не можех да позная един глас, който не бях чувала да произнася повече от няколко думи. Казвам, че телефонира синът на приятеля ти, понеже той ми каза, че е синът на приятеля ти.

— Споменал ти е и неща, които знаеше само Алекос.

— Това трябваше да ми кажеш — отговори госпожа Бекас и се успокои.

Значи беше го излъгал. Бившият му подчинен Иполит имаше право. В апартаента на улица „Спевсипу“ не е имало нищо. Съществуваше, разбира се, и съвпадението с нещастния случай в Сунион, но нима животът не устройва често невероятни съвпадения? В края на краищата малкият беше се оправил. Бекас бе пенсионер и всичко това не беше негова работа. Ако става нещо, нека с него се заемат онези, на които това им е работа. Следобед, както пиеше кафето си на балкона, той попита жена си:

— Какво говореше онзи ден за Егина?

— Казвах, че ако нямаш работа, можем да заминем към края на седмицата.

Бекас се усмихна:

— Ти знаеш, че нямам работа.

— Да започна ли да приготвям нещата?

— Започвай.

Портиерите отсреща бяха сложили столовете си на сянка, а дебелакът се потеше пак да измъкне колата си. Всичко беше спокойно както всеки ден, както и в деня, когато при него дойде синът на приятеля му. „И все пак той беше уплашен“ — помисли си инспекторът. В това беше сигурен. Може да му беше надрънкарал цял куп лъжи — бог знае защо, — но нямаше никакво съмнение, че малкият си беше глътнал езика от страх.

— Няма ли да излизаш? — попита го жена му.

— По-късно. Да се захлади малко. Ако искаш, да се разходим двамата.

Не. Тя нямаше настроение. Трябваше да приготви толкова неща за Егина, а й оставаха само два дни.

На третия ден заминаха. На верандата на спокойния крайморски хотел Бекас четеше вестника си, когато всичко взе обратна насока. Той сгъна внезапно вестника и изтича в стаята си.

— Ще се върна в Атина — съобщи на жена си.

— Но още не сме дошли и се връщаме? — протестира тя.

— Ти не. Аз.

— Сама ли ще остана?

— За няколко дни.

Когато той беше на служба, тя не го питаше никога за внезапните му решения, за отсъствията му, за пътуванията му. Сега обаче нещата стояха другояче.

— Какво става? — попита тя неспокойно.

— Намерили са малкия.

Жена му го гледаше с учудване.

— Убит! — допълни Бекас.

Лицето му беше замръзнало, но госпожа Бекас познаваше това изражение. Беше го виждала много пъти. Особено веднъж, когато най-добрият му приятел, един криминален инспектор, с когото бяха започнали заедно кариерата си, бе убит от злодеи.

— Кога... е умрял?

— Може би същата вечер, когато напусна дома пи.

Жена му го гледаше, без да разбира.

— Но той... той... ни телефонира.

Лицето на Бекас излъчваше гняв и злост.

— Когато ти е „телефонирал“, не е бил вече жив — отговори той.

— Моля те, пригответи ми куфара.

Жена му обаче остана на мястото си.

— Тоест, искаш да кажеш...

— Че някой друг е телефонирал от негово име. Някой, който е искал да ни хвърли прах в очите. Някой, който е знаел, че малкият не е бил вече жив. Може би този, който го е убил.

— Убили ли са го? — заекна жената.

— Да! — отговори Бекас сухо.

Видът му беше вид на човек, който се заема с „разчистване на лични сметки“. Това беше вид, който госпожа Бекас познаваше и не ѝ харесваше. Така мъжът ѝ изглеждаше грозен и лош.

— Ще ти приготвя куфара — рече тя.

Бекас не отговори. Жена му сякаш беше престанала да съществува. Пред очите му беше нежното лице на младежа с дългите коси и уплашения поглед и особено онзи неизвестен гад, който бе убил сина на приятеля му и си беше играл с Бекас. Само дето убиецът беше черен силует, без лице. Той препрочете новината във вестника:

„Вчера беше установена самоличността на трупа, който преди три дни бе изхвърлен от морето в района на Кинета. Касае се за Александрос Константиnidис — аранжор. Разпознаването беше трудно, защото трупът на злощастника трябва да е бил във водата повече от две денонощия. Според съдебната експертиза смъртта е настъпила в резултат на удавяне, докато раните по главата се дължат на удряне на трупа в скалите. Полицейските и следствените органи дойдоха до извода, че се касае за нещастен случай.“

Бекас изруга силно.

— Какво каза? — попита го жена му, която сгъваше ризите в куфара.

— Нищо.

Той „не дойде до извода“. Беше сигурен. Знаели са, че малкият е дошъл при него и са поискали да му затворят устата. Но кои? Той чу гласа на жена си:

— Колко ризи да сложа?

— Колкото искаш...

— Ще останеш ли дълго в Атина?

— Още не зная.

— Няма ли да е по-добре да дойда и аз с тебе?

— Не.

Бекас се разкая за грубия си тон.

— Няма нужда и ти да си губиш почивката — обърна се меко към нея, — пък и аз се надявам, че няма да се бавя много.

Знаеше обаче, че ще закъснее. Започваше една игра, една лична игра, която нямаше да остави, преди да я завърши.

— Не смяташ ли, че преувеличаваш?

Видът му беше приятелски, свръхприятелски, би могъл да рече човек. Бекас си беше дал обещание да се сдържа и сега седеше спокоен и отпуснат срещу другия. Преструваше се, че не вижда снизходителната усмивка на събеседника си, малко покровителствения му тон. Не му е бил симпатичен никога и знаеше, че и другият не е симпатизирал на него. Те се различаваха по всичко. По манталитет, по методите, които използваша в работата, по характерите си. Така, както седяха един срещу друг, тази разлика се набиваше в очи.

Директорът на полицията беше фин, елегантен, изискан. Светлият летен костюм прилягаше на тялото му в изящна линия. Леко посивелите му коси подчертаваха обгорялото от слънцето лице и целият му външен вид показваше нещо повече от вида на висш банков чиновник или на представител на голяма компания, отколкото на полицай. Бекас срещу него приличаше на дребен бакалин, който е съблякъл всекидневната си риза, за да облече неделния си „конфекционен“ костюм. И двамата се познаваха добре и тъкмо това беше, което ги разделяше.

— Не преувеличавам — отговори той тихо. — Нека погледнем на фактите по ред.

Другият го слушаше да ги изрежда един по един. Беше му ги казал, но директорът не го прекъсваше. Един стар криминален инспектор, който някога е имал успехи, трябва да бъде търпян, когато се изгърка. Тъкмо това казваше снизходителният интерес, с който следеше доводите на Бекас. И той го разбираше.

— Страхувам се, че не можем да направим нищо.

Директорът извади цигарите си. „И той пуши американски като младежа“ — помисли си Бекас. „Не остава нищо друго, освен да си служи със запалка «Дънхил», позлатена, като тази на малкия.“ Директорът обаче взе от бюрото си кутия кибрит.

— Искаш ли? — попита той, поднасяйки пакета към него.

— Не, благодаря.

— Отказа ли ги?

— Намалих ги. И после, тези са много силни за мен.

Директорът запали цигарата си. След това се върна пак на своето място.

— Не си ли съгласен?

— Не — отговори Бекас. — Два човешки живота си струват да дадем малко от времето си.

Беше си дал дума да не се нервира, но чувстваше как ядът се надига у него. Директорът направи движение, което казваше: „Както искаш“.

— Добре — продължи той, — този младеж е дошъл и ти е съобщил, че е намерил труп в апартамента на улица „Спевсипу“ 199. А не бе намерен никакъв труп.

— Не сте намерили никакъв труп.

Директорът се усмихна.

— Искаш да кажеш, че е имало такъв и не сме го намерили?

— Тъкмо това искам да кажа.

— С други думи, ти вярваш, че са пренесли трупа тайно от там.

— Ти намираш ли друго обяснение?

Видът на директора говореше ясно: „Остави какво намирам аз. Аз намирам, че всичко това са глупости. Ти накъде биеш?“ Вместо това, което мислеше, той каза:

— Ако, разбира се, е имало труп, не. Но младежът ти е казал, че този труп е бил на съпругата на Хаджигригорис. Познавал ли я е?

— Не разбрах.

— Искам да кажа, младежът, който ти е разказал всички тези сензационни работи, познавал ли е Джулия Хаджигригорис? Срещал ли се е с нея, виждал ли я е друг път, за да знае, че този труп е нейният?

— Мисля, че не — отговори Бекас.

— Значи този прословут труп е могъл да бъде на някоя друга жена.

Директорът играеше. Бекас беше уверен, че той играеше. Не вярваше нито дума от онова, което казваше шефът на полицията.

— И този труп, на другата жена, е бил измъкнат — продължи директорът.

Той изтупа с обратната част на дланта си малкото пепел, която беше паднала на ревера на добре ушития му костюм.

— Драги ми Бекас, не ти ли се вижда всичко това като роман, и то лош роман?

Той угаси цигарата си в кристалния пепелник с рязко движение, и каза сериозно:

— Нека поставим нещата на истинското им място. Първо. Въпросът за Джулия Хаджигригорис. Такъв не съществува. Удавила се е пред съпруга си, пред нейни приятели, пред свидетели, на които не може да не се вярва. Типичен нещастен случай, който не може да има никаква връзка с твоя прословут труп.

Бекас си отбеляза това „твоя труп“. Директорът на полицията беше започнал да се нервира.

— Жената — продължи той — е поискала да направи скок във водата от яхтата си, ударила се е на дъното и се удавила. Има свидетели, има съответно медицинско заключение.

Бекас мълчеше.

— Второ — продължи директорът. — Случаят с трупа в апартамента на улица „Спевсипу“ 199. Труп на друга жена. За него не разполагаме с нищо друго, освен с разказа на този твой младеж, който брътвеж аз се чудя как ти приемаш. Никой не е видял такъв труп, не е било възможно той да бъде намерен в апартамента, там не сме намирали труп, не е имало такъв. — Той смени тона: — Бекас — каза той сега приятелски, — винаги съм те знаел като човек силен, положителен. Как по толкова ясни въпроси ти...

— И младежът ли? — прекъсна го Бекас.

— Кой младеж?

— Този, младият Алекос Константиnidис. И с нето ли нещата са така ясни? И той ли се е удавил пред свидетели, на които не може да не се вярва?

— Това са два случая без абсолютно никаква връзка помежду им.

— Не мисля така.

— Не си прав, но както искаш.

Той пак извади цигарите си. Видя, че старият инспектор следеше движенията му и каза:

— Дявол да го вземе, много пуша.

И после:

— Каж ми искрено, какво искаш да направим?

— Да започнете следствие по делото.

— Но ние го направихме.

— Не по делото на младежа. По другото дело. По нещастния случай на Хаджигригорис.

— И това бе направено.

— Но изхождайки от убеждението, че се касае за нещастен случай. Не така. Да извършите разследване в дълбочина.

— Как? С какво право? С какво разполагаме? С това ли, което ти разказал някакъв си хлапак?

— Разказа ми.

— Извинявай. Не исках да кажа това. Не се съмнявам, че младежът ти е съобщил това нещо. Онова, за което става дума, е как този тип, не зная защо, ти е разказвал измислици.

— И затова умря.

— Съвпадение. Във всеки случай за нас делото Джулия Хаджигригорис е приключено. Макар че никога този типично нещастен случай не е бил „дело“. Какво искаш да направя? Да отидем при хората, които са в траур, и да им кажем: „Знаете ли, господин Хаджигригорис, може жена ви да се е удавила пред очите ви, може да се е удавила пред очите на вашите приятели, може съответното следствие да е завършило, но ние искаме да започнем отново!“ За бога, сигурен съм, че ако седеше сега на стола, на който седя аз, щеше да говориш същото.

„Щях ли?“ — запита се Бекас. — „Може би“ — заключи той.

— Казваш, че нямам право ли?

Директорът угаси цигарата в пепелника по начин, който говореше, че са си казали, каквото са имали да си казват.

— И после, не забравяй с кого би следвало да се захванем! Това са хора с положение, с връзки, с име в обществото. Бързо ще ни накарат всичко да завърши печално за нас.

„В техни ръце е силата“ — помисли Бекас, но не го каза.

— Това не е крадец-рецидивист, да го докараме тук за разпит, понеже тъй ни е текнало.

— И да му стоварим кражба, която не е извършил, ако това ни устройва.

— Ти ли казваш това?

— Правили сме го — отговори спокойно Бекас, — но не говорим за това. Добре. Нека речем, че нещата са точно така, както казваш ти. А обаждането по телефона?

— Кое обаждане?

— Обаждането по телефона у нас от страна на Константинидис, когато той е бил вече мъртъв. Какво ще кажеш за това?

Директорът на полицията вдигна рамене.

— Не зная. Може би и това влиза в играта, която ти е скроила компанията на тези гамени.

— Не е изключено обаче да влиза и в друга игра.

— Тоест?

— В играта на хората, които искаха да повярвам, че Константинидис е жив и е заминал в чужбина.

— Но нали щяхме да разберем, че не е заминал.

— Може тези хора да са вярвали, че няма да научим. Трупът бе изхвърлен от морето на сушата. Но можеше и да не бъде изхвърлен. Ако са се погрижили за това, да речем, с някаква тежест, която обаче не е била закрепена добре и е позволила на „пленника си“ да се измъкне, да напусне дъното и да излезе на повърхността.

Лицето на директора стана сурово.

— Хубав роман, но ние не пишем романи. Ние сме държавни служители, които вършат работата си съгласно законите и правилниците. И се чудя как си забравил това.

Той стана.

— Казах ти. За нас делото е приключено. И когато казвам „за нас“, имам пред вид за всички.

Той наблегна особено на думата „всички“.

После лицето му придоби отново по-мек вид.

— Защо седиш и се вариш в Атина, която прилича на пещ. Иди някъде на почивка. Ако бях на твое място...

— Не бихте ли могли да разпитате поне племенника?

— Не.

Това „не“ беше грубо.

— Казах ти. За нас „дело“ не съществува. И ако искаш съвета на един стар приятел, „дело“ не трябва да съществува и за теб.

„Кога не си бил приятел?“ — помисли си Бекас, докато питаше:

— С други думи, забраняваш ми да се намеся?

Другият се усмихна. Една светска усмивка, която обаче играеше по нервите му.

— „Забранявам ти да се намесиш!“ Но що за приказки са това. Ти няма да се намесиш, ти нямаш възможност да се намесиш, ти не трябва да се намесиш...

— Нямам ли право...

— Естествено, нямаш право. Ти си частно лице, приятелю, де да бях аз на твоето място, особено в този пек. Жена ти тук ли е?

Той показваше, че разговорът около тази история е завършил окончателно.

— В Егина е.

Бекас стана. И директорът беше станал и му подаваше ръка.

— Предай й моите поздрави.

— Няма да забравя.

Той излезе от дирекцията на полицията с лошо настроение. Никога не е могъл да понася директора. „Но няма ли и той малко право?“ — запита се Бекас. А ако инспекторът беше на неговото място...

Не. Ако той беше на мястото му, щеше да гледа на нещата не така, както гледаше или не искаше да гледа другият. Но не беше на неговото място!

Приятелката на Алекос, Аспа Демертзис, беше дала на Бекас адреса си. От кабинета на директора на полицията той се запъти към нея.

Отвори му жена с вид на домакиня.

— Госпожица Демертзис? — попита инспекторът.

— Не е тук. Излезе.

— Може би сте майка й?

Тя беше. Една дребна жена, вероятно съпруга на низш държавен чиновник или дребен занаятчия. Не беше облечена в черно, но Бекас, без да знае точно защо, имаше впечатлението, че тя е вдовица.

— Да знаете къде е сега?

На лицето на жената се изписа безпокойство.

— Да не би да се е случило нещо?

— Не, не. Искрах да я попитам нещо.

Майка й каза уплашено:

— Полицай ли сте?

Значи малката й беше дала повод за безпокойство от такъв род.

— Не съм — отговори той, усмихвайки се приятелски.

— Точно къде е, не зная. Каза ми, че щяла да ходи да се снима за някаква реклама. Но не зная къде.

Нямаше причина да я безпокои повече.

— Няма значение. Ще я видя друг път. Не е спешно. Довиждане.

— Какво да й кажа? Кой я е търсил?

Той беше готов да отговори: „инспектор Бекас“.

— Бекас — каза той.

Не можеше, разбира се, да тича по всички студия на рекламните бюра, за да я намери. Имаше адреса на апартамента на Алекос Константиnidис. Понеже не можеше да направи нищо друго, реши да се разходи до там. Знаеше, беше научил от майка му, че той дели апартамента с някой друг и имаше адреса на кооперацията. Реши да вземе такси, нещо, на което не беше свикнал.

Кооперацията на улица „Патриарх Йоаким“ беше луксозна, с широк вход, мраморен под и декори от бронз и дърво. И портиерът имаше вида на кооперацията си. Укрепен зад дъбовата си масичка, той прие Бекас със самочувствието на висш банков чиновник.

— Господинът?

Разглеждаше го от краката до главата. Резултатът от този оглед не беше задоволителен. Дребнобуржоазният вид на Бекас не му пълнеше окото.

— Тук ли е господин Алекос Константиnidис?

Може пък портиерът да не е научил.

— Тук живееше. За съжаление...

Беше научил.

— Идвам от страна на майка му. Бих желал да видя съквартиранта му.

— Той се върна преди малко.

— Къде е апартаментът?

— В мазето. Третият вдясно.

Портиерът се наведе над своя вестник. Той показваше, че се бе занимал повече, отколкото е трябвало с такъв незначителен човек като Бекас.

— Благодаря.

Инспекторът се спусна по десетте стълби в мазето. Лека-полека си съставяше една картина за човека, когото нямаше да види вече. Позлатена запалка, американски цигари, апартамент на улица „Патриарх Йоаким“ в луксозна кооперация. Алекос бе предпочел едно мазе пред една хубава къща, щом тя не е в светско обкръжение. Той е искал да бъде това, което не е бил. Бекас се спря пред третия апартамент отдясно и почука. Аспа Демертзис му беше говорила за този съквартирант. „Малко човек на изкуството... малко...“

Почака. Първата му изненада беше типът, който отвори вратата. Инспекторът очакваше и той да е млад, но не беше така.

— Моля.

Косите му — руси. Беше по халат, един халат в ярки цветове, а около шията си бе омотал шалче. Боядисаните коси, движенията, гласът му издаваха веднага неговата извратеност.

— Аз съм приятел на Алекос Константинидис — каза Бекас.

Другият стоеше в рамката на вратата, явно пречейки му да влезе.

— Не съм ви виждал друг път.

— Приятел съм на семейството му.

— На майка му ли?

— На майка му.

Усмивката на този тип говореше ясно: „Не си от сорта, от който тя избира приятелите си“.

— И какво искате?

— Да поговорим.

— Какво имаме да говорим?

Бекас го сърбеше ръката. Този тип беше нагъл, предизвикателен, каквито бяха повечето от тези като него. Той се сдържа и се усмихна с най-добрата си усмивка.

— Някои неща за приятеля ви. Мога ли да вляза?

Другият се поколеба.

— Знаете ли... Очаквам гости.

— Няма да ви отнема много време.

— За съжаление...

Беше готов да затвори вратата. Бекас го блъсна спокойно, но силно. Отстрани изненадания домакин и влезе.

— Казах. Няма да ви отнема много време — рече Бекас и затвори вратата с рамото си.

Той се беше нервирал.

— С какво право...

— Слушай, приятелю...

Но си спомни думите на директора на полицията и се усмихна.

— С правото на семеен приятел — каза инспекторът.

Той беше дал на лицето си онова добродушно и малко тъпо изражение, което мамеше. В няколкото минути и с няколкото думи, които размениха, той беше „класирал“ „съквартиранта“. Пасивен хомосексуалист, нагъл със слабите, страхлив, когато срещаше съпротива. Бекас влезе в малкия апартамент. Седна, без да чака да бъде поканен. Другият го гледаше и не знаеше какво да прави. Да приеме ли този неочакван посетител, или да повика портиера?

— Няма ли да седнете и вие? — предложи Бекас приятелски.

Другият взе решение. Седна.

— Какво искате?

— Приятелят ви се удави, нали?

— За нещастие.

— Кога го видяхте за последен път?

— Защо питате? Полицай ли сте?

Бекас беше готов да каже „да“.

— Не — отговори той. — Казах ви. Приятел. И така? Кога го видяхте за последен път?

Другият се замисли.

— Доста дни минаха оттогава.

— А именно!

— Мисля, в четвъртък. Миналият четвъртък следобед. Тогава излезе и не се върна.

— Това не ви ли направи впечатление, господин...

— Десиприс. Тео Десиприс.

— Господин Тео.

— Естествено, не. Не съм му настойник, нито пък беше за първи път. Аз също не прекарвам задължително всички ноци тук.

Усмихна се, сякаш се гордееше с мъртвия си съквартирант.

— Алексос имаше много приятелки.

— И спеше по домовете им?

Усмивката му беше отблъскваща.

— Когато отсъстваха съпрузите им.

— И така изкарваше пари.

— Господине...

Беше смешен в този вид на човек, който иска да покаже, че е засегнато достойнството му.

— Вадеше ли мангизи? — настоя Бекас спокойно.

— Не ми харесва начинът, по който се изразявате.

— Всеки със своя начин. Значи от миналия четвъртък вечерта не е стъпвал тук?

— Не съм казал такова нещо — отговори с инат другият. — Казах, че аз не съм го виждал. Не съм пазач на апартамента.

— Какъв сте?

— Пардон?

— Нищо. Познавате ли някакъв Лакис Хаджигригорис?

— Разбира се, че го познавам. Кой не го познава. Той е чудно момче.

— Беше ли приятел на вашия съквартирант?

— Не мисля, че са се познавали.

— Познаваха се — отговори тихо Бекас.

Той виждаше, че от този жалък стар хомосексуалист няма да научи нищо за случая, който го интересуваше. Имаше какво да научи обаче за Алексос Константиnidис, за това, какво е представлявал той и какъв живот е водел.

— Вие, разбира се, сте хомосексуалист — каза Бекас спокойно.

— На вас ли ще давам сметка? — отговори другият предизвикателно.

Бекас разбра, че това не го засягаше. Онзи не го криеше, а по-скоро се гордееше с извратеността си. По-добре.

— И Алекос ли беше такъв?

Тео Десиприс се засмя.

— Алекос ли? Не сте добре!

— Но съжителствахте!

— Просто дяляхме апартамента. За икономия, понеже сме колеги. По въпроса за секса, Алекос защитаваше позицията, която хора като вас биха нарекли „патриархална“. — В гласа му се появи известна доза презрителност. — Той ходеше само с жени.

— Хайде бе!

Другият го изглежда презрително. „Какво разбираш от тези работи ти, дребнобуржоазен тъпако?“ — казваше погледът му.

Бекас обаче изпитваше някакво облекчение. Мъртвият син на приятеля му имаше много недостатъци, но този поне нямаше.

— В каква професия сте колеги?

— И двамата сме хора на изкуството.

— Аранжори?

— За да изкарваме хляба си.

Този тип искаше да бъде художник. И може би беше. Малкият апартамент бе украсен с вкус. Картините и скиците по стените показваха талант. Бекас не беше свикнал с това, което наричаха „модерна живопис“, но общо впечатлението му бе приятно. На вратата се звънна. Тео скочи прав.

— Казах ви — обърна се той към инспектора, — очаквам визита. Моля ви да си отидете.

Ако имаше заден вход, Бекас виждаше, че онзи ще го изведе от там. Но нямаше, и така Десиприс го съпроводи нетърпеливо до външната врата. Той отвори вратата, но там не беше посетителят, когото очакваше. В коридора стоеше Аспа Демертзис.

Тя беше в бял панталон, пъстроцветна блуза, която стигаше до средата на бедрата ѝ, препасана с металически колан. Едно съвсем не траурно облекло. Лицето ѝ обаче хлътноло, бледо, показваше цялата ѝ мъка и страха ѝ. Тя гледаше Бекас смаяна — не е очаквала да го намери тук, — но и по начин, който изразяваше мъмрене. Сякаш

искаше да му каже: „Предупредих те, че се намира в опасност, но ти не ми повярва“. Тео местеше погледа си от единия на другия. Той разбра, че се познават, и това го изненада и обърка.

— Видяхте ли... — започна малката и първите сълзи се появиха на очите ѝ.

„Момичето не се преструва“ — помисли си Бекас, докато „художникът“ питаше:

— Познавате ли се?

— Да! — отговори криминалният инспектор, без да се обърне да го погледне. — Заповядай, влез — обърна се той към момичето.

— Но аз ви казах, че чакам...

Бекас не му обърна внимание. Той стори път на Аспа Демертзис да мине и затвори вратата.

— Но в края на краищата що за маниери са това...

Бекас не му обръщаше внимание. „Държа се сякаш съм още на служба“, помисли си той за момент, но побърза да прогони тази мисъл.

— Знаеше ли, че съм тук? — попита инспекторът малката.

Не. Не е знаела.

— Минах...

Отново се появиха сълзи в очите ѝ. Бекас разбра. Тя е дошла тук само за да бъде в апартамента на приятеля си, да поговори с някого, който го е познавал.

— Дойдох да видя... Тео.

Тео обаче не показваше да е доволен от това посещение.

— Когато дойде човекът, когото чакаш, ще си отидем — успокои го Бекас. — Дотогава можем да си поговорим.

— Но ние си казахме, каквото имахме да си кажем.

— Казахме си го двамата, а сега — и той посочи момичето — сме трима.

— Но аз ви обясних, че имам работа.

— Можеш да излезеш.

— От моя дом?

— Не е само твой дом. Той е — ако искаш беше — и дом на Алекос.

Той се обърна към стъписания модел на рекламните.

— Седни.

Инспекторът остана прав.

— Стана това, от което се страхуваше — рече той.
— Мислите, че... — прошепна уплашена тя.
— Това мисля — отговори Бекас през зъби. Другият го гледаше, без да разбира, или поне така се държеше.
— Когато ме срещна в Колонаки, ти ми каза, че си знаела всичко — започна Бекас, говорейки на Аспа.
— Алекос ми беше разказал.
— И заедно дойдохте до моя дом...
— Сутринта, когато не ви намери. Следобед е отишъл сам.
— Предишната вечер обаче сте били заедно. Или не?
— Бяхме заедно.
— На дискотека?
— Да.
В разговора се намеси Тео.
— Но най-сетне какъв е господинът?
— Приятел на бащата на Алекос.
„Художникът“ се обърна към Бекас:
— Вие ми казахте, че сте приятел на майка му.
— И на двамата — повиши тон Бекас, без да се обърне към Тео.
— В коя дискотека?
— В „Синята луна“.
— И там се срещнахте с Лакис Хаджигригорис, който му предложил... каквото му предложил?
— Там.
— Заедно ли бяхте, когато Лакис му е направил предложението?
— Аз танцувах. Те говореха на бара.
И после, сякаш току-що ѝ дойде наум, тя каза:
— До него, на бара, беше Тео. Нали помниш, Тео?
— Нищо не помня — отговори вбесен Тео. — И да ме оставите на мира. Дотегна ми от вас.
Той свали халата. Под него беше облечен с шарената си риза.
— Аз излизам.
Беше готов да направи това, което казваше. Бекас постави на лакътя му тежката си ръка. Другият се стресна и от движението, и от неочакваната сила, която криеше този нисък, възпълен възрастен човек.
— Никъде няма да ходиш, приятелю.

Той беше намерил тона от онова време.

— Преди малко ти не можа да се изразиш добре.

Тео направи едно внезапно движение, за да се измъкне. Ръката на Бекас дори не помръдна.

— Но в същност какво искате от мен вие двамата? — изписка Тео.

— Най-напред да не лъжеш. Ти ми каза, че Лакис Хаджигригорис и Алекос не се познавали. А си бил до тях, когато са говорели в дискотеката. За какво говореха?

— Как така искате да знам?

Той протестираше с грозните, псевдоженски движения на хората от неговия бранш.

— Тео, вие бяхте заедно — обърна се умолително към него момичето. — Ти слушаше.

— Не съм чул нищо. Оставете ме най-последно.

Бекас пусна ръката му.

— Защо не ми вярвате?

— Защото лъжеш! — каза спокойно старият криминален инспектор.

— Вие сте непоносим. Кой сте най-сетне? С какво право? Ще телефонирам в полицията, за да ме защити.

Бекас бавно посочи с ръка телефона.

— Телефонирай — каза той. И след това: — Те знаят по-добри начини да те накарат да говориш.

Тео го гледаше уплашен.

— Впрочем? Няма ли да телефонираш?

— Но най-последно какъв дявол искате от мен?

— Да ни кажеш какво говореше Лакис Хаджигригорис на Алекос.

— Не зная. Не чух. Не съм от онези, които подслушват.

— Не е било необходимо да подслушваш. Бил си до тях, с тях. Чуval си и без да искаш.

— Не се бъркам в чужди работи. Аз съм...

Но Бекас не слушаше продължението. Той схвана смисъла едва в този миг. „Не се бъркам в чужди работи...“ Беше ли това обаче „чужда работа“?

Тео е познавал младия Хаджигригорис. Алекос Константиnidис не го е познавал. Срещнали са се в дискотеката, на Алекос е било направено предложението. Но човек не предлага една такава работа на някого, когото вижда за първи път. Той си спомни думите на младежа при първата им и единствена среща. „И двамата имахме нужда от пари.“ Как и двамата са знаели, всеки за другия, че има нужда от пари? Не са се изповядали, разбира се, един пред друг през онази вечер. Някой, който е познавал добре и двамата, е знаел това. Някой, който ги е запознал. Срещата в дискотеката не е била случайна. Тя е била програмирана и организирана от трето лице. Как не му дойде по-рано наум!

— Значи така, приятелю, не се бъркаш в чужди работи.

— Казах ви.

— А когато работата не е чужда? Когато е клопка, в залагането на която участвуват и ти?

— Не разбирам какво искате да кажете.

„Разбираш, приятелче, разбираш“, помисли си Бекас.

Колкото повече работеше мозъкът му, толкова по-сигурен ставаше. Този тип срещу него беше страхлив, но същевременно дързък и нагъл. Защо го търпеше толкова време? Защо не повикаше полицията? Каква нужда имаше от него? Просто беше вътре в играта и затова го търпеше.

Аспа Демертзис наблюдаваше мълчаливо.

— Ще ти кажа. Ти, приятелче, подреди работата.

— Коя работа?

— Знаеш коя!

— Вие сте луд!

— Ти обаче не си способен за нея. За това е необходима смелост. А ти я нямаш. И тогава се сети, за съквартиранта си. Знаеше, че има нужда от пари. Вие винаги имате нужда от пари.

Разбира се, Алекос Константиnidис не му беше казал нищо подобно. Но беше естествено. Той не е искал да замеси приятеля си в тази история. Бекас се обърна към момичето:

— Аспа!

Тя седеше като вдървена.

— Онази вечер двамата ли ходихте в „Синята луна“, или имаше и друг с вас?

— Дватамата.

Той искаше друг отговор.

— Тео не беше ли с вас?

— Не.

Хомосексуалистът се намеси:

— Но вие разпит ли ще ни правите?

— Разпита ще го правят други. И не по моя кротък начин.

— Знаехме обаче, че ще го намерим там — допълни момичето.

— Естествено, знаеха, понеже там отсядаме — намеси се другият.

Бекас не се обърна да го погледне.

— За това ли? — попита той Аспа. — Само за това?

— Не. Смятах, че няма значение. Сега си спомням. През онази вечер нямах желание да идем в „Синята луна“. В „Нерайда“ пееше Еди Константин и исках да го чуя. Настоях пред Алекос. Но той ми каза да отидем на следващия ден. „Тази вечер трябва да се срещна с Тео в «Синята луна» по работа.“

— Точно така ли ти каза?

— Не си спомням дали това бяха думите му, но това беше смисълът им.

— Че трябва да се срещне с Тео в „Синята луна“ по работа.

— Да.

С крайчеца на окото си наблюдаваше другия. На лицето му се изписваше омраза към девойката. Една омраза почти смешна обаче. Това не беше тежката омраза на мъж, а нещо като детска злина или гняв на истерична жена.

— Какво ще кажеш? — попита го Бекас.

— Всичко това са бабини деветини. Да, чаках го в „Синята луна“ да разговаряме по работа. По художествена работа обаче. Да аранжираме един апартамент, а не да крадем...

Щом произнесе думите, прехапа устни. По-спокойно от когато и да било Бекас попита:

— Кой е говорил за кражба?

— Вие.

— Не съм казал нито дума за кражба. От къде знаеш, че приятелят ти е трябвало да ограби един апартамент?

Другият беше изгубил ума и дума.

— Чух. Не зная кога и къде. Заше метихте ме с глупостите си. Сигурно го каза Аспа.

Погледът му се беше спрял умолително на приятелката на Алекос.

— Ти говорила ли си му някога за това? — попита Бекас.

Той продължаваше да говори спокойно, но вътре в себе си кипеше. Избухването на Тео Десиприс беше за него пълно потвърждение. Аспа обаче е знаела. Приятелят ѝ я беше информирал за всичко. Ако е говорила пред Тео?

— Не! — отговори твърдо момичето.

— Сигурна ли си?

— Не съм говорила никога и на никого за това, освен на вас.

Сега беше сигурен. Хомосексуалистът е бил „съединяващото звено“. Той беше уредил срещата на извратеното богаташко копеле със сина на приятеля му.

— За всички ще бъде по-добре да ни кажеш истината — обърна се към него Бекас.

Другият беше стигнал вече до истерична криза.

— Не знам нищо — изпищя той, — няма какво да казвам.

После стана нещо, което Бекас не очакваше.

Тео Десиприс се хвърли към вратата, отвори я бързо и изчезна, тичайки.

Бекас понечи да се втурне след него, но се спря.

Той си спомни думите и вида на директора на полицията. Щеше да си има главоболия. Седна, извади цигарите си и запали цяла цигара вместо половинка, както правеше обикновено. Аспа не смееше да прекъсне мислите му. Накрая той проговори пръв:

— Този педераст е знаел какво е трябвало да извърши твоят приятел. Той го е „доставил“ на Хаджигригорис. Само — въздъхна той — дето не можем да го докажем.

Не беше обаче „само“ това. В цялата история нещо вървеше накриво. За това си мислеше Бекас, когато се връщаше в къщи. Той беше оставил Аспа в апартамента на мъртвия ѝ приятел и за известно време се движи безцелно...

В къщи се зае да си направи кафе, така, за да даде някакъв изход на онова, което го измъчваше. Добре. До сега нещата бяха приели схемата си. Лакис Хаджигригорис иска да ограби богатата си леля. Не

може той да извърши грабежа, тъй като ще бъде първият, в когото ще се усъмнят. Търси помощта на Тео и той му осигурява Алекос. Да, всичко до тук си има своята логика, своята схема. Но от тук нататък? Или, преди да бе започнала тази история?

Защо Лакис Хаджигригорис или онези, които бяха зад него, са поискали да се намери „крадец“ в апартамента на улица „Спевсипу“ в момента, когато там ще се намира един труп? За да му стоварят това престъпление? И ако е така, защо не му го стовариха?

Бекас пиеше кафето си глътка по глътка, полуизтегнат върху едно канапе, което от години вече беше убежището му. Защо младежът, уплашен, не е влязъл в апартамента, а побягнал веднага, без да остави отпечатъци или други доказателства за присъствието си?

Мъчеше се да възпроизведе нещата в мислите си.

Определени хора имат намерението да убият Джулия Хаджигригорис или друга, за която знаят, че ще се намира по това време в апартамента на улица „Спевсипу“ 199. Уреждат нещата така, че там да се намира един „крадец“... Може би имат за цел да се появят в подходящия момент, да извикат помощ и „убиецът“ — в случая Алекос — да бъде арестуван на местопрестъплението. Паниката, в която изпада младежът, им разваля плановете. Сега вече не трябва да има труп, и те го изнасят.

Така ли е? Възпроизвеждането на събитията с помощта на фантазията имаше своя логика, но не го задоволяваше. Не, не можеше да бъде това, или поне не можеше да бъде само това. Имаше нещо, което му се изплъзваше. Той беше събрал кубчетата, както в играта, беше ги подредил на местата им, беше направил картината, но тя му изглеждаше фалшива.

Тео? Тео беше несъмнено в играта. Но във „фалшивата“ игра, а не в истинската. Той беше изиграл ролята си в подготовката на кражбата в апартамента. Както и Алекос, както може би и самият Лакис Хаджигригорис. Те бяха участници и същевременно жертви. Но чии жертви?

Той стана, запали цигара — през тези дни беше забравил съветите на лекаря — и започна да се разхожда напред-назад из стаята. Чии жертви? На убиеца ли?

В тази история съществуваха две „равнища“. Първото — опитът за кражбата. Лакис Хаджигригорис, Тео Десиприс, Алекос

Константинидис. Нещата са явни. Съществуваше обаче и второ „равнище“, скрито в тъмата. Престъплението. Убиецът или убийците, които са използвали, скрили са се зад първото равнище, а може би те са го и създали. Въпрос е дали Лакис Хаджигригорис е принадлежал към едното равнище, или към двете?

Той не вярваше, че ще може да научи нещо, но искаше да види хората. А може би не беше и това. Просто не съумя да се наложи над себе си. Необходимостта да се запознае с мястото, където е прекарала последните си дни Джулия Хаджигригорис, хората, които са наблюдавали смъртта ѝ, обкръжението ѝ, бе го завладяла почти болезнено. Той беше дал името си на добре сложената камериерка и сега чакаше в този безкраен хол, където господстваха камъкът и дървото.

— Търсили сте ме?

Мъжът не влезе от вратата, която водеше към вътрешността, както очакваше Бекас, а от широката врата на верандата. В това нямаше нищо особено, но старият криминален инспектор го почувства като едно малко поражение. Противникът му — дали беше „противник“? — вземаше веднага инициативата.

— Господин Хаджигригорис?

— Господинът?

— Бекас.

Снизходителният вид на другия показваше, че намираше името също така незначително както и собственика му. Самият той не беше така „незначителен“, поне по външен вид. Той напомняше киноактьор или едно от ония мургави сухи лица с малко сиви коси, които тютюневите предприятия предпочитат за реклама на своите цигари.

— Слушам ви.

— Позволете ми най-напред да ви изкажа най-дълбоките си съболезнования.

Другият скри някаква усмивка. Посетителят му беше смешен.

— Познавахте ли жена ми?

— Не съм имал честта.

Наистина посетителят беше смешен.

— Разбира се, благодаря! С какво мога...

— Искях да говоря с вас за нещо лично.

— Ваше ли?

— По-скоро ваше, тоест на семейството ви...

Разбираше, че изглеждаше глупав, но така искаше.

— А именно?

— Бих желал да ви говоря за вашия племенник.

— За Лакис ли?

— Да.

— Слушам ви.

Той седна на едно канапе, слагайки крак върху крак. Имаше маниерите на светски човек, но Бекас долови нещо заучено в движенията му, като кръстосваше ръцете ма гърдите си. „Като актьор, който е репетирал достатъчно позата си“ — помисли си старият криминален инспектор.

— Племенникът ви беше приятел на едно мое момче, на един младеж Константиnidис. Алекос Константиnidис.

Другият слушаше без интерес, но с любезността на човек, който е решен да изтърпи едно досадно посещение.

— Константиnidис ли?

Изглеждаше като че търси сред имената на приятелите на племенника си това име.

Изражението показваше, че не го е намерил.

— Значи?

— Този младеж, моят, се удави. Може би сте чели във вестниците. Намериха трупа му в Кинета.

Не, не беше чел.

— Много жалко. Близък роднина ли ви е?

— Нещо повече. Син на приятел, когото имам като брат.

„Отегчава се от мен, счита ме за глупав“, помисли си той. Но това не го интересуваше. Искаше само да види човека. Не вярваше, че това посещение ще му даде нещо повече.

— Тогава ще ми позволите да ви изкажа съболезнованията си — каза Хаджигригорис.

Той дори не се постара да скрие иронията си. „Какво ме интересува всичко това, бедни човече?“

— И е бил — казвате — приятел на моя племенник?

— В известен смисъл.

— Тоест?

— Бяха скроили един номер заедно.

Той говореше спокойно, по безличен начин, по който казваше и всичко останало. Забеляза един бърз проблясък в очите на събеседника си, един блясък, който угасна веднага.

— Как казахте, че е името ви?

— Бекас.

Другият обърна сега особено внимание на името.

— Може би сте чували името ми — допълни все в същия простиък стил Бекас. — Бях криминален инспектор.

Събеседникът му престана да държи скръстени ръцете на гърдите си. Промени мястото си, наведе се и взе пакет цигари от масичката до него.

— Мисля, че някога съм чел нещо за вас във вестниците. Вие казахте „бях“. Вече не сте ли?

— Не. Излязох в пенсия.

Другият беше отворил пакета. „И този пуши американски“ — помисли си Бекас.

— Пушите ли?

Този път Бекас взе цигара.

— Говорехте за някакъв „номер“ — каза другият, като му поднасяше огън със златната си запалка „Дюпон“. — Що за номер?

— Вашият племенник е изпратил моя младеж да обере дома ви. Имам пред вид апартамента ви в Атина. На „Спевсипу“ 199.

До сега Хаджигригорис имаше светския вид на човек, който търпи един безличен и скучен посетител, но внезапно се промени. Той поднесе в този миг пламъка на запалката към цигарата си. Изведнъж обаче я затвори, без да запали.

— Не ви разбрах! — каза студено.

Бекас повтори фразата си, без да измени тона на гласа си, като ученик, който разказва своя урок.

— Надявам се, разбирате, че това е смешно — каза другият.

— Бих казал „тъжно“.

— И искате да ви повярвам ли? Да повярвам, че синът на брат ми е изпратил някого да обере собствената му къща? Господине, не знаей кой ви е казал всичко това, но то е тъпо, за да употребя най-снизходителния израз.

Той изгледа Бекас в очите с враждебност, която не криеше.

— И освен това не зная защо дойдохте да ме занимавате...

— Защото синът на моя приятел умря и вярвам, че неговата смърт не е без връзка с тази история.

Изрече и тези думи спокойно, без да повиши тон, но промяната беше явна. „Ако искрено е вярвал досега, че съм тъпак, сега ще престане да вярва, че е така“ — рече си Бекас.

Другият остана за малко разколебан. „Пита се дали трябва да ме изхвърли навън“ — помисли старият инспектор. Но Хаджигригорис бе взел решението си.

— За щастие племенникът ми се намира още тук, за да чуе сам вашата невероятна история. Ники! — извика той.

Появи се спретнато момиче.

— Извикай Лакис.

Момичето се оттегли, за да изпълни заповедта на господаря си. Хаджигригорис запали цигарата, която не беше запалил преди. Пушеше, без да говори на Бекас, почти без да го гледа. Маниерът му показваше ясно, че чака да дойде племенникът му, за да свършат бързо с тези глупости на посетителя. Беше ядосан и не полагаше никакво усилие да го скрие. Срещу него Бекас пушеше американската си цигара. Намираше държането на домакина за съвсем естествено. Всеки на негово място би реагирал така. Показа се младият Хаджигригорис. Носеше само панталон. От кръста нагоре беше гол.

Бекас го позна. Само че сега не беше неспокоен, както онази сутрин в Колонаки. Лакис хвърли един безразличен поглед към посетителя и попита:

— Какво става, Джо?

Хаджигригорис показа с глава Бекас.

— Господинът. Разказа ми една смешна история.

Джо се обърна към Бекас.

— Бихте ли били любезен да я разкажете и на Лакис?

— С удоволствие — отговори Бекас, игнорирайки иронията.

Погледът на Джо Хаджигригорис казваше: „Наистина ли, приятелю, си толкова тъп, колкото изглеждаш?“

— Каква история? — попита младежът.

Изглеждаше, че се развлича.

— За един Алекос Константиnidис, комуто възложихте някаква работа една вечер в дискотека „Синята луна“. Един Константиnidис, с

когото ви беше запознал вашият приятел и неговият съквартирант Тео.

Той очакваше да види в очите на младежа някакъв страх, някакво безпокойство в края на краищата, но видя увереност и предизвикателство.

— Говорете ми по-разбрано!

— Говоря за вечерта, когато възложихте на Алекос Константиnidис да обере апартамента на чичо ви. Апартаментът на улица „Спевсипу“.

Отново някакъв страх в очите на младежа. Лакис Хаджигригорис погледна чичо си по начин, който казваш: „Що за смахнат е този тук? Луд ли е?“

Джо Хаджигригорис се усмихваше.

— Я ми кажете, това будалкане ли е?

— Будалкане, което бе заплатено с един човешки живот — отвърна тихо Бекас.

Младежът не се сдържа. Попита нервиран чичо си:

— Какво дрънка този тук?

— Ти чу — отговори с ирония Хаджигригорис.

— Ти луд ли си?

— Не зная.

Да, всичко това беше естествено. Така щеше да се държи Джо Хаджигригорис, ако не беше се случило нищо, така щеше да се държи и младежът, ако беше невинен. Но не беше.

„Ако не бях те видял с очите си във «Византия» да очакваш с нетърпение Алекос, щях да ти повярвам!“ — каза си Бекас. Но го беше видял. Лакис Хаджигригорис беше дошъл на срещата в единадесет часа, която бе уговорил с Алекос Константиnidис, на срещата, на която не се яви синът на приятеля му, понеже не е бил жив. Лакис не беше невинен, но беше уверен. Защо? Разбира се, не е знаел подробностите във връзка с трупа, поне до онова утро. Ако се беше срещнал с Константиnidис, нямаше да го чака във „Византия“. Дотогава той не е знаел, не е имал никаква връзка с тази работа. Но по-късно?

— Що за глупости са това?

Той се обърна към чичо си:

— Как седиш тук и го слушаш?

Много самоуверен. Тео Десиприс си беше глътнал езика. Той беше почти готов да признае случилото се в „Синята луна“. Защо този

не се боеше? Вероятно Десиприс му е телефонирал за нашата среща и тарикатът сега беше сигурен в него. Но как?

— Виж какво, господине — каза грубо Лакис. — Не познавам твоя Константинидис, срещнах някакъв младеж с това име, но не зная дали е твоят човек, аз отсядам в „Синята луна“, познавам Тео Десиприс и нямам представата за това, което разправяш! И ако Джо не беше тука, щях да те изхвърля навън с ритници.

Големият Хаджигригорис каза весело:

— Лакис! Що за държане е това? Към един възрастен човек!

Подиграха Бекас.

— Извинявай, Джо, но как да се отнесеш, когато идва някакъв глупак и ни в клин, ни в ръкав те нарича крадец?

— Между нас казано, не е съвсем неправ.

Хаджигригорис се усмихна на Бекас.

Много трудна работа е да извадиш Бекас от равновесие.

— Защо да не е прав, ако казва истината!

Американската цигара отдавна беше угаснала в ръката му. Той потърси пепелник, за да я хвърли.

Лакис Хаджигригорис го игнорира. Той говореше на чичо си, без да се обърне да погледне Бекас.

— Трябвам ли ти за нещо друго, Джо?

— Мисля, че не.

Нервиран, младежът излезе бързо от стаята.

„Много уверен в себе си“ — мина през ума на Бекас. Но какво беше онова, което му даваше тази увереност.

— За щастие сварихте го тук и си поговорихте — каза, усмихвайки се Хаджигригорис.

— Заминава ли?

— С вечерния самолет за Лондон. Хубави са гуляите, но съществуват и занятията в университета.

„И необходимостта да не се намира тук“, помисли си Бекас, но не каза нищо.

— Сега разбирате, че вашата история е шизофренична. Не зная с каква цел ви я е разказало това момче. Как казахте името му?

— Наричаха го Алекос Константинидис — отговори Бекас.

Другият показваше недвусмислено, че повече нямат какво да си кажат. Държането му даваше да се разбере, че историята, с която го занимава посетителят, не само че не бе го ядосала, но дори не бе го засегнала. По-скоро тя му изглеждаше забавна, нещо като странностите на чудак. Бекас обаче беше постигнал повече, отколкото очакваше. Той констатира, че младият Хаджигригорис е много сигурен. А за да бъде така, значи, че не е сам. Съществуваха други, които му обезпечаваха тази сигурност, други, които са влезли в играта след онази сутрин във „Византия“. Той стана.

— Да не ви безпокоя повече — каза инспекторът.

— Моля ви.

Джо Хаджигригорис се изправи с лекота. В мига обаче, в който Бекас бе готов да тръгне, през отворената врата на верандата влязоха две нови лица. И двамата бяха по бански костюми. Мъжът беше висок, атлетичен, обгорял от слънцето, а жената още мокра от водата. Микроскопичните ѝ бикини показваха в цялата му женственост едно тяло на кинозвезда от първа величина. И двамата изгледаха с учудване Бекас, който с костюма и с вида си беше в пълен дисонанс с разкоша на дома и с полуголите му обитатели.

— Господин Бекас — представи Джо Хаджигригорис инспектора все с вид на човек, който се забавлява. — Господин Вахлиотис — той посочи мъжа с атлетическото телосложение — и госпожа Аргирис.

„И тримата свидетели — очевидци на смъртта на покойницата“ — помисли си Бекас, докато правеше реверанс по своя отживял времето си начин.

— Да не ви прекъсваме, ако имате работа — каза жената.

— Свършихме.

„Съпругът и близките приятели. Скръбта за преждевременно починалата не им бе намалила апетита за къпане“ — помисли си Бекас, докато се покланяше, този път за сбогуване. Тези обаче с нищо не показаха пред него, че изпитват неудобство от вида си. „Може да нямат никаква връзка с историята, която ме занимава.“ Но младежът? Младежът, който така внезапно заминаваше за Лондон! Кое го караше? „Занятията в университета“ — беше казал Джо Хаджигригорис. Занятията обаче започват есента.

Той си отиде от вилата доволен. Постигна това, което искаше. Да опознае лицата. Видя ги. При това „в естествената им среда“, както би

казал човек. Преди няколко дни бяха погребали приятелката, съпругата, пиеха уискито си, наслаждаваха се на морето, правеха си слънчеви бани. Това, естествено, не доказваше нищо. Те бяха хора от един друг свят и реагираха дори и на скръбта по свой начин. „Един начин, който нито зная, нито разбирам“ — рече си Бекас. Той не знаеше какво точно искаше от тях. Старият инспектор не можеше да повярва, че трупът на улица „Спевсипу“ е бил трупът на Джулия Хаджигригорис. В апартамента обаче е имало труп. И Лакис е излъгал, когато е изпращал Алекос Константиnidис да извърши кражба. Може трупът да е бил на друга жена, без връзка с тях, отделен случай. Но синът на приятеля му беше умрял, понеже беше видял този труп.

Бекас се отдалечи от вилата, слизайки към морето. Той видя дългата бяла яхта да си почива на повърхността, държана здраво от котвите си. „Сигурно е тяхната“ — мина през ума му. Стигна до брега. Видя някакъв моряк да поправя лодката си. Отиде при него. Това беше част от метода му, но и част от характера му. През всичките години на службата си в полицията търсеше хората. За него човекът беше най-важният материал, по-важен от свидетели, веществени доказателства и други подобни. Тях той оставяше за лабораториите. Обичаше да говори за другите. И когато нямаха какво да му кажат по някое дело, пак му „говореха“. Разговаряйки с някого, научавайки как мисли, много пъти той виждаше какво смята за дадена ситуация едно друго лице. Лицето, което го интересуваше.

— Хубав ден за риболов — каза той.

Лодкарят, спря да работи и вдигна глава.

— Как личи, че не разбираш от риболов, господине. И люспа не можеш да хванеш при такова време.

— Не зная — съгласи се с готовност Бекас.

Другият бе зарязал поправянето на лодката и изучаваше Бекас с любопитство.

— Твоя милост да не си криминалният инспектор... чакай, как те казваха...

— Бекас.

— Браво! Криминалният инспектор Бекас. Как си?

Той отговори, че „бил добре“, докато се запитваше кой беше този човек. Рядко забравяше физиономии, но този тук не можеше да си го спомни. Другият разбра.

— Не си спомняш кой съм, нали?

Бекас отговори утвърдително.

— Тогава да ти кажа. Аз съм от делото...

Обясни му за кое дело ставаше дума и Бекас си спомни. Беше го разпитвал при разследването, което водеше.

— Остаряхме и забравяме. Разбира се, сега си спомних за тебе. Как я караш?

— Както и тогава. Мъчим се за хляба. А ти?

— В пенсия.

— Това е добре. Лежачка.

Запалиха по цигара. Бекас му показва мощния бял плавателен съд.

— На Хаджигригорис ли е? — попита той.

— На покойната. Знаехте ли я?

— Не, не я знаех.

— Хубава жена. И добра. За всички нас имаше по една добра дума. Оплакахме я всички, поне аз... В деня, когато се удави.

— В този ден ти беше ли тук?

— Да, тук, дете сме сега с тебе. Пак поправях тази гнила лодка. Могъл ли е да си помисли някой в часа, когато са тръгвали...

— Ти видя ли ги, когато тръгнаха?

— Още не бях дошъл. Те бяха тръгнали в ранни зори. Гледах ги обаче на палубата, когато яхтата шареше насам-натам, така хубави и здрави всички, и им се радвах. Аз не давам ухо на клюките. Всеки има право да върши каквото си иска за свой кеф. Тъй мисля.

Бекас седна върху един обърнат съд.

— Какво казваха клюките?

— Остави! Имат пари с лопата да ги ринеш, правят си гуляи хората.

— Какво се говореше?

— Много работи.

Очите му светеха хитро на набръчканото и напукано от слънцето и морските ветрове лице.

— Ако имахме техните милиони, и ние може би щяхме да правим същото. За какво имат да мислят те. За надницата ли?

— Но ги нямаме.

— Това е лошото.

— Значи ти ги виждаше и четиримата на палубата.

— Тримата.

— Защо тримата?

— Сигурно покойната беше слязла в кабината да си почине. Ти не гледай така яхтата. Вътре е цяла къща.

— А после, когато се е хвърлила в морето, си я видял, разбира се.

— Вече се бях махнал от тук.

— Къде се е удавила?

Другият му показва.

— Както ми казаха — там. Хвърлила се надълбоко и си ударила главата. Вахлиотис се гмурнал и я извадил. Той е голям плувец. Някога, струва ми се, беше шампион.

Говориха още. Изпушиха по няколко цигари, всичките от пакета на Бекас, и се разделиха с обещанието от страна на криминалния инспектор, че сега, когато е пенсионер и няма работа, ще идва да научи от приятеля си за рибите и за риболова. Бекас си отбеляза наум името. Йоргис Караниколос.

— Ще те намеря ли?

— Винаги тук. А ако ме няма тук, в кръчмичката на Катина.

6

Човека, когото щеше да среща по пътя си често, човека с огъня в очите Бекас видя още щом се раздели с Караниколос. Инспекторът изкачваше шосето, когато го забеляза. Той стоеше зад една скала, сякаш искаше да се скрие. Това беше първото нещо, което накара Бекас да му обърне внимание. Като че искаше да се скрие само от хората, които биха се оказали във вилата на Хаджигригорис. Откъм морето и от останалите страни го виждаха, но, изглежда, това не го интересуваше. На този факт Бекас обърна внимание най-напред. Второто нещо беше погледът му. Един странен поглед, прикован върху вилата. Това не беше поглед на човек, който гледа от любопитство. На Бекас му се струваше, че в този поглед той долавя страхотна омраза, една хроническа омраза. Другият обаче го видя и побърза да напусне мястото си. Той влезе в едно „Пежо 404“, което бе оставил някъде по-нататък, и изчезна. По професионален навик Бекас си повтори наум номера на колата. (По-късно щеше да го запише в бележника си.) Непознатият не беше от онези типове, които наблюдават богаташкия дом, за да го ограбят. Не беше, разбира се, и от полицията. Видът му показваше човек, за когото Бекас би казал, че е от „добро качество“. Старият криминален инспектор, който имаше хоби да дава професия на всеки, за когото не знаеше нищо, само въз основа на външността му, кръсти този мъж „архитекта“. Той трябваше да е на около тридесет години, строен, не атлетичен, но красив мъж. Той напомняше на инспектора френски артист, когото беше видял в някакъв филм, но чието име не беше запомнил.

Понякога животът устройва странни игри. Същия човек, когото не беше виждал никога дотогава през живота си — или го е виждал, без да му обърне внимание, като не го е интересувал, — го видя отново още на другата сутрин. И любопитното в случая е, че той излизаше от сградата на улица „Спевсипу“ 199. Бекас беше отишъл за кратък разговор с портиера. В момента, когато той влизаше в сградата, другият излизаше. Той не обърна никакво внимание на стария

криминален инспектор, но сега на Бекас се отдаде сгода да го огледа по-добре. Той беше по-висок, отколкото му се бе видял вчера. Беше най-малко на тридесет и пет години. Нежното му лице го правеше по-млад. Беше блед, сякаш прекарал болест, а погледът му беше трескав, така както го бе видял Бекас предния ден. Портиерът, стар сътрудник на полицията, както му беше казал Иполит, позна инспектора.

— Научих, че сте излезли в пенсия, господин криминален инспектор.

— Излязох.

— Не беше ли рано за вас?

— Човек трябва да си отива, преди да се е изтъркал.

— За вас това не важи. Как така насам?

— При тебе. Искам да те попитам нещо, но да си остане между нас.

— Каквото искате.

— Искам да те попитам за апартамента на Хаджигригорис.

Портиерът се засмя.

— И вие ли?

— Други питаха ли те?

— Преди няколко дни идва полицейският офицер Иполит за тази работа. И той ме пита неофициално, частно.

Огледа се наоколо, да не би да ги слуша някой.

— Той дори хвърли едно око горе — каза портиерът тихо. — Днес пък питаше друг. Може би го видяхте. Излизаше, когато вие влизаште.

Сигналът за тревога се обади някъде вътре у инспектора.

— Този строен господин ли?

— Той.

— Познаваш ли го?

— Не. Видях го за първи път.

— Какво те попита?

— Дори не разбрах добре. Дали съм забелязал нещо особено в апартамента...

Портиерът се замисли.

— Странно! — каза той.

— Кое е странното?

— Питаше ме за онази нощ, за същата нощ, която интересуваше вашия приятел Иполит.

— От къде знаеш, че е така?

— Помня кога идва господин Иполит. Той дойде на 12 този месец. Този, мистериозният, ме питаше за нощта на единадесети този месец.

— И ти какво му каза?

— И да беше станало нещо, нямаше да му кажа. Откъде да знам кой е, що за птица е. Не е ставало, обаче нищо. Това казах и на господин Иполит.

— Не си ли чул някакъв шум, нещо в края на краищата, което да създаде у тебе впечатлението, че някой е бил горе?

— Не. Но какво е станало?

— Това ми се ще да знам и аз — процеди през зъби Бекас. И сетне: — Дали някой е бил в апартамента на Хаджигригорис.

— Кой?

— Няма значение кой. Който и да е. Господин Хаджигригорис, жена му, някой друг, щеше ли сигурно да доловиш, че е горе?

— Зависи от това, кога е влязъл в сградата.

— Тоест?

— Ако е дошъл късно — може би не. Напускам поста си в осем часа вечерта. Кога оставам в къщи, кога излизаме с жената.

— А през онази нощ?

Портиерът нямаше нужда да мисли. Посещението на Иполит бе фиксирано деня.

— Останах в къщи. Това обаче няма значение. Живея в сутерена. Обикновено заспивам рано. Ако са дошли през нощта, можеше да ги чуя, но можеше и да не ги чуя. Трябваше обаче да имат ключ от външната врата.

„Малкият е имал“ — помисли си Бекас, но не каза нищо.

— Не вярвам обаче — допълни портиерът. — Когато идват, идват през деня.

— Идват ли често и сега през лятото, когато са на вилата си?

— Господинът — не. Покойната...

— Джулия Хаджигригорис идваше ли?

— В последно време — да.

Изражението на лицето на Бекас не се промени. Той питаше по своя почти безразличен начин, сякаш беше длъжен да постави тези въпроси и сякаш целият този случай не беше нищо друго, освен една „ангария“ за него. Сигналът за тревога отново се обади някъде вътре у инспектора.

— Само през последно време ли?

— Да.

— И колко трая това „последно време“?

— Да речем, месец.

— Защо идваше?

— Нямам представа.

— Може би, за да се погрижи за апартамента?

Портиерът се усмихна. Въпросът на стария криминален инспектор му се видя много загубен.

— За тази работа те имат слуги, с лопата да ги ринеш. Жените на милионерите не са като жените, които знаем ние.

— Тогава?

— Не зная. Тя идваше тук, оставаше за малко и си отиваше. По някой път я виждах да излиза в друг тоалет. Мисля си...

Той спря, сякаш смяташе за неправилно онова, което беше минало през ума му.

— Мислиш си...

— Че идваше да се освежи.

— За да се срещне с някой любовник, така ли?

— Не казах такова неща — протестира портиерът.

Бекас не настоя. Човекът го беше казал по свой начин.

— Добре. Сега една последна приказка за осветлението. Сигурен ли си, че през онази нощ никой не е запалил осветлението в апартамента на Хаджигригорис?

— Казах и на господин Иполит. Ставам на разсъмване. Осветлението не беше запалено.

— А през нощта?

— Казах ви. Спя в сутерена.

Той се замисли за малко.

— Около два, два и половина часа през нощта станах... Разбирате... на моята възраст... Някаква котка дращеше по кабела за

ток. Излязох да я прогоня. Високо някъде видях да блясва светлина, но това беше на петия етаж, а не на последния. Чини ми се, че беше там.

— Казваш „чини ми се“. Не си ли сигурен?

— Дремех, пък и не ме интересуваше. Така или иначе, светлината угасна.

— Още докато ти беше навън?

— Да.

Значи около два, два и половина часа през нощта е била запалена лампа, която е могла да бъде в апартамента на Хаджигригорис. (Той беше сигурен, че е било в апартамента на Хаджигригорис. Малкият беше намерил лампата запалена.) И я беше угасил.

— Не можеш ли да си спомниш точно колко часът беше?

— Казах ви. Може би два, може би два и половина. Нямах никаква причина да си погледна часовника.

— Правилно.

„Може би два, може би два и половина“. „Не два“ — помисли си Бекас. В два часа светлината не е била угасена и трупът е бил на мястото си. Портиерът не знаеше колко е бил часът, но инспекторът смяташе, че той самият знае. Бил е часът, в който е „заминал“ трупът. Тогава е угаснала светлината.

— Така значи.

— Но какво мислите, че е станало?

— Когато науча, ще ти кажа — отговори Бекас и му подаде ръка.

Той се нахрани в първия ресторант, който намери, и си отиде пеша до къщи. Под сакото чувстваше ризата да лепне за тялото му. Тазгодишното лято беше лошо. „Лошо от всяка гледна точка“ — помисли той. Бекас се съблече и известно време ходи от стая в стая, преди да полегне за следобедния си сън. Беше уморен, но не му се спеше. Умората беше повече душевна. „Какво съм тръгнал да правя, дявол да го вземе“ — запита се той. Някога знаеше. Това беше работата му, за която получаваше заплата. А сега? „И защо?“ — каза си той. За нежния младеж с уплашения поглед, който потърси помощ от него. „За него“ — даде той отговор на себе си. „Беше син на най-добрия ми приятел“. Той запали цигара и това беше третата в продължение на един час. „Лъжа себе си“ — измърмори старият криминален

инспектор. „Не е за това!“ Той не търсеше отмъщение за сина на приятеля си. Тогава? Старият професионален навик? Ловджийското куче, което не може да се успокои, когато надуши следа на заек? Не! Беше уморен и би предпочел да чете вестника си на верандата на хотела в Егина. Нямаше желание за разследвания, за скитане пеша и т.н. в това душно лято. Може би лични сметки? Това — да. Бяха се подиграли с него, бяха извършили онова лъжливо обаждане по телефона, бяха го предизвикали. „Това е“ — заключи той. Но и сега не беше доволен от обяснението. „Това е само част от причината, но не е всичко.“ Тогава какво беше? „И къде отивам?“ — запита се той. В повечето разследвания, които беше поемал през живота си, той винаги си поставяше цел. Понякога тази цел беше правилна, понякога — не. Той казваше обаче „предполагам, че това е станало поради еди-коя си причина и са го извършили еди-кои си“. Той вървеше към целта си, някога я постигаше, друг път — не, а в други случаи променяше целта по средата на пътя. Сега обаче? Той знаеше, че малкият е ходил в апартамента на улица „Спевсипу“ на единадесети... Знаеше — вярваше в това, — че е видял труп. Вярваше, че поради това малкият загуби живота си. Но от тук нататък? Каква беше целта му? Може би този Джо Хаджигригорис, който приличаше на кинозвезда? Не. Бекас не отиваше толкова надалеч. В това дело съществуваша „някои“. Някои, които са взели трупа. Някои, които затвориха устата на малкия. Кой бяха обаче тези „някои“ и защо стана всичко това?

Той се опита да подреди нещата. Лакис Хаджигригорис изпраща Алекос в апартамента, за да извърши кражба? Тогава трупят? Тези неща не се схождаха. Не влизаха в един и същи порядък. Малкият Константиnidис не помага на плановете им. Освен... Освен ако планът е осуетен в последния момент. Ами ако малкият е изпратен в апартамента, за да бъде използван като „доброволна жертва“. Една жертва, която полицията щеше да разкрие за два-три дни. Но паниката му, това, че бързо е избягал, без да влезе в апартамента, са провалили плана.

— Не! — каза той силно.

Всичко това не се схождаше. Не го задоволяваше. А сред фактите беше и Лакис Хаджигригорис, който беше изпратил малкия и на другия ден го чакаше във „Византия“. Ако е знаел, ако и той е бил част от „механизма“, нямаше да чака Алекос. Бекас беше готов да се обърне

да спи, когато на вратата се позвъни. Погледна часовника си. Четири часът. Късно за обяд, рано за вечер. Отиде да отвори по пижама.

— Минавах от тук, видях прозореца отворен и рекох да ти кажа едно „добър ден“.

На вратата се усмихваше директорът на полицията. Винаги елегантен, с костюм без гънка, сякаш току-що е излязъл от къщи. „Как може да се движи така в тази жега?“ — запита се Бекас, докато казваше:

— Извинявай, че съм облечен така.

С евтината си раирана пижама той приличаше на затворник.

— Аз би следвало да ти поискам извинение, но имам една среща в четири и половина тук наблизо и нямам как да „избутам“ този половин час. Ще почерпиш ли по кафе?

„Не си дошъл за кафе“ — помисли си Бекас в мига, когато правеше път на стария си колега да влезе вътре.

Той очакваше появяването на директора на полицията, но не толкова скоро и не тук. Покани го в трапезарията, а той влезе в кухнята и се зае с кафето. През отворената врата го гледаше. Директорът седеше свободно на евтиния стол с ръце, кръстосани на гърдите. Позата му напомняше нещо на Бекас. „Те двамата си приличат“ — откри той смаян. Директорът на полицията му напомняше Джо Хаджигригорис. Не си приличаха нито по външност, нито по характер, но въпреки това имаха нещо общо. И двамата бяха тъкмо това, което не беше Бекас. „Светски хора“.

— Как си пиеш кафето? — попита Бекас.

— С малко захар — отговори директорът.

Инспекторът в пенсия донесе двете кафета и седна срещу стария си колега.

— Не се справяш лошо като бекярин — каза директорът, като отпи първата глътка.

Той си остави чашата, за да извади американските си цигари. Поднесе кутията към Бекас, но последният отказа.

— Много пуших.

— Завиждам ти, че можеш да си налагаш волята. Аз за съжаление пуша една след друга.

Бекас каза спокойно:

— Не си дошъл, естествено, за да ми кажеш това.

Също така спокойно отговори и другият:

— Разбира се, че не.

— Тогава да навлезем в темата.

— Досещаш се коя е.

— Представям си.

— Значи разбираш нашето положение. Имам пред вид моето положение и това на целия корпус.

Зачака отговор, но не получи.

— Телефонира ни.

— Лично на тебе ли?

— На мене като на директор.

Стремеше се да изглежда спокоен, настроен приятелски, но Бекас долавяше нервността му.

— И, между нас казано, има право. Едно частно лице влиза в дома му...

— Не съм влязъл насила.

Другият продължи:

— И му води дознание... Без право, без компетенция и без — той сниши гласа си, — без необходимост от това.

— Не съм водил дознание. Просто поговорих с г-н Хаджигригорис за племенника му.

Директорът избухна в смях:

— Но не разбираш ли в края на краищата, че това ти е станало фикс-идея, че се е превърнало в мания да следиш някого?

Бекас не се засегна. Попита:

— Той съобщи ли ти какво съм му казал?

— Естествено. Тази твоя невероятна история за онзи Константиnidис, който уж бил изпратен от племенника...

— Изпратил го е! — прекъсна спокойно директора Бекас.

Другият направи отчаяно движение.

— Признавам ти, че не мога да те позная. Ти ли си прословутият Бекас? Нека приема за миг налудничавите ти идеи. Нека се съглася, че всичко е станало, както ти искаш. Какво очакваш? Че ще кажеш на племенника на Хаджигригорис: „Младежо, изпратил си един друг младеж да обере дома ви“, и той съкрушен ще падне в краката ти и ще признае своето „престъпление“. „Да, господин криминален инспектор, изпратих го, извини ме.“

— Не съм очаквал такова нещо! — настоя тихо Бекас.

— Тогава защо си отишъл? Защо извърши всичко това?

— За да се запозная с хората.

Другият не можа да се сдържи:

— Не зная какво ти е станало, но за последен път ти говоря като приятел и колега. Забранявам ти да безпокоиш тези хора. Забранявам ти да създаваш проблеми. Ако това се повтори, отношението към теб ще бъде като към всички, които нарушават чуждото спокойствие. Ние имаме задължението да покровителстваме гражданите.

— И то такива изтъкнати граждани!

Директорът стана.

— Казвам ти всичко това за последен път.

Той тръгна към входната врата. Бекас, сякаш не беше се случило нищо, го изпрати.

— Не си изпи кафето — каза му той.

— Искрено смятам, че си болен — изрече директорът, прекрачвайки прага.

Беше странно, но това посещение му оправя настроението. Самият той не би могъл да обясни защо. Взе чашките с кафето — и Бекас не беше изпил своето, — изми ги, постави ги на мястото им и си полегна. И макар че не очакваше да заспи, заспа. В седем часа седеше на балкона си. Познатите картини: портиерът, който пръскаше тротоара, дебелакът, дето не можеше да шофира, го ободряваха. Той реши да остане вечерта у дома си и се обади по телефона в Егина. Успокои жена си, че прекарвал в Атина добре, но избягна да й каже кога ще се завърне при нея. Извика един малчуган от махалата, когото изпрати за кисело мляко, което щеше да бъде вечерята му.

След това телефонира в Дирекцията на контрола по автомобилния транспорт. Заместник-директорът беше бивш негов подчинен.

— Бих желал името на собственика на „Пежо 404“.

— Навярно знаете номера му.

— Зная го.

Беше лесно. След малко бившият му подчинен се обади по телефона. „Пежото“ беше собственост на Йоргос Николарезис,

инженер. Значи не беше сбъркал много, когато кръсти човека с трескавите очи „архитекта“.

— Адрес?

Записа го.

— Благодаря.

На балкона си той изпита удоволствието от вечерната хладина, изяде скромната вечеря и си легна доста рано. Сутринта реши да се срещне с инженера. Още не знаеше под какъв предлог, но щеше да го намери. Не можеше да си представи ролята му в случая, но несъмнено той играеше някаква роля. В противен случай въпросите към портиера на улица „Спевсипу“ нямаха смисъл.

Адресът, който му бяха дали от КАТ, беше улица „Хаджиянис-Мексис“. Той пристигна там към девет часа. Портиерът не знаеше дали г-н Николарезис е излязъл.

— Апартаментът му е номер три на четвъртия етаж.

Той се качи с асансьора. Вратата на апартамент номер три беше полуотворена. От коридора Бекас чу шума на прахосмукачка.

Натисна звънеца и шумът спря. След малко на вратата се показва жена на средна възраст.

— Господин Николарезис? — попита инспекторът.

— Не е тук.

Жената го мереше с поглед.

— Но ще се върне — добави тя.

Изглежда, че видът на Бекас я беше задоволил.

— Той отиде по работа тука, наблизко, и ще се върне — обясни тя.
— Ако е спешно, влезте вътре да го почакате.

Тя отвори вратата докрай и Бекас влезе.

— Мене ще ме извините — каза жената и се върна при прахосмукачката.

Бекас седна на стола, който се оказа пред него. Той искаше, преди да се запознае с хората, да се запознае с обстановката, в която живеят. Инспекторът вярваше, че по този начин опознава по една частица от тях. Случаят сега му предоставяше възможност, без да я е търсил. Той започна да разглежда с този външно безразличен поглед, който фотографираше всичко в апартамента. Бе предположил, че инженерът живее сам и това се потвърждаваше от присъствието на чистачката. Апартаментът обаче не беше толкова малък, колкото би

прилягало на ерген. Без да показва богатство, апартаментът беше уютен, подреден по начин, който свидетелстваше за добрия вкус на обитателя му. Ако Николарезис беше наистина ерген, той принадлежеше към категорията на ергените, които използват квартирата си не само за спане. Всичко, от мебелировката до модерните картини на стените и дребните неща, говореше за лична грижа за жилището.

— Какво казахте?

Сред шума на прахосмукачката гласът на чистачката стигаше до него силен. Сега жената пренасяше прахосмукачката към мястото, където седеше Бекас. То се свързваше с антрето. Той стана и отиде към нея. Не беше казал нищо, но от уважение към чистачката запита:

— Сигурна ли сте, че ще се върне?

— Така ми каза.

Тя продължаваше да мъкне насам-натам прахосмукачката със сръчност, която имаше само професионалист в тази работа.

— Господин Николарезис сам ли живее?

— Не го ли познавате?

— Не. Дойдох да го видя нещо по работа.

Говореха високо, за да надвикат монотонното бръмчене на прахосмукачката.

— Сам.

Жената беше от онези, които не обичат самотата. Този спокоен четириъгълен човек, когото съдбата изпрати при нея, беше тъкмо за един кратък разговор, който обаче нямаше да забави работата ѝ.

— Не се е, видите ли, оженил. А такъв човек!

Гласът ѝ излъчваше обич и възторг.

— Отдавна ли работите при него?

— Откакто се завърна.

Бекас не попита откъде. Той разбираше, че е спечелил доверието ѝ, но не трябваше да прекалява. Жената обаче каза сама:

— Той живя години, може да знаете, в чужбина. В Париж. Един негов приятел, господин Такис, знаете ли го?

Той каза, че не го познава.

— Господин Такис ми казваше някога, беше дошъл тук и го чакаше като вас, че имал прекрасна работа. В Юнеско, в ООН ли, в

едно от двете. И той не разбрал защо господин Николарезис бе напуснал тази работа и се завърнал тук.

Жената не само че обичаше да се намира на приказки. Просто беше бърлива. А Бекас обичаше бърливите хора. Опитът му го бе научил, че те са много ценни в работа като неговата. „Тази работа, която имах и която нямам сега“ — помисли си той с доза горчивина.

— Носталгията по родината — каза той.

Беше малко смешно. Жената вървеше зад машината, а Бекас я следваше. И двамата не бяха разбрали как бяха стигнали до ъгъла на хола. Жената блъскаше сега прахосмукачката в отвора на една врата, като казваше:

— Не мисля, че заради това.

— Кой може да знае.

„За да не мислиш, че е това, ще мислиш, че е нещо друго“ — мина през ума на Бекас. Да, бърливите са много полезни хора. Поне когато искаш да научиш нещо. Жената мина в съседната стая.

— Господинът е млад, хубав... Къде сте?

Бекас направи няколко крачки и застана в рамката на вратата. Чистачката искаше да е близо до нея. Може би, за да продължи бърбенето си, а може и за да контролира посетителя. Разбира се, изглеждаше сериозен, симпатичен, човек къщовник, но не преставаше да бъде един непознат.

— Вие каква професия имате?

Хареса му, че употреби думата „професия“.

— Посредник съм — каза той. — Продавам и купувам къщи, парцели...

И той не знаеше защо избра за „професия“ посредничеството. Може би защото имаше впечатлението, че това вероятно е нещо, което ще се хареса на жената. И не сбърка.

— Хубава професия.

Бекас разглеждаше стаята. Спалня. Мебелирана със същия добър вкус и със същото лично участие, както и останалите стаи. И изведнъж погледът му се оживи. Той се прикова върху една снимка, която се намираше върху модерна масичка срещу кревата. Снимката беше средна по размер в рамка от старо дърво и представляваше красивото лице на усмихната жена. И това лице не му беше непознато. Бекас не беше виждал Джулия Хаджигригорис, освен на снимката, която бяха

публикували вестниците тогава по повод „нещастния случай“. Но не можеше да се излъже. Лицето, което му се усмихваше тогава от първите страници на вестниците, беше същото! Като не обърна внимание на нещо, което каза чистачката, той отиде до масичката. Да, няма никакво съмнение. В дома на непознатия, на този Николарезис, не другаде, а в спалнята му, имаше снимка на Джулия Хаджигригорис. Той погледна часовника си.

— Изглежда, че няма да дойде — каза той.

— На мене веднъж...

— Трябва да си вървя.

Трябваше да си отиде. Той искаше да види човека с огъня в очите. Снимката обаче променяше ситуацията. Сега не трябваше да го среща, преди да научи, каквото можеше, за него.

Чистачката спря прахосмукачката си.

— Довиждане — каза той. — И благодаря.

— Искате ли да му кажа нещо?

— Няма нужда. Ще го видя аз.

— Как казахте името си?

Той не беше казал име.

— Стаматиадис — отговори Бекас.

Инспекторът се спря пред вратата на асансьора, а в апартамента на Николарезис прахосмукачката продължи своята песен. Копчето на асансьора беше червено. Бекас дори чуваше как той се изкачва. Ами ако беше Николарезис, който се връщаше? Той се отдалечи бързо, слезе пеша. „Макрис!“ — реши той. Старият му приятел познаваше цяла Атина. От него щеше да научи.

Той знаеше, че журналистът се събуждаше винаги късно поради характера на работата му и на бохемския живот, който водеше. Апартаментът му, който Бекас познаваше добре, се намираше в една кооперация зад Музея. Бекас взе такси. Наложил се да звъни два пъти и да чака известно време, докато му отворят. Журналистът беше още по пижама и чорлавата му коса и подпухналите очи говореха, че току-що го е събудил.

— Какъв дявол те е хванал още в зори?

Бекас вдигна ръка, за да покаже часовника си.

— За вас, кокошките, е късно. За мен — ранни зори. Влизай!

Той му стори място да мине. Беше смешен и страшно симпатичен с тромавото си тяло, с престореността си, че се ядосва, и с несръчните си движения. „Сиромашът не е смогнал да си сложи очилата“ — помисли си Бекас.

— Разполагай се, където искаш, докато хвърля малко вода отгоре си.

Той влезе в банята, а Бекас се разположи на голямото канапе в антрето, което беше и „холът“ на Макрис. В този тесен апартамент той се чувстваше добре. Малко неща се бяха променили тук, вътре, от времето, когато Бекас, Макрис и интелектуалецът Делиос се бяха занимавали с делото на художника Карнезис, делото, което стана известно като „Престъпление в Колонаки“. Но бяха изминали вече двадесет години — толкова, нали? — а Делиос не беше жив. „Най-добрият и най-честният от хората, които познавах“ — каза си Бекас и усети, че тялото му се изпълва с носталгия и нежност.

От банята идваше шумът на водата и гласът на Макрис, който пееше. „Най-фалшивият глас в Атина“ — помисли си Бекас и чувството на носталгия и нежност продължаваше да го изпълва. Тримата бяха приятели. Така, както могат да бъдат трима истински мъже, без много думи, без демонстрации на приятелство, без сантименталности. Единият си беше отишъл от този свят и това

укрепи, вместо да отслаби приятелството им. Сякаш мъртвият им приятел ги обединяваше, дори и да нямаше нищо друго, което да ги обедини. Но съществуваха много неща.

Макрис излезе от банята, увит в хавлията, под която се виждаха огромните му космати крака, напъхани в също така огромни чехли. От него се цедеше вода. Той потърси очилата, сложи си ги и едва тогава показва, че „намира“ себе си.

— Не си отваряй устата, преди да съм сварил кафето — каза той.

И се зае да свещенодейства в малката си кухня. През отворената врата попита Бекас:

— Искаш ли и ти?

Бекас отговори утвърдително. След малко Макрис дойде и положи един поднос пред него. Притегли стол, намести се, „дръпна“ една силна глътка от кафето и заповяда:

— А сега говори!

Тук, вътре, всичко беше хубаво. Малкият апартамент, ароматът на кафе, Макрис с чорлавите коси, снимката на Делиос върху някаква мебел и книгите, разхвърляни навсякъде.

— А сега говори — повтори журналистът, намазвайки филията си с масло.

— Ще ми се да ми кажеш какво знаеш за някакъв Николарезис, Йоргос Николарезис.

— Инженера ли?

— Инженера.

— Малко неща. За какво те интересува?

— Това е цяла история.

— Която ми се ще да чуя.

— Ще ти я разкажа някой път.

— А защо не сега?

Той отпи една голяма глътка кафе и остави половината от филията:

— Виж какво, приятелю. Зная те, и ти ме знаеш добре. Вече не си на служба, за да кажа, че се занимаваш с някое разследване. Идваш в Колонаки в два часа през нощта, за да ме попиташ за Хаджигригорис в деня, когато жена му се удавя. Идваш сега в зори...

— Не са ранни зори.

— За мене са. Идваш сега в ранни зори в дома ми, за да ме питаш за един инженер от Париж. И имаш вид, за който трябваше да ти донеса огледало, да се видиш. Какво, по дяволите, става? Да не си станал частен детектив?

Беше го питал и миналия път, по време на среднощната им среща в Колонаки.

— Не, разбира се.

— Тогава?

Бекас се замисли малко. По-добре щеше да е да му каже всичко. Чувстваше нужда да говори на някого за всичко, което го измъчваше, и старият му приятел беше най-подходящият.

— Това е една мистериозна история. Започна със сина на мой приятел. Един добър приятел от детските години, който почина отдавна...

Бекас разказа всичко и Макрис го изслуша, без да го прекъсне нито веднъж.

— Това е — каза той, когато завърши разказа си. — Какво ще кажеш?

Другият повдигна рамене.

Историята, разказана от стария криминален инспектор, му беше направила силно впечатление.

— Какво да кажа? Не зная — каза той след малко мълчание. — Не зная на какво да повярвам от всичко това и още повече не зная какво точно искаш ти.

Макрис запали цигара, смукна няколко пъти, а после попита, като гледаше Бекас право в очите:

— Какво искаш?

— Да открия кой уби младежа.

— Защо?

Бекас го изгледа учуден.

— Казах „защо“. Ти не си полицейски инспектор, това не е твоя работа, официалната полиция ти забранява да се намесиш! Защо трябва да го намериш, ако предположим, че съществува?

— Но... момчето беше син на най-близкия ми приятел.

Будните очи на журналиста се смееха зад големите стъкла.

— Затова ли?

Бекас мълчеше.

— Добре. Нека приемем, че го правиш затова.

Видът му показваше ясно, че не му вярва.

— С какви улики разполагаш?

Това не беше директорът на полицията, „властта“, която беше обезпокоена от това, че едно частно лице се преплита в краката ѝ и ѝ създава проблеми. Това беше будният, добрият стар приятел. Бекас искаше да чуе възраженията му. (Сякаш и самият той нямаше такива?)

— С какво разполагаш? С нищо, или ако искаш, с почти нищо.

Макрис говореше на приятеля си и на себе си. Сякаш се интересуваше най-напред да стигне самият той до някакъв извод.

— Почти нищо. Нека започнем отначало. Първо. Предполага се, че вярваш на малкия.

— Напълно.

— Второ. Ако през онази нощ твоят приятел е видял труп, то не е възможно той да е бил на Джулия Хаджигригорис, след като тя се е удавила на следващия ден пред свидетели.

Бекас мълчеше.

— Трето. Какво ти остава? Да докажеш, че този Лакис Хаджигригорис е предложил на сина на приятеля ти да ограби апартамента на роднините му? По този въпрос не разполагаш с друго, освен с онзи хомосексуалист, с Тео. Вече нямаш средствата на полицията, та да го притиснеш до стената. Тео, както е отрекъл, ще отрича докрай. Но нека речем, че се справиш, че, не зная по какъв начин, притиснеш Тео до стената. Какво ще каже той? Онова, което знае, че малкият Хаджигригорис е направил предложението на сина на приятеля ти. А после? Лакис ще отрече, а ако не отрече, ще каже, че го е направил, за да се пошегува. И всичко ще спре до предложението. Няма човек, който да знае, че Константиnidис е отишъл и още повече, че е видял това, което ти е казал, че е видял. Не съм ли прав?

Бекас продължаваше да мълчи. Той признаваше логиката на приятеля си. Макрис взе друга филия, за да я маже с масло.

— Искаш ли моето мнение? — запита журналистът.

— Затова съм тук.

— Откажи се.

Той се престори, че се съсредоточава изцяло върху свещенодействието над филията, като скришом наблюдаваше приятеля

си. Бекас имаше вид на „раздразнен лъв“, който Макрис познаваше добре.

— Но ти няма да се откажеш, нали?

— Не — отговори Бекас.

— Какво се надяваш да постигнеш обаче?

— Не зная.

— Поне как си представяш, че е станало всичко?

— И на този въпрос не мога да отговоря. Единственото, което зная, е, че малкият ми каза истината. Зная, че са го изпратили в апартамента на горния етаж. Зная, че е видял и затова заплати с живота си.

— С други думи?

— Убили са го, за да няма човек, който да е в състояние да каже, че през онази вечер в апартамента на улица „Спевсипу“ 199 е имало труп.

— Но кой най-сетне? — избухна Макрис.

— Не зная.

Звънецът прекъсна разговора им. Макрис отиде да отвори, малко смешен с босите си крака и пълното си тяло. Старият криминален инспектор можеше от мястото си да вижда входната врата. Той видя високата жена, която го гледаше с неприятна изненада. Позата ѝ показваше, че е готова да си отиде. Бекас чу гласа на Макрис:

— Ела да те запозная с един стар приятел.

Жената влезе съвсем не ентузиасирана от това, че щеше да се запознае с „един стар приятел“. Тя изглеждаше като току-що слязла от екрана на телевизора след рекламите. И сега, когато тъкмо тази мисъл минаваше през ума му, Бекас се сети, че я е виждал в някакъв рекламен филм.

— Лили, криминалният инспектор Бекас — начена запознанството Макрис. — Говорил съм ти за него.

— Много пъти.

— Вероятно — обърна се той към Бекас — познаваш Лили?

Инспекторът измънка нещо, което никой не разбра.

— Сигурно си я виждал в киното или по телевизията — продължи Макрис.

Красивата девойка се усмихна:

— В киното, да тичам по бански костюм заедно с още четири-пет момичета по плажа, а по телевизията — да представям перилни препарати.

Не беше тъпа.

— Режисьорите още не са открили таланта ѝ — обясни важно Макрис.

Бекас понечи да стане.

— Аз да вървя...

Жената беше между двадесет и пет и тридесет години. „Приятелят ми не се предава“ — помисли си инспекторът.

— Защо? — учуди се Макрис. — Напротив, на Лили ще ѝ бъде много приятно да се запознае с тебе отблизо. Тя е слушала толкова много за тебе и за доброто наше старо време. Не е ли така, Лили?

— Разбира се — отговори телевизионната звезда на перилните препарати, чийто вид показваше тъкмо обратното.

Тя седна срещу двамата приятели. Нейното „мини“ не покриваше дори онова, което можеше да покрие, от обгорелите ѝ от слънцето крака.

— Поне бих ли могла да разчитам на едно кафе? — обърна се тя към Макрис.

Бекас си отбеляза това „поне“. Макрис трябваше да му каже, че очаква такова посещение.

— Нося го — извика Макрис и с маниер на професионален сервитьор се изгуби в кухничката си.

— Моля да ме извините — започна Бекас.

— Защо? Наистина Янис ми е говорил много пъти за вас. Радвам се, че имам възможност да се запозная с вас отблизо.

Тя беше не само будно, но и добросърдечно момиче. След първата неприятна изненада Лили бе възвърнала доброто си настроение. И намираше, че Бекас е по вкуса ѝ.

— Занимавате се с киното — каза старият инспектор.

Той трябваше да каже нещо, след като този неописуем Макрис го беше оставил сам с това маце.

— Така е думата — засмя се тя. — Вземат ме, когато им трябва някоя, която да се съблече гола. Режисьорите са категорични. Трябва да показвам много и да говоря малко.

— Мисля, че бихте могла да кажете много.

Тя се засмя.

— Когато вие снимате филм, да ме повикате. Ще играя ролята на калугерка. Мерак ми е да се появя веднъж на екрана облечена.

Тя беше умна и симпатична. Разбира се, нямаше да влезе за пример в христоматията на моралистите.

— Как е работата с престъпленията? — попита го тя.

Отговори й, че е напуснал службата.

— Жалко. Вашата работа е интересна.

— Когато човек я гледа отвън. В действителност това е една държавна служба със съответната рутина.

Казаха още няколко незначителни неща само за да поддържат разговора, чакайки Макрис. Той влезе с поднос, върху който бяха поставени две чаши, кафе, мляко, масло, мармалад.

— Закуската на госпожицата е готова — извика той, оставяйки подноса на масичката. — Запознахте ли се вече вие двамата?

— Приятелят ти е очарователен — каза Лили.

Това беше единственото нещо, което Бекас не бе чул още за себе си през целия си живот.

— Това е справедлива констатация — продължи тя.

— Да ревнувам ли? — каза Макрис и седна. — Тогава ревнувам.

Той подаде на Бекас една чаша.

— Донесох ти и на тебе едно кафе, защото не пийна от предишното. И така, как ти се видя моята „племенница“?

Макрис винаги имаше по някоя „племенница“.

— Изключителна.

— Светкавична взаимна любов, а? Лили, пази се от него, той е женен.

— И какво от това? Повечето от приятелите ми бяха женени.

— Лили!

— Предизвиках ли те!

— Мене не, но говориш пред един скромен и морален господин. Всички не са като нас.

— А какво сме ние?

— Хора на изкуството, бохеми, ние сме, така да се каже, малко извън обществото.

— Леко, лампата! Като че ли не знаеш какво представляват онези, които са вътре в „обществото“. И особено онези от „висшето общество“.

Тя се обърна към Бекас:

— Какво ще кажете вие?

— Не зная. Аз съм един дребен буржоа, привързан към семейството.

— Бяхте обаче полицаи?

— Ние от полицията знаем само подземния свят.

— А аз зная „доброто общество“. И го познавам откъм добрата му страна, защото го зная отвътре.

— Което ще рече?

Макрис се намеси със строг глас, толкова строг, че искаше да покаже лъжливата си строгост.

— Лили!

— Никога не съм била Дева Мария и ти знаеш това. — Тя се обърна пак към Бекас. — Оpozнах доста от представителите му. Четохте ли за дамата, която се удави?

Досега Бекас се забавляваше с тази хубава жена, която не се стремеше да скрие това, което е. Сигналят за тревога се обади някъде вътре у инспектора.

— Вие говорите за...

— За милионерката мадам Джулия Хаджигригорис.

— Познавахте ли я?

— Самата нея — не. Познавах мъжете ѝ.

Атмосферата в малкото апартаментче се промени изведнъж. Но само за Бекас и за Макрис. Лили не забеляза промяната.

— Мъжете ѝ ли? — попита спокойно старият криминален инспектор.

— Имам пред вид Джо Хаджигригорис и другия, Джони Вайсмюлер, Вахлиотис, тоест съпруга и любовника.

Бекас взе чашката с кафето. Страхуваше се, че ръката му ще затрепери, но тя беше стабилна. Той почака да минат няколко секунди — кафето му даваше възможност за това, преди да попита:

— Господин Вахлиотис ѝ е бил любовник?

— Разбира се.

— А съпругът ѝ?

— Той знаеше. Те представляваха едно хармонично „трио“, или по-скоро „квартет“. Защото съпругът си имаше своя любовница. Четиримата бяха хубава компания. Знаете ли, сега тази работа е много на мода в „шик“ обществото.

— Не си ми говорила за всичко това — намеси се Макрис.

— Не е станало дума. Да не мислиш, че те са първите или вторите?

— А ти откъде знаеш?

Лили направи кисела гримаса.

— Задаваш едни въпроси, нещастнико! Целият свят — имам пред вид техния „свят“ — знае!

— Но ти не си от „техния свят“.

Лили се засмя.

— И аз съм, но казахме, аз съм от скрития им свят. Хайде, нещастнико! Познавах и двамата.

Бекас наблюдаваше мълчаливо.

— Искаш да кажеш, че си спала и с двамата ли? — попита уж сърдито Макрис.

Тя зае позата на драматична актриса.

— Оттогава в живота ми няма друг мъж.

И се усмихна на Бекас.

— Сега да ме видеха кинорежисьорите, а?

Бекас преглътна сухо.

— Четвъртата...

— Коя четвърта?

— Искам да кажа... знаете ли четвъртия член на този любовен „квартет“?

— Разбира се. Това е една вирнала нос дама от Египет, някоя си мадам Елени Аргирис.

Бекас опита последния и критичен въпрос:

— Вие, която познавате цялото добро атинско общество, познавате ли някой си Йоргос Николарезис?

Лили се замисли.

— Николарезис ли? Не. Не ще да е от тях.

— Той е инженер.

Не го познаваше. Никога не беше слушала за него.

8

Той остави Макрис и приятелката му малко по-късно. И двамата бяха добри, но не трябваше да злоупотребява с добрината им. „Този Макрис няма да остарее никога!“ — помисли си Бекас, когато вратата на малкия апартамент се затваряше зад него. А Лили беше чудна. Не беше, разбира се, необикновена. Той се беше запознал с няколко такива жени по време на кариерата си. Те имаха свой, свободен „морал“, но не само те бяха отговорни за него. Тази тук беше добросърдечна и умна. „На нея би й прилягала повече друга съдба“ — мина през ума му. Поне в киното. Той се постара да си припомни звездите на гръцкото кино от филмите, на които го водеше жена му. Лили не беше по-лоша. Напротив, според него тя беше по-добра.

Той се замисли за Джулия Хаджигригорис, тази дъщеря на големите собственици на кораби, която занимаваше в последно време мислите му, без да я беше виждал никога. Единственото запознанство с нея беше снимката ѝ във вестниците. И сега съвсем случайно започна да се очертава една смътна картина, по-жива от бездушната ѝ снимка във вестниците. Много богата жена, която има любовник със знанието на съпруга си, компания и една жена, която пък е любовница на мъжа ѝ. Лили си имаше свой „морал“. Какъв морал имаха, тези хора, които може би страдаха от скука сред богатствата си?

Бекас познаваше и последния човек от „подземния свят“. По някаква незначителна подробност в техниката на кражбата чрез взлом той можеше да назове веднага името на лицето, което я е извършило. От начина, по който биваше извършвано едно убийство, той откриваше веднага дали това е „уреждане на сметки“ между сутеньори, кавга при делба на наркотици, или борба за заемане на ръководно място между „свирепите“. Не познаваше обаче света на хаджигригоровците. Не му беше ясен докрай манталитетът им, за да може да си обясни действията им. Освен това не знаеше дали този свят трябва да го интересува, поне в конкретния случай. И този Николарезис, който,

естествено, не можеше да има връзка с отиването на малкия в апартамента и не принадлежеше към „света“ на хаджигригоровците...

Той се сети, че не беше поднесъл съболезнования на жената на приятеля си. Бекас позвъни на вратата на апартамента, който се намираше на улица „Пиндару“ и почака известно време, без никой да му отвори. Позвъня още два пъти и бе готов да си тръгне, когато вратата се отвори. Сега не беше „секретарката“ с „минито“. Самата Елени Константиnidис, бивша Даригу и т.н., стоеше в рамката на вратата, уплашена, както му се стори. Тя беше по пенъoar, за който някои малки подробности по закопчаването му говореха, че е бил облечен набързо и Бекас забеляза, че под него тя бе съвсем гола.

— Вие?

На лицето ѝ беше изписан срам, изненада, страх и същевременно желание да го види. Бекас се почувства зле. Разбираше, че е смешно да изказва съболезнования в такъв момент.

— Ще мина друг път — каза той.

Жената почервеня.

— Да... не... бих желала да ви видя. Бъдете така любезен да ме почакате малко.

Тя го вкара в хола с пъстрия разкош, с многото коприна по мебелите, с копията на голите тела от Реноар и Веласкес по стените. Но не го остави там. Заведе го в една стаичка.

— Бихте ли ме почакали няколко минути тук? Знаете ли... днес шивачката ми е при мен.

Жената го остави. Светлината, която влизаше през прозореца, правеше почти прозрачен нейния нежен, набързо облечен пенъoar. Едрото ѝ тяло се очерта за миг съвсем ясно. Разбира се, не „шивачката“ беше, заради която се бе съблякла гола жената на стария му приятел. Синът на най-близкия приятел, който отива да краде и бива убит. Майката, която приема в кревата си някого само няколко дни след смъртта на единствения си син. От стаичката, в която се намираше, не можеше да наблюдава хола и антрето. Още не беше изпушил цигарата си и чу леки припрени стъпки. Някой си отиваше, стремейки се да не бъде чут. След малко в стаичката влезе Елени Константиnidис. Вече не носеше онзи тънък пенъoar и не беше гола под дрехата си.

— Моля за извинение, но шивачката ми...

Бекас измърмори обичайните за такива случаи изрази. Той беше виновен за това, че дойде, без да предупреди. Той не беше сърдит на жената срещу него. Наемът, тоалетите, изобщо животът... Тя продължаваше един живот, който беше нейният живот. „Като актьора, който играе ролята си и когато страда“ — помисли си инспекторът. А жената срещу него страдаше. Под грима Бекас виждаше изпънатите черти на лицето, мъквата. Виждаше се, че жената, която само преди няколко минути беше с някого в кревата, е плакала много.

— Дойдох да ви изкажа съболезнованията си за Алекос — започна Бекас.

Той се чувстваше неудобно, разкая се, че направи тази визита. Очите на жената срещу него се напълниха със сълзи.

— Той не е бил жив, когато дойдохте миналия път.

— Само че тогава не знаех това — измърмори Бекас.

— Лудетина! Не дойде нито веднъж да ме види. Умря, без да се види с мене.

Тя избърса очите си и изведнъж прикова върху него един властен поглед:

— За какво идвахте при мен последния път? Какво знаехте?

— Нищо.

— Вие ми казахте, че той е идвал при вас, за да ви помоли да му помогнете. В какво?

— Той имаше някаква дребна неприятност.

— Каква неприятност?

— Тя е без значение — каза неопределено Бекас.

— Има значение — отговори тя натъртено. — Аз не вярвам, че Алекос се е самоубил.

— Но никой не казва, че се е самоубил. Нещастен случай. Удавил се е.

— Не вярвам — викна жената. — Алекос беше отличен плувец. От бебе още плуваше като делфин. Освен това и тази, малката. Приятелката му. Някаква Аспа Демертзис идва при мен. Да ме попита дали зная къде е синът ми. Тя се безпокоеше за него.

Значи малката е ходила и при майката. Не му беше казала това.

— Каза ли ви защо се е безпокояла? — попита инспекторът.

— Не. Какво се крие зад всичко това? Кой уби сина ми?

Лицето ѝ изведнъж бе станало сурово и грозно.

— Никой не е казал, че той е убит! — отговори Бекас.

И самият той разбираше, че не е убедителен.

— Алекос не е умрял при нещастен случай и не е такъв тип човек, който може да се самоубие. Какво е станало? Трябва да науча, а вие знаете нещо... Като дойдохте още миналия път, разбрах, че знаете нещо. Трябва да науча кой му причини това зло:

— И какво ще направите?

Сред сълзите си жената се усмихна със зла, опасна усмивка:

— Какво ще направя ли? Знаете ли защо ви вкарах да чакате тук? Вътре, при мен, не беше шивачката ми. Беше мъж. Един мъж, който ми е безразличен, за да не кажа, че се отвращавам от него. Един мъж, който плаща — тя направи кръг с глава — всичко това. Така отгледах Алекос. Така се грижех да не му липсва нищо. Така го образовах. Така го издържах и сега, защото аз го издържах, а не работата му. И ме питате какво ще направя? Какво може да направи една майка на човек, който е убил сина й? Единственият й син.

„Ако е като тебе, много нещо може да направи“ — помисли си Бекас, като й казваше:

— Успокойте се, госпожа.

— Какво знаете?

— Мъча се да науча.

— Значи и вие вярвате, че...

Той нямаше за цел да каже това и самият не знаеше защо го каза.

— Да.

— Мога ли да помогна за нещо?

— Ако се наложи, ще ви кажа.

Той стана.

— Зная какво мислите за мене — промълви тя, — и имате право.

Аз съм една...

Бекас я предвари:

— Не мисля онова, което си въобразявате.

И не го мислеше. Тридесетте години работа го бяха научили на доста неща. Само дето беше натъжен. И неспокоен.

Ако го попитаха защо направи това, Бекас нямаше да бъде в състояние да отговори. Може би защото приятелката на Макрис беше

казала, каквото беше казала. Може би защото нямаше какво друго, по-полезно да върши. Най-вероятното обаче беше, защото искаше да опознае, колкото можеше, света на хаджигригоровци, света, където чувстваше, че трябва да се намира единият край на тази история.

Караниколос беше готов. Бекас го намери на следващия ден в кръчмата на Катина, както му беше казал лодкарят.

— Искам да направим един кръг. Твоето не се губи, разбира се.

Другият протестира.

— Може да те задържа с часове — каза Бекас.

Той носеше бинокъла си, силен военен бинокъл, увит във вестник. Отплуваха и заеха позиция, откъдето криминалният инспектор можеше да наблюдава добре вилата на хаджигригоровци.

— Угаси мотора — каза Бекас.

— Тези ли искаш да видиш? — попита Караниколос.

Нямаше как да скрие това.

— Да.

И ги гледаше. Беше около единадесет часа преди обяд и хората вземаха ордьовъра си на верандата. Бекас можеше да различи Джо Хаджигригорис, изпънал се на някакъв шезлонг с чаша в ръка, мадам Аргирис с тяло на Ракел Уелч по бикини, и Вахлиотис, който стоеше прав. „Този Джони Вайсмюлер“ — беше казала Лили на Макрис. И действително, този тип приличаше на стария Тарзан. „Съпругът, любовницата, любовникът на съпругата“. Само дето от „квартета“ липсваше четвъртият... Те бяха спокойни и се държаха така, както всеки, който би бил на тяхно място. Трима души, които нямаха житейски проблеми и се наслаждаваха, колкото можеха по-добре, на топлото лято. След малко напуснаха верандата. Джо Хаджигригорис, единственият, който носеше някакъв пъстър панталон върху банските си гащета, го свали. И се хвърлиха в морето. От мястото си Бекас наблюдаваше. Бинокълът го „отвеждаше“ доста близо до тях. Нямаше никакви бележки по държането им, извън това, разбира се, че всичко тук не беше никак траурно за хора, които бяха загубили преди няколко дни единият — съпругата си, другият — любовницата си, а третият — една приятелка. Но дали беше вярно казаното от Лили?

Инспекторът беше готов да остави бинокъла, когато при едно случайно движение в зрителното му поле попадна пътят отсреща.

Бекас се вгледа внимателно. Бяло „Пежо 404“. Дали беше обаче пежото на Николарезис?

Колата се намираще на доста голямо разстояние от вилата и сега излезе извън пътя. Човек би казал, че шофьорът ѝ търсеше място, за да я скрие откъм дома на Хаджигригорис. Изглежда, че намери такова място, защото колата спря и единственият ѝ пътник излезе от нея. Бекас нагласи по-добре бинокъла. Сега можеше да различи по-ясно шофьора на пежото. Беше Николарезис.

— Ето го! — процеди той.

— Какво каза, господин инспекторе?

Бекас беше проговорил по-силно, отколкото си мислеше.

— Нищо.

Караниколос не настоя. Бекас обаче се беше обърнал, за да му отговори. Когато потърси отново с бинокъла човека от пежото, не го намери. Откри го по-късно и тогава разбра защо го беше изгубил. Николарезис се беше скрил зад една скала. Сега инспекторът можеше да разбере защо. Инженерът следеше компанията на Хаджигригорис, стараейки се да не го видят.

9

Придвижваш се напред, стигаш донякъде и после спираш. Не защото си се уморил или така ти се иска, а защото няма какво да правиш вече.

Макрис дойде да види Бекас у дома му няколко дни по-късно.

— И тук не ти е лошо — каза му той.

Надвечер. Бекас седеше на балкона с полуизпито кафе и чаша студена вода. Макрис седна срещу него и се помъчи да прибере големите си крака.

— Какво направи?

— Нищо.

— Тоест?

Бекас му каза какво бе вършил.

— Срецам се с хора, разговарям и нищо.

Макрис се усмихна.

— Съвсем естествено. Частните детективи са за филмите и романите. Без полицейския механизъм зад тебе ти си обезоръжен, слаб, гол.

Не беше далеч от истината.

— Вземи пример от Тео. Ако беше направил официално разследване с цялата сила на държавата зад гърба ти, щеше да го закараш в участъка и показанията му щяха да са в ръцете ти. Как е запознал Константиnidис с Хаджигригорис, как е бил заплануван номерът с кражбата и така нататък. Сега добре, че не те е изхвърлил от дома си с ритници. Имал е това право.

— Вярно е.

Макрис погледна приятеля си със симпатия, за първи път го виждаше така.

— Имаш чувството, че се проваляш, нали?

— Че се провалям тотално. Петнадесет дни минаха от деня, в който малкият дойде в къщи. — Бекас млъкна. — Шестнадесет — поправи се той, — и една седмица, откакто видях Николарезис да

следи вилата на Хаджигригорис. И какво направих? Обикалях и разговарях. Един стар дърдорко.

— Да, но си научил доста неща.

— И всички те са ми ненужни.

— Значи, ако съм разбрал добре, ще се откажеш.

— Да. Вчера ми телефонира жена ми. Или да заминавам за Егина, или тя ще се върне тук!

— И какво ѝ отговори?

— Че е по-вероятно да отида при нея.

Макрис се засмя.

— По-вероятно ли?

— Какво искаш да кажеш?

— Че няма да отидеш!

— Защо говориш така?

— Защото те познавам.

Отчаян, Бекас повдигна рамене.

— Нямам никаква надежда.

— Нямаш, разбира се.

— Виждаш ли?

Бекас чувстваше върху себе си погледа на стария си приятел, изпълнен с обич, и това го стопляше.

— Чел ли си книгата „Старецът и морето“? — попита неочаквано Макрис.

— Роман ли?

Бекас не четеше романи.

— Да речем. Един стар рибар, когото всички смятат за изхабен, хваща огромна риба в открито море. Влачи я с лодката си. Нападат го акулите. Разкъсват рибата, отнемат му я парче по парче, старецът се бори часове с бурята да докара до брега рибата си. Всичко върви наопаки, но той се бори. И на брега старецът домъква само скелета на рибата. Разбра ли?

— Не.

— Затова няма да отидеш в Егина. Аз обаче не дойдох при тебе, за да ти правя литературен анализ на един роман. Преди малко минах през редакцията на вестник „Проини“.

„Проини“ беше вестникът, чийто главен редактор в продължение на години беше Макрис.

— Отидох да видя младежа, който сега е директор. Този, когото някога имах за „чирак“. И там научих нещо, което, мисля, че би те заинтригувало.

— Какво?

Човек би казал, че Макрис изпитваше радост да отдалечава мига, в който щеше да каже „новината“ си.

— Ти ми беше говорил за Елени Константиnidис, за майката на твоя млад приятел. Арестували са я преди няколко часа.

— За сводничество ли?

— Защо веднага това?

— Зная ли и аз? Така ми дойде.

— За опит да извърши убийство.

Бекас се понадигна от стола си.

— За?...

— За опит да извърши убийство. Стреляла срещу някого.

Само това липсваше.

— Защо не ме питаш срещу кого? — каза Макрис.

— Има ли значение?

— Ти ще кажеш.

— Срещу кого?

— Срещу твоя приятел, срещу Джо Хаджигригорис.

Бекас гледаше журналиста смаян.

— Убила ли го е?

— Не. Куршумът дори не го е засегнал. Тя се е опитала да стреля втори път, но пистолетът ѝ направил засечка. Нали ги знаеш, онези елегантни автоматични пистолетчета...

Бекас беше страшно възбуден.

— Кога е станало това?

Журналистът погледна часовника си.

— Сега е седем часът. Аз бях в „Проини“, преди да дойда тук, тоест около шест и четвърт. Случката трябва да е станала някъде около два-три часа следобед.

— Къде?

— Не си спомням добре. Мисля, че на улица „Канарис“.

Бекас стана.

— Отивам да я видя — каза той.

Това поне можеше да стори. Старите колеги, повечето бивши негови подчинени, не възразиха. Разбира се, това беше против правилника, но...

— Как е станало?

Тежък, огромен, сегашният началник на отдела за престъпления предизвикваше страх у тези, които разпитваше, само с вида си. Бекас го знаеше още като младеж. Беше малко първобитен, но в дълбочината на душата си беше добър.

— Ненадейно. Господин Хаджигригорис слизал от Колонаки да си вземе колата, която бил паркирал на улица Канарис. Изглежда, тя го е чакала.

Бекас обърна внимание на изразите „господин Хаджигригорис“ и „тя“. Събеседникът му изразяваше уважението си към социалното положение.

— Да не би да е искала само да го уплаши?

Другият се засмя.

— Вероятно това ще поддържа нейният адвокат. За мене работата е ясна като бял ден. Искала е да го очисти, но не е разбирала от оръжия, ръката ѝ е треперела и след първия изстрел пистолетът е направил засечка. За късмет значи и на двамата.

— Тя какво каза?

— Не отрече.

— Обясни ли защо?

— Защото беше мръсник — каза тя. Нищо друго.

— А той?

— Той каза, че не познава дамата, че не разбира защо е извършила това и че несъмнено се касаело за грешка. Той дори отказа да заведе дело. Джентълмен.

Да, събеседникът на Бекас ценеше хората, които имаха високо социално положение.

— Знаеш обаче, че тези случаи се преследват служебно...

Бекас попита колебливо:

— Жената, извършила опита за покушение, с... минало ли е?

— Имаш пред вид пред полицията ли? Знаем, че е водила не дотам скромнен живот, че е имала приятели, които са я издържали. Но

полицейско досие, не, няма. Не фигурира в картотеката на отдела за „морала“, ако това имаш пред вид.

Бекас почувства облекчение.

— Защо те интересува дамата?

— Някога тя беше съпруга на най-добрия ми приятел.

Другият го изгледа с някакво учудване.

— Преди години — допълни Бекас. — Приятел, когото имах повече от брат. Мога ли да я видя?

Капитанът стана, за да го отведе.

Той ги остави сами в малката канцелария. Елени Аргирис, бледна, но не и уплашена, стоеше права пред него.

— Защо не седнеш? — покани я Бекас.

И при двете им срещи си бяха говорили на „ви“. Сега спонтанно на устните му излезе обръщението на „ти“.

Това не беше навикът на един стар полицаи, който говори на арестант. Не беше и отсъствието на формална любезност. То се дължеше просто на факта, че тя се намираще в опасност, а той беше до нея. Елени Константинидис схвана положението. Тя седна.

— Истина ли е? — попита Бекас.

— Да.

— Защо?

— Трябваше.

Бекас отбеляза спокойно:

— Едно престъпление никога не „трябва“! Но защо смяташ, че трябва?

— Той е мръсник.

— Това си казала на полицаите. На мен сигурно имаш да кажеш нещо повече.

Тя вдигна рамене. Това не беше отчаяние, беше нещо по-лошо, примирение с отчаянието.

— Няма никаква полза, дори и да ви кажа. Не мога да докажа нищо.

— Не искам доказателства. Искам да ми обясниш защо извърши опита за убийство.

— Той уби детето ми.

Бекас се огледа.

— Каза ли това на колегите, които те разследваха?

— Не.

— Защо мислиш така?

— Не мисля, зная, че е така.

— От къде?

— Няма да ви кажа. Няма да кажа на никого. Не искам без причина да повлека със себе си и други, след като не мога да докажа нищо.

Бекас настояваше, но без резултат. Жената на приятеля му беше обиграна в живота. Тя умееше да премълчи онова, което смяташе, че трябва да бъде премълчано.

— Ти нямаш представа от полицейско следствие. Ще те притиснат. Трябва да дадеш обяснение. Няма да те оставят на мира, докато не го дадеш.

— Ще намеря обяснение. Отнесъл се е лошо към мен, засегнал ме е, ще намеря да кажа нещо.

Той опита пак с натиск да изтръгне от нея истината. А после направи нещо, за което не беше допускал никога, че може да го стори.

— Слушай — каза ѝ той, — съдбата помогна и на тебе, и на него. Няма да казваш, че си искала да го убиеш. Ще кажеш, че си имала за цел само да го сплашиш, че нарочно не си го улучила. С един добър адвокат ще се отървеш леко.

И самият той не разбираше себе си. Той, който през целия си живот беше преследвал престъпленията, сега се мъчеше да...

— Нали така?

Жената на стария му приятел се усмихна на Бекас. От болката, от омразата и безразличието, което излъчваше лицето ѝ, тази усмивка дойде като внезапна светлина.

— Още от мига, в който дойдохте в къщи, разбрах защо Тасос ви обичаше толкова много — рече тя.

Той стана.

— Благодаря.

Началникът на отдела за борба с престъпленията настоя да го почерпи с кафе и Бекас прие.

— Поговорихте ли си?

— Да. Хаджигригорис ѝ направил нещо и рекла да го сплаши. Ти имаше право. Вярно си схванал случая.

Другият се усмихна.

— Не го казах аз. Казах, че това ще твърди адвокатът ѝ.

— Това твърди и тя самата.

— Сега ли?

— На мен така ми каза.

— Не мисля, че на мене го каза така.

— Може би в състоянието, в което е била, да не се е изразила добре... Това ще ти каже.

Другият изгледа Бекас със симпатия. В очите му играеше едно малко хитро пламъче.

— С мъжа ѝ — каза той, — големи приятели ли бяхте?

— Като братя.

— Значи това ще ми каже. Добре. Искала да го сплаши.

Той се засмя.

— Изглежда обаче, че не е могла да направи и това. Иначе как живееш?

— Като пенсионер.

Той се срамуваше малко от стария си колега. Последният беше буден човек и беше разбрал какво става. Бекас се срамуваше малко, но не беше недоволен.

Беше се мръкнало, когато старият криминален инспектор излезе от полицията. Светлините на града бяха запалени и над горещата Атина се спускаше лека хладина. Той възстанови в паметта си двете срещи, които има с Елени Константиnidис. Кое от онова, дето бяха говорили, можеше да я отведе до Джо Хаджигригорис? Елени му беше разказвала за посещенията на приятелката на сина ѝ. Може би Аспа Демертзис се е открила пред нея повече, отколкото пред него?

Независимо от разказа на Макрис за стария рибар, той беше решил да се откаже. Сега обаче нещата се променяха. Да можеше да се срещне с тази малка Демертзис! По това време тя, разбира се, нямаше да е у дома си. Да е в Колонаки? Там тя го беше срещнала първия път, там беше „леговището“ ѝ. Той направи една разходка около площада в Колонаки, надникна в заведенията, но не намери малката. Бекас

срещна някакъв стар познат, който нямаше отношение към занимаващите го въпроси, уби си времето с него до единадесет часа и в полунощ си отиде в къщи. Там му телефонира Макрис.

— Не ме осведоми. Видя ли се с нея?

Бекас не бе съобразил, че журналистът ще го чака.

— Видях се.

— И какво?

— Искала да го сплаши. Нямала за цел да го убие. Изглежда, й е направил някаква мръсотия.

— Това ли е всичко?

Срамуваше се, че лъже приятеля си.

— Това е! — каза в отговор.

— Ти вярваш ли?

— Полицията вярва.

— Тогава ще се отърве леко. Ще дойдеш ли да те почерпя нещо?

— Готов съм за лягане.

— Добре тогава. — И сетне: — А, да. Следобед покрай историята с жената на приятеля ти забравих да ти кажа, че научих нещо за Николарезис. Открих един негов приятел. Говорихме за това, че е работил в Париж, в ЮНЕСКО.

Но за това бяха говорили и с Бекас.

— С тебе не знаехме защо е дошъл от Париж. Това научих от приятеля му.

— Защо е дошъл?

— Емоционални причини. Голяма любов...

— Казаха ли ти с коя?

— Не, понеже не знаеха. Странно нещо, Николарезис не е говорил никога за онази. Като кавалер от доброто старо време, който не излага името на избраницата си. Изглежда обаче, че е налупал въдицата здраво. Приятелят му смята, че вероятно са се запознали в чужбина. Заради нея е напуснал работата си в ЮНЕСКО.

— Нещо друго?

— Нищо. Приятни сънища.

Една старомодна любов. Снимката на Джулия Хаджигригорис у дома му. Този Николарезис, вместо да помага, обърква работите.

Сутринта Бекас потърси Аспа Демертзис. Беше по-трудно, отколкото смяташе, но я търси с упоритостта на старо ловджийско куче. Започна от дома ѝ. Той отиде рано, „много рано за нея“ — каза си Бекас. В девет часа. Беше сигурен, че ще му се наложи да събуди това момиче, което беше превърнало нощта в свой ден. Но въпреки това не я намери.

— Излезе много рано — информира го майка ѝ. — Има снимки.

— Снимки ли?

— Да. Играе във филм. Първата ѝ що-годе добра роля.

Майка ѝ обаче не знаеше нито къде снимат филма, нито името на кино-компанията. Помнеше само заглавието на филма: „Търкулната в калта“.

— Друго нещо не помните ли?

Жената знаеше и артиста, който играеше главната роля. Толия Политис.

— Благодаря.

Не можеше, естествено, да обиколи всички кино-компании, но накрая можа да намери онова, което го интересуваше. Помогнаха му заглавието на филма и името на артиста, изпълняващ главната роля. Той телефонира на собственика на компанията „Финос филм“, с когото бяха стари познати, и известният продуцент го информира. Ставаше дума за малка компания, от онези, които произвеждат „сълзливите“ филми, които „харесват на жена ми“ — рече си той.

— И къде снимат?

— Мога да науча. Къде сте, господин инспектор, за да ви телефонирам?

— Ще ви се обадя аз. След колко време?

Бекас се обади след десет минути и получи информацията, която му беше необходима. Правеха външни снимки в квартал „Галаци“.

Инспекторът намери групата. Камерите, прожекторите и преди всичко насъбралата се „дребна риба“ му помогнаха. Той стоеше на края, наблюдавайки снимането на сцената. Беше сцена с участието на Аспа и изпълнителя на главната роля, която завърши бързо. Бекас забеляза, че приятелката на Алекос се престори, че не го е видяла, докато той беше сигурен в обратното. И още, че побърза да се скрие сред навалищата, щом приключи снимането на сцената. Значи малката искаше да избегне срещата с него.

Старият криминалист остана на мястото си. Той, още един любопитен сред другите, чакаше търпеливо. Приблужи се към нея, когато видя, че цялата история бе свършила и снимачният екип и артистите бяха готови да си вървят. Тя понечи да се качи в една кола, в колата на режисьора, ако не грешеше, когато той застана до нея.

— Добър ден, Аспа — каза ѝ Бекас спокойно.

Съществувахе ли още този страх в погледа ѝ? Да! Младият режисьор, готов да влезе в колата си, погледна „звездата“ въпросително.

— Мога ли да те видя? — настоя Бекас.

Той забеляза иронията в очите на младежа. Колко стар обожател?!

— Наложително ли е... сега? — попита страхливо малката.

Какво ли я плашеше?

— Да — отговори ѝ тихо.

Режисьорът започваше да става нервен.

— Ще дойдеш ли?

Тя го погледна колебливо.

— Господинът... — промълви тя и посочи Бекас.

— Добре.

Младежът влезе в колата си, затваряйки с трясък вратата. „Вероятно е приемникът на Алекос?“ — мина през ума на Бекас, когато колата тръгваше.

— Извинявай, че ти развалих компанията, но нямаше как.

Тя погледна натъжена групата кинематографисти, която си отиваше.

— Какво искате?

Там наблизо се намираще малко кафене. От онези живописни, махленски кафенета. Бекас я хвана приятелски за лакътя.

— Да ми отделиш няколко минути, за да поговорим спокойно.

Тя тръгна отпусната с него към кафенето.

— Арестували са майката на Алекос — започна темата си Бекас, щом седнаха.

Разбра, че тя знае. Вестниците!...

— Стреляла по някой си Джо Хаджигригорис. Чичо на нашия Хаджигригорис.

С това „на нашия“ искаше да ѝ припомни онова, което бяха говорили вече.

— Защо е стреляла? — продължи инспекторът.

Момичето го изгледа учудено и уплашено.

— Как защо?

— Защо е искала да го убие?

— От къде на къде смятате, че аз трябва да знам?

— Ходила ли си при майката на Алекос?

Видя, че тя е готова да каже „не“.

— Тя ме информира — предвари я Бекас. — Ходила си и си ѝ казала всичко. И опасенията ти, и онова, което беше станало.

— Аз казах всичко и на вас — защити се малката.

— И направи добре. И на майката трябваше да кажеш. Не те обвинявам.

Аспа му хвърли един поглед, който казваше: „Ами тогава?“

— Ходила ли си втори път? След смъртта на Алекос? Искам да кажа, след деня, в който научихме за смъртта му.

Тя не отговори.

— Имай пред вид, че се срещнах с госпожа Константиnidис в полицията.

— Тогава знаете.

— Искам да чуя от тебе. Ходила ли си?

— Да.

— И какво стана?

— Тя ме разпитва надълго за Тео.

— За съквартиранта на Алекос?

— Да.

— А после?

— Отиде да се срещне с него.

Това беше нещо ново и може би значително. Значи решителната майка е стигнала до Хаджигригорис посредством Тео?

— И намери ли го?

Момичето отговори, примряло от страх.

— Намери го.

Изражението на лицето и, изписаната паника в душата ѝ го накара да попита:

— Ти ходи ли с нея?

— Аз останах отвън.

Аспа хвана Бекас за ръката и я стисна. Очите ѝ го гледаха умолително.

— Обитавате ли ми, че няма да кажете на никого?

— Обещавам.

— Имам ли честната ви дума?

Той я даде.

— Аз останах отвън. Ако я бяхте видели, щяхте да се уплашите. Не съм могла дори да си представя, че може да стане толкова...

Тя не намираще подходящата дума.

— Толкова?

— Озверена. Беше като тигър, като звяр. Очите ѝ светеха. За миг помислих, че ще го убие. Отиде си половин час по-късно. На мен не ми обърна внимание. Беше ме забравила. Отидох в апартамента на Алекос. Там намерих Тео почти припаднал.

— Беше ли го ударила?

— Не. Не го беше ударила. Но беше изпаднал в ужас, беше загубил ума и дума. Плачеше като момиче и не можеше да говори.

— Той обясни ли ти какво е станало?

— Казах ви. Той не можеше да говори.

— Но все някога се е съвзел! — каза Бекас тихо.

В ума му нещата вече се подреждаха. Не съвсем ясно, но вече се подреждаха. Решението на майката да убие Джо Хаджигригорис беше следствие на разговора ѝ с Аспа.

— Какво ти каза Тео? — попита инспекторът.

— Че била луда, че го заплашвала с пистолет, че поискала да ѝ каже каквото му заповядала.

— Какво е искала?

Той не откъсваше поглед от лицето на момичето.

— Да ѝ каже кой е убил сина ѝ.

— И той казал ли ѝ е?

— От къде да зная?

— Тогава какво ѝ е казал?

— Не разбрах. Той говореше несвързано. Действително Тео беше изпаднал в истерия. Накрая ме изпъди.

Бекас извади цигарите си. Той взе една, разряза я на две, сложи едната половинка в цигарето, а другата върна в кутията. Така минаха

няколко секунди. Аспа продължаваше да го гледа уплашена. После с мек, почти нежен глас ѝ каза:

— Не говориш с мене както трябва. Още от самото начало, моето момиче, не говориш добре с мене.

Тонът му не представляваше нито мъмрене, нито укор. Беше като малко оплакване на приятел, с когото са поели заедно някаква работа. Аспа му хвърли бърз уплашен поглед, който Бекас „хвана“.

— Защо говорите така? Аз сама дойдох при вас.

— Понеже се страхуваше за своя приятел.

— Именно. И ви казах, каквото знаех.

— Че?...

Той запали цигарата си.

— Може би мислите, че съм ви излъгала? — протестира „звездата“.

— Не, разбира се. Ти ми каза истината. Само че не цялата истина.

Да, в ума му нещата се подреждаха.

— Нека започнем отначало. Сутринта, когато Алекос о дошъл у нас, за да ме намери, и не ме е намерил, ти си била с него.

— За това ви говорих.

— Той описа ли ти какво е станало през нощта?

— Вече го чухте от мен.

— Какво ти разправи Алекос?

— Знаете.

Бекас се усмихна нежно, почти бащински.

— Не съм сигурен, че зная всичко. Елени Константиnidис отиде у дома на Тео, след като се видяхте последния път. Тя е научила нещо от теб на тази среща.

Малката се озърташе като животинче, хванато в капан.

— Известно ви е.

— И нищо повече?

Момичето прошепна отчаяно:

— Но какво повече бихте искали да излезе от мен?

Ами ако има право. Ако онова, което бе помислил, не отговаря на истината?

— Какво ти каза Алекос, че е видял в апартамента?

— На този въпрос отговорих — отвърна отчаяно Аспа. — Един труп.

— Само това ли?

Ако е било така, защо Елени Константинидис е отишла с пистолет в дома на Тео? Защо — и с какво — го е накарала да говори? Защо е повярвала, че Хаджигригорис е убил сина ѝ? След отиването до апартамента на улица „Спевсипу“ Алекос не бе се срещнал с човека, който го беше изпратил там. Това беше сигурно. Поведението на Лакис Хаджигригорис на следващата сутрин във „Византия“ го доказваше. В дома на Бекас първия път Алекос е дошъл сутринта. Къде е прекарал нощта?

— Ти — попита той Аспа — кога го срещна, след... известните ни събития ли?

— Сутринта. Телефонира ми в къщи. „Имам неприятности — съобщи ми той. — Трябва да те видя.“

— И ти се запъти на среща с него?

— Колкото можех по-бързо.

— Къде?

Попита я тихо, но твърдо.

— Как „къде“?

— Къде се запъти да се срещнеш с него колкото можеш по-бързо?

— Ами... в квартирата му. Там ме чакаше.

Начинът, по който се бяха подредили фактите в съзнанието му, беше правилен. Поне в първата си част.

— Значи след всичко, което е станало на улица „Спевсипу“, той е отишъл в квартирата си.

— А къде да отиде?

— Правилно. В квартирата обаче живееше и Тео Десиприс. Сутринта, когато ти пристигна, Тео беше ли там?

— Не зная... струва ми се... Позвъних и Алекос, който ме чакаше готов, излезе веднага. Тръгнахме, за да дойдем у вас. Но какво целите с всичко това?

Аспа беше уплашена. Той виждаше това ясно. Тя се оглеждаше наоколо, сякаш търсеше начин да избяга оттук.

— Искам да кажа, че преди да сподели с тебе, е споделил с Тео. Съобщил му е какво е видял в апартамента. Разказал му е онова, което

после си научила и ти.

— Което разказа и на вас.

Бекас се усмихна:

— Не всичко.

И след като Аспа мълчеше, инспекторът повтори тихо:

— Ти знаеш, че не ми е разказал всичко. Той ми каза кой го е изпратил, за какво го е изпратил, каза ми за трупа, но не ми каза за човека, който е видял там.

Бекас каза това, което бе се появило в съзнанието му в началото на разговора им. Това, към което водеше логиката на последните събития. Но то беше много смело. Сега обаче в очите на малката, която седеше отсреща му, той виждаше, че мисълта му е върна.

— Не ми е казал за човека, който е видял, както го е казал на вас и на Тео.

Той говореше спокойно, сякаш ставаше дума за нещо съвсем сигурно, доказателствата за което държеше в ръцете си. В същност не разполагаше с нищо, но това беше единственото нещо, което обясняваше станалите събития.

— Това нещо той не ми каза — завърши Бекас.

Така трябваше да бъде. Малкият дойде много уплашен у дома му. Трепереше от страх, че полицията ще го хване всеки миг. Търсеше помощта на приятеля на баща си. Каза всичко, което наистина е станало, но скри нещо. Че е видял не само един труп, а и един човек. Защо е скрил този факт? Може би защото се е уплашил от човека? Защото е вярвал, че другият е по-силен, за да рече да излезе насреща му? Или защото другият му е обещал нещо? Това нещо щяха да го намерят някога, по-късно. Засега само по този начин се обясняваха държането на майката, страха на Тео, изстрелите на улица „Канарис“.

— Не е ли така? — каза тихо Бекас.

Той не питаше. Констатираше. Аспа мълчеше.

— Защо скри това от мен? — смъмри я той приятелски.

— Той поиска — прошепна малката.

— Причината?

— Не ми каза защо.

— Какво ти каза?

Всичко беше станало почти така, както си беше представил той и както му беше разказал синът на приятеля му при единствената им среща. Младежът е влязъл в апартамента с шперцове, които му беше дал Лакис Хаджигригорис. Щом е отворил вратата, ужасен е видял трупа на жената на пода. Но не е бил само трупът.

— Каза ли ти кой е бил човекът?

— Не! — отговори шепнешком Аспа.

— Не знаеше или не искаше да ти каже.

— Мисля, че не искаше. „Няма нужда да се забъркваш повече ти“ — каза ми той.

Да ѝ повярва ли? Видът на малката показваше, че е взела решение да се предаде. Засега щеше да ѝ вярва.

— И ти разказа всичко на майка му, нали?

Тя наведе глава. „Да“.

— Каза ѝ и всичко, което чу от мене, за участието на Тео?

Тя пак наведе глава. „Да“.

— Добре. Това за днес. Ще си поговорим пак. Сега можеш да вървиш на работата си.

Тя не чака да ѝ каже втори път. Скочи да си върви така припряно, че забрави дори етикецията. Бекас се усмихна. И за държането ѝ, и защото се оказваше вярно това, до което бе стигнал. Малката разказва на Елени Константиnidис за наличието на трети човек в апартамента. Онази жена, обрѣгната от живота, разбира, че синът ѝ не може да не е казал на Тео, след като съквартирантът му е участник в играта. Тя е сигурна, че човекът, който Алексос е видял, е този, който е убил сина ѝ, за да се отърве от един опасен свидетел. Знае психологията на Тео, ако не на него конкретно, то на тези от неговия бранш. Решена да го накара да говори, отива въоръжена в квартирата му. И го принуждава. Резултатът са изстрелите на улица „Канарис“.

Ако всичко това беше вярно — но дали беше? — тогава името, което трябва да е произнесъл хомосексуалистът, е било името на Джо Хаджигригорис.

Така или иначе, ключът се намираще в ръцете на Тео Десиприс. Нямахме обаче да иде при него. „Художникът“ се е съвзел от първия шок. Той е уведомил по всяка вероятност човека от апартамента, ако поддържа контакт с него. И несъмнено щеше да отрича онова, което беше казал на Елени Константиnidис под заплахата на оръжието. Нямахме да се среща с него, но щеше да съсредоточи върху Тео цялото си внимание. Беше трудно, ако не и невъзможно да се справи сам. Имаше нужда от помощ. Седнал в кафенето в Галаци, той си мислеше къде може да я намери. В полицията — не. Нямахме нищо конкретно в ръцете си, щеше да влоши положението на Елени Константиnidис, а директорът му беше казал ясно, че няма да търпи нови скандали. Иполит? Младият поручик щеше да му помогне пак, ако Бекас поискаше това от него, но инспекторът реши да не го намесва. Той беше бедно момче. Живееше от заплатата си, залагаше на кариерата си. Не би искал да го изложи на гнева на директора. Той потърси помощника си сред старите полицаи, които някога бяха служили при него, а сега бяха също пенсионери. Бекас прекара през ума си няколко имена и накрая намери онова, което му трябваше. „И е подходящият човек за тази работа“ — каза си старият криминален инспектор. Той повика келнера да плати и стана.

Чувстваше се както в доброто старо време. Човек би казал, че тежестта на годините му беше изчезнала. Сега той имаше пред себе си цел, до която го доведоха верните разсъждения и конкретните данни. „Както през доброто старо време“ — каза си Бекас.

Инспекторът повика такси. През последните дни беше похарчил доста пари за таксите, но служба, която да изплаща „разходи по придвижване“ нямаше пък и той бързаше. За първи път от деня, в който се захвана с тази чудновата история, имаше да преследва нещо конкретно.

— В студио „Милтън“ — каза той на шофьора.

Последният не знаеше къде се намира това студио.

— На улица „Хейден“.

Инспекторът се отпусна на седалката и подреди отново в съзнанието си всичко, което беше събрал, както банковият касиер разделя на пакети инкасираните банкноти. Колкото повече ги подреждаше, толкова редът им ставаше построен.

— Тук! — каза той, когато пристигнаха.

„Студиото“ беше на втория етаж. Полуголият мъж, който го посрещна, приличаше на борец. В очите му се появи искрена радост:

— Господин инспектор! Как сте се сетили за мен?

В голямата зала имаше гимнастически лостове, уреди и механизми за спортни упражнения. Неколцина мъже, млади и възрастни, се занимаваха на уредите.

— Не сте дошли, разбира се, за да оправяте линията си.

— Защо не?

Старият полицаи се беше устроил добре. Неговото студио за отслабване и укрепване на здравето, без да разполага с разкоша на други подобни заведения в Атина, беше широко, отлично съоръжено и от броя на клиентите по това време можеше да се съди, че работи не лошо.

— Как вървят работите, Мораитис?

— Слава богу, добре. Хората разбират, че най-добрият лекар е правенето на спортни упражнения.

— Ако се съди по твоето „студио“, сигурно е така.

Бившият полицаи и настоящ треньор пратцеше от здраве и сила.

— Заповядайте в кабинета ми.

— Ако не преча на работата ти.

Мораитис каза нещо на своя помощник и заведе бившия си началник в една стара стая в дъното на залата.

— И така, господин криминален инспектор? — попита го той, като седнаха. — Някакво сведение?

Бекас му обясни, че вече не е на служба.

— Става дума за нещо лично.

— Тогава с още по-голямо удоволствие.

— Бих желал една услуга. Познаваш ли някой си Тео Десиприс?

— Педераста ли?

Познаваше го.

— Минава понякога от тук.

— За гимнастика ли?

Едрото лице на спортиста светна от една широка усмивка.

— Гимнастиката е за онези, които се занимават с нея. Какво искате от него?

— От него — нищо. От тебе искам да научиш колкото се може повече за Тео. Особено за държането му през последните петнадесет дни.

— Лесна работа. Приятелчето е доста известно.

Бекас стана.

— Да не те откъсвам повече от работата ти.

Гигантът не изглеждаше доволен.

— Само това ли?

Той намираще, че това е много малка услуга за бившия му началник.

— За мене е от значение — каза Бекас, стискайки голямата лапа на Мораитис.

Бекас излезе на улицата, подсвирквайки си. За първи път в последно време се чувстваше във форма. Той държеше в ръце четири неща:

Николарезис е имал голяма тайна любовна връзка и снимка на Джулия Хаджигригорис в стаята си. Него го интересува нощта, през която е станало престъплението, и той наблюдава рилата на Хаджигригорис.

Елени Константинидис след срещата си с Тео Десиприс поиска да убие Хаджигригорис, считайки го отговорен за смъртта на сина ѝ.

През онази прословута нощ Алексос Константинидис беше видял човек до трупа.

Тео може би знаеше името на този човек.

Разбира се, картината не беше завършена. Липсваха още кубчета, но тя вече получаваше очертаванията си. Инспекторът реши да не предприема нищо до момента, когато Мораитис щеше да му даде сведенията за Тео. Нямахше причина да бърза. Не можеше да си представи как и защо, но на дъното виждаше убиеца. Така, както на края на тъмна улица различаваш някакъв силует. Не виждаш подробностите и чертите, но разбираш кой е.

Инспекторът беше решил да не прави нищо, докато не дойдат данните от гимнастика, но не чака много. Новините дойдоха по-бързо, отколкото можеше да очаква. След два дни Мориатис му телефонира в къщи. Беше по времето, когато Бекас приготвяваше следобедното си кафе.

— Във връзка с приятелчето, господин инспекторе.

— Научи ли нещо?

— Оказа се, че някои от моите хора са негови познати. В последно време не работи.

Това беше без значение.

— Има обаче толкова пари, колкото не е имал никога.

Бекас премести слушалката в другата ръка:

— Какво?

— Парички, казвам, господин началник. Има толкова, колкото не е имал никога. И е много щедър, разбирате за кои.

— Не можа ли да разбереш кога е забогатял?

— През последните десет-петнадесет дни.

— Благодаря.

— Не съм свършил. Има още. Живял в една квартира заедно с младеж, който се удавил.

Известни факти. И всичко останало, което му каза бившият му подчинен, беше известно на инспектора. Остави го обаче да говори, за да има удовлетворението от това, че му е съобщил много неща. И му беше казал наистина много, но още с първите фрази.

— Ти си юнак!

— Нещо друго, господин инспекторе?

— Това стига. За зло и за добро отваряй ушите си, когато се говори нещо за въпросното приятелче.

Сега можеше да се срещне с него. Инспекторът държеше доста карти в ръцете си, за да изиграе играта както трябва. Умори се обаче повече, отколкото очакваше, докато го намери. „Художникът“ не живееше в квартирата си, сякаш се страхуваше от ново посещение като това на Елени Константиnidис. С педантичното търпение, с което се отличаваше, Бекас търси Тео три дни. През този период той го „улучи“ няколко пъти, без хомосексуалистът да разбере. Това обаче ставаше не

на място, където биха могли да поседнат „на приказка“, както искаше инспекторът.

На четвъртия ден нещата се уредиха сами по себе си. Около единадесет часа Десиприс отиде в квартирата си. Може би, за да вземе нещо, което му трябва. Бекас почака няколко минути и почука на вратата. Чу гласа на Тео:

— Кой е?

— Телеграма! — отговори бившият криминален инспектор.

„Художникът“ отвори вратата и побърза да я затвори, като видя кой носеше „телеграмата“. Бекас обаче очакваше това и навреме пъхна крак. Без да се напруга, той натисна вратата и тя се отвори. Хомосексуалистът нямаше и десета част от силата на Бекас.

— Какъв дявол търсите пак! — изписка Тео.

Бекас опря ръката си на гърдите на Десиприс, принуждавайки го да отстъпи, докато с крак затваряше вратата.

— Назаем ли? — каза му той, усмихвайки се.

Тео изгледа смаян инспектора.

— Какво?

— Назаем ли? — каза Бекас с благата си, почти глупашка усмивка, замръзнала на лицето му. Другият изгуби напълно присъствие на духа.

— За... З... защо назаем?

— Защото имам нужда от пари, а ти имаш много. Получи значи много в последно време. Конкретно през последните петнадесет дни. И още по-конкретно през деня, тоест през нощта, когато Алеко Константиnidис ти разказа какво е видял в апартамента на улица „Спевсипу“...

— Пак ли? — заекна Тео.

— Пак! — отговори тихо, но твърдо Бекас.

Сега благата усмивка беше изчезнала от лицето му.

— Пак и винаги, докато решиш да кажеш истината.

Той протегна ръка и принуди „художника“ да седне на дивана. Застана прав пред него, отрязвайки му всякакъв път за отстъпление.

— Слушай, приятелю — каза той, — при тебе е идвала майката на Алекос.

— Тя е луда. Дойде да ме убие.

— И щеше да те убие — продължи Бекас, като че казваше най-естественото нещо на света. — Видях я в полицията. Зная, че е щяла да те убие, ако не си проговорил. Знаеш ли какво е вършела, за да отгледа сина си? Знаеш ли какво е правела, за да има Алекос този апартамент, хубавите костюми, правото му да се представя за човек на изкуството? Продаваше тялото си! Знаеш ли това нещо?!

— И какво ме засяга мене? Каквото е вършела, за сина си го е вършела.

— Правилно! Но този син го убиха. И ти знаеш кой.

Тео Десиприс се опита да стане. Без видимо усилие Бекас го принуди да остане на мястото си.

— Не зная нищо. Нямам какво да кажа.

— Ти няма да кажеш. Аз ще говоря — каза инспекторът и където правя грешка, ще ме поправам.

Другият пак се опита да стане, но Бекас отново го блъсна на мястото му.

— И така. Алекос се връща уплашен от апартамента на „Спевсипу“. Ти, който си го „пробутал“ на Лакис Хаджигригорис, знаеш и чакаш. Той обаче не носи паричките и бижутата, които си очаквал, а страха си. Вярно ли е?

Другият мълчеше.

— Разказва ти какво е станало. Казва ти за трупа. И ти казва още, че до трупа е видял някого.

Хомосексуалистът беше пребледнял, този път не от страх, а от омраза.

— Онази дрънка тези приказки.

— И други — каза спокойно Бекас. — И ти си й го казал.

— Когато ти опрат пистолет в главата, ще говориш, каквото ти кажат!

Бекас не показва удоволствието, което изпита. Значи така бяха се развили събитията. Той предполагаше, а сега получи потвърждението.

— Ти обаче си казал и едно име.

— Не съм казал.

— Казал си го, момченце. Затова майката на Алекос стреля в човека, който носи това име.

— Не съм казал нищо. Тя го каза — изписка хомосексуалистът. — От къде ще го зная аз?

— Знаел си го. Знаел си го още от първата нощ. И понеже го знаеш, се натъпка с парички.

Лицето на Бекас освирепя. Това беше Бекас от професионалните дни, когато разпитваше някой злодей.

— Знаел си го, мръсноко! Не си го казал на никого, освен на заинтересования. И започваш изнудване. Затова забогатя изведнъж. „Платете ми, да не говоря.“

Той направи крачка назад, оставяйки Десиприс да се изправи.

— Но си тъпак! — каза Бекас. — Мислиш, че си дявол, а си тъпак. Не разбираш ли, че ще умреш, че ти си вече мъртвец.

Другият мълчеше. Бекас продължи, сега по-меко, сякаш съжаляваше събеседника си.

— Ти си въобразяваш, че хората, които убиха Алекос, защото беше видял, тебе ще те оставят жив, макар че знаеш? Те плащат сега, защото един втори мъртвец в толкова кратко време ще предизвика съмнения. Изнудата от твоя страна ще има резултат — още малко. А след това, когато всичко се забрави и ти ще живееш доволен, че си разрешил паричните си проблеми, ще се случи...

— Ще се случи... какво? — заекна Тео.

— Каквото стана с Алекос, каквото е неизбежно да стане. Те започнаха и не могат да спрат. Не могат да оставят зад себе си човек, който знае и някога може да проговори. Ще те убият, приятелче, и няма да е никак трудно. Особено за човек от бранша ти никак няма да е трудно.

Инспекторът проучваше погледа му, търсеше в изражението на хомосексуалиста, в движенията му, в някоя несъзнателна реакция влиянието на думите си. Без да знае и самият той защо, не беше доволен. Имаше някакво неопределено чувство, че нещо не върви добре. И в този миг иззвъня телефонът. Тео отиде да вдигне слушалката и Бекас не му попречи. Гледаше Десиприс, който слушаше, без да говори. Видя за хилядна част от секундата погледът му подло да се спира върху него. После го чу да казва:

— В този момент.

И след малко:

— Да.

Невидимият събеседник каза още нещо и Десиприс затвори телефона.

— Кой беше? — попита Бекас.

Беше ли останало нещо от онова изражение в погледа на Тео?

— Един приятел.

Нещо не вървеше добре, но не можеше да разбере какво. Тео изглеждаше повече уплашен отпреди. Страхът беше изписан ярко на лицето му.

— И така, разбра ли, че вече си мъртъв?

— Какво мога да направя?

Думите му прозвучаха толкова тихо, че Бекас по-скоро ги отгатна.

— Да ми кажеш това, което си казал на майката на Алекос.

Хомосексуалистът проплака отчаяно:

— Защо не ме оставите на спокойствие.

Човек би казал, че той е готов да се разреве.

— Ти се намираш в безизходица.

— Не искам да се забърквам.

Тео гледаше зашеметен около себе си като животно, хванато в капан.

— Виж какво — каза му Бекас, — знаеш, че не съм полицай. Каквото искам да науча, искам го за себе си. Ако смяташ за необходимо, давам ти честната си дума, че каквото ми кажеш, ще си остане между нас. Каквото върша, ще го върша сам. Твоето име няма да се чуе.

— Няма ли да ме призоват за разпит?

— Дадох ти честната си дума.

— Не знам нищо, нямам какво да кажа — извика той внезапно.

Бекас направи движение, което показваше, че му е писнало.

— Добре — рече той, — остави ги спокойни, за да могат да те наредят и тебе на спокойствие. Единственото нещо, което съм в състояние да ти обещавам, е, че ще дойда в моргата да видя трупа ти. И че тогава ще се зарадвам.

Бекас се престори, че си тръгва. Инспекторът играеше своя блъф, за който нямаше никакви гаранции, че ще „хване“.

— Един момент — каза плахо Тео.

Изглеждаше паникьосан. Бекас се спря за малко.

— Какво ще правите, ако ви кажа?

— Това си е моя работа. Единственото нещо, което мога да ти кажа, е, че те не ще бъдат в състояние да ти навредят вече. Ще бъдат неутрализирани.

— А името ми ще бъде ли забъркано?

— По този въпрос се разбрахме.

— Заклевате ли се?

— Аз ти обещах това.

Другият даваше да се разбере, че е взел решението си, едно решение, предизвикано от отчаянието. Той беше станал, когато Бекас му позволи това, но сега просто падна омаломощен върху дивана.

— Какво искате да знаете?

— От апартамента на улица „Спевсипу“ Алекос е дошъл тук.

Десиприс кимна с глава — „да“.

— И е познал човека, когото е видял.

Десиприс направи същото движение „да“.

— Това е бил Джо Хаджигригорис. Така ли е?

— Да! — отговори хомосексуалистът, стенийки. — Бил е Джо Хаджигригорис.

Тъкмо това очакваше инспекторът. Но попита:

— Алекос как е разбрал, че е той. Познавал ли го е?

— Лакис му го беше показал един ден.

Бекас нямаше никакъв въпрос вече. Обърна се да си върви, този път наистина. Тео скочи и го хвана за ръката.

— Нали няма да съобщите, че съм ви казал това аз? Вие ми обещахте!

Инспекторът освободи ръката си отвратен.

— Обещах ти! — каза той.

Той беше постигнал това, което искаше. Би следвало, напускайки апартамента на Тео, да бъде доволен, но той не беше. Измъчваше го непрекъснато неопределено чувство, че нещо не вървеше добре, че не беше точно така, както изглеждаше.

11

Директорът на полицията никак не беше доволен, когато видя Бекас да влиза в кабинета му, но се постара да не покаже това. Той го покани да седне, предложи му кафе и го подкачи:

— Излекува ли се?

— От фикс-идеята ли?

— Да.

Директорът се усмихваше. Една лоша шега, която отмина.

— Тези дни не получих никакво оплакване — продължи весело директорът.

— Нещо, което показва, че отново съм станал „добро момче“ — каза отмерено Бекас.

— Но да оставим това. Как така реши да дойдеш да ме видиш?

— Пак по тази работа! — каза невъзмутим Бекас.

Директорът се намръщи.

— Пак същите работи ли?

— И по-лоши. Аз ти говорих за един женски труп, който беше видял малкият ми приятел. Той не е видял само трупа. Видял е и убиеца на жената.

— За бога! Не вярвам...

Бекас го прекъсна:

— А зная и името на убиеца!

Другият се обърка, обърна се здравата. Бекас не беше дете, беше стар полицай с име и най-сетне не правеше предположения, както преди, а говореше нещо конкретно.

— Ти знаеш името?

— Да. През нощта на десети този месец, в два часа, в апартамента на улица „Спевсипу“ 199 редом с един женски труп е бил и господин Джо Хаджигригорис.

— От къде знаеш това?

— Не го зная само аз. Знаят го и други.

— Кои?

— Обещах да не съобщавам имената им.

Директорът познаваше Бекас като упорит човек, знаеше, че трудно се отказва от това, което е започнал, много трудно си променяше идеята за нещо, но сега за първи път директорът на полицията се запита дали пенсионерът не беше болен? Понякога болестта идва...

— Не съм се побъркал! — каза Бекас, който четеше мислите на директора.

Не беше трудно да се е побъркал. Директорът се беше впечатлил така силно, че на лицето му се изписваше ясно онова, което ставаше вътре в него.

— Съзнанието ми е нормално поне толкова, колкото с било винаги. И поддържам: първо, че Джулия Хаджигригорис не се е удавила в Сунион, а е била убита в дома ѝ, на улица „Спевсипу“.

— А... свидетели?

— За тях ще говорим по-късно. Второ, че в момента на убийството при нея е бил съпругът и Джо Хаджигригорис.

— Но това са фантазмагории! — заекна директорът.

— Трето — продължи смело Бекас, — по всяка вероятност той е убиецът ѝ.

Другият се огледа, сякаш търсеше помощ.

— Съобщаваш... всичко това официално, така ли? — попита директорът.

— Може би ще го направя по-късно. Засега ти го докладвам като на шеф на полицейския корпус.

Директорът извади американските си цигари. Той беше загубил плавните си, елегантни движения. Запали припряно цигара, без да се сети да поднесе на Бекас.

— На какво се опираш, за да твърдиш всичко това?

— На сведенията, с които разполагам, и на хора, които знаят тези неща и ми ги казаха.

— Доведи ги да дадат показания.

— Няма да стане тая.

На Тео беше обещал, но можеше да се откаже от обещанието си. Аспа знаеше, че в апартамента е бил някакъв мъж, но не знаеше кой е и сигурно нямаше да ѝ повярват. Що се касае до Елени

Константинидис — щеше да утежни положението й. „Сплашването“ щеше да се превърне в „опит за убийство“. Директорът избухна:

— Разбираш ли какво говориш? Ти, професионалистът, ми говориш такива глупости! Да арестувам човек без свидетели, без доказателства, без...

— Не съм ти казал да го арестуваш! — прекъсна го невъзмутим Бекас.

— Но дявол го взел, в края на краищата какво искаш да направя? Какво мога да направя?

— Да ми повярваш. И след като ми повярваш, да започнеш отново делото, с такт, без да обезпокоиш никого. Имаш силата и средствата да направиш това, което не мога аз.

— Тоест „да поопипам“ случая, както и ти ли? — каза директорът, стараейки се да скрие зад една шега нервното си състояние.

— Да речем.

— Ами ако се побъркам и аз, защото така, както сме тръгнали, няма да ми се размине, какво да правя?

— Ти знаеш по-добре от мен, след като безспорно си най-добрият полицай. Да проконтролираш къде се е намирал Джо Хаджигригорис през нощта на десети срещу единадесети този месец в два часа. Да започнеш отначало разпита на свидетелите на нещастния случай, които струва живота на Джулия Хаджигригорис. Да откриеш кой се облагодетелства от нейната смърт. Да откриеш как се оказва изведнъж с много пари...

Бекас се спря за малко. Не нарушаваше ли обещанието си? Не!

— ... как се оказва изведнъж с много пари — продължи той — някакъв хомосексуалист — художник на име Тео Десиприс, съквартирант на младия Алекос Константинидис, който се удави. Да намериш каква връзка са имали помежду си тримата главни „свидетели — очевидци“: Хаджигригорис, Вахлиотис и госпожа Елени Аргирис. Между нас, информирам те, че Аргирис е любовница на Хаджигригорис, а Вахлиотис беше любовник на жена му. С други думи, да направиш всичко, което би направил, ако имаше съмнения, че в смъртта на тази богата съпруга има „нещо“.

Директорът седеше замълчан. В този момент той мразеше Бекас, загдето му стоварваше тази беля. Но инспекторът беше честен човек.

Той не беше за изхвърляне. В полицейския корпус говореха с възторг за ума му, за особения му криминален нюх, за усета му. Това не беше човек, който щеше да говори глупости или повърхностни неща, освен ако...

— Сигурен ли си... че си добре? — попита го той.

Другият не се засегна.

— Добре съм.

— Искам да кажа — продължи сацисан директорът, — дали не ти се е случило нещо оттогава, откакто напусна службата? — Шефът не се сдържа и каза: — Лекар гледал ли те е?

Бекас стана.

— Аз ти докладвах, както това повелява дългът, всичко, което научих. От тук нататък е твоя работа.

Той си тръгна и никой не се опита да го спре.

— Да те вземат мътните — измърмори директорът, когато вратата се затвори зад Бекас.

Шефът хвърли цигарата, която беше угаснала, и веднага запали друга. Този Бекас му правеше живота труден... Ако обаче не беше болен, директорът нямаше право да отмени донесението... Ядосан, той натисна копчето на бюрото си. Един полицаи се яви веднага.

— Секретарят ми веднага тук — заповяда той. — Секретарят ми! Какво стоиш като говедо!

Ядът му го направи несправедлив. Секретарят дойде след няколко минути. Това беше „негово момче“, негово творение, което взе при себе си веднага след като дойде от школата.

— Седни, Костас — каза му той и посочи един стол.

Той беше олицетворение на нещастieto.

— Познаваш ли Бекас?

— Тъй вярно! — отговори секретарят с тон, който показваше възторг.

— За мен по-добре е да не бях по срещал никога! — въздъхна директорът. — И така този Бекас ми казваше днес... Както и да е. Няма значение какво ми е говорил. Искам да проконтролираш къде е прекарал нощта господин Джо Хаджигригорис.

— Корабопритежателят ли? — попита адютантът.

— Корабопритежателят. Нощта на десети срещу единадесети този месец. Жилището му в Атина е на улица „Спевсипу“ 199. Сега е

във вилата си в Сунион. И внимавай! Тактично. Извънредно тактично! Много бели имаме, не са ни необходими други...

Бекас знаеше, че директорът на полицията никога не се е отнасял със симпатия към нето и че този път ще бълва „змии и гущери“ по негов адрес. Инспекторът му беше развалил настроението не само за деня, но може би и за цялата седмица. Той си отиде обаче от кабинета му спокоен. Въпреки негодуванието си — Бекас беше забелязал това в погледа на директора — последният се беше разколебал. Нямаше да остави нещата така. Вътре в себе си шефът беше сигурен, че нахалният му бивш колега не е прав. И той щеше да се постарее да докаже това. Ако не за нещо друго, то поне за да бъде чист пред службата си и — защо не, помисли си Бекас, „за да постигне и една победа срещу мен“. Директорът щеше да се помъчи да провери „алибито“ на Хаджигригорис. А можеше и, но в това инспекторът не беше сигурен, да нареди да му докарат Тео Десиприс. Тук старият криминалист се съмняваше, но де да знае пък, можеше да подхванат случая от самото начало с нещастieto в Сунион. Алибито на Хаджигригорис през онази нощ обаче щеше да бъде проверено. Естествено, с голямо внимание, за да не бъдат обидени „изтъкнатите особи“. И когато директорът откриеше, че неутешимият съпруг е могъл през онази вечер да бъде в Атина и на „Спевсипу“, може би щеше да се заеме и по-нататък. През следващите няколко дни самият Бекас нямаше да прави нищо. Пък и какво ли би могъл да направи?

Ако той не действаше обаче, действаше друг, и то този, който Бекас никога не бе очаквал. Действаше самият Джо Хаджигригорис. Срещата им беше „случайна“, но старият криминален инспектор знаеше, че не е така. Той беше видял синия ягуар зад себе си, преди да спре до него. Това стана на втория ден след като беше ходил в дирекцията на полицията. На булевард „Александрас“. Бекас вървеше по десния тротоар. Без причина, просто така, по професионален навик, той забеляза скъпата кола, която не се движеше със скоростта, с която трябваше да се движи. Когато колата се приближи до него, той разбра защо. На волана беше Джо Хаджигригорис. Леко посивелите му коси подчертаваха слънчевия загар на лицето му. Ягуарът изравни скоростта си с крачката на Бекас.

— Вървим в една посока — чу се приятният глас на милионера.
— Искате ли да ви закарам?

— Благодаря много, не е необходимо.

— Необходимо е! — отговори другият, като се усмихна.

Той спря на метър разстояние пред Бекас и се наведе да отвори вратата.

— Трябва да говорим.

Бекас, доста учуден, се качи в колата.

— Видях ви пред себе си и си рекох: „Ето ти сгода“.

— Каква сгода?

— Сгода да изясним някои неща — каза Хаджигригорис.

Той се обърна към инспектора и се усмихна, като му показва здравите си зъби и загорялото си от слънцето лице. Бяха стигнали до светофар, светна „червено“ и Хаджигригорис се обърна изцяло към инспектора.

— Питам се какво целите, господине — каза той. — Идвате в дома ми. Разказвате ми една колкото измислена, толкова и глупава история за моя племенник. А сега искате да ме изкарате убиец на жена ми!

Дали директорът на полицията не е говорил с него?

— Отивате при някакъв тип и нито повече, нито по-малко го принуждавате да ви каже, че са ме видели до един несъществуващ труп в дома ми.

Значи не е директорът на полицията, Тео е говорил с него!

— Не съм го принудил — каза Бекас.

На светофара светна зелено. Пътят беше открит.

— По телефона той ми каза, че сте го принудили, но няма да се спирам на това.

Ягуарът тръгна.

— Не разбирате ли, че действията ви надминават вече всякакви граници. Не искам да кажа, че ставате смешен, защото ми е все едно. Отнася се до вас. Ставате нахален. Непоносимо нахален.

Той говореше, наблягайки на всяка дума. Бекас не отговори. Инспекторът се питаше към какво се стреми този човек.

— Бих могъл да заведа дело срещу вас. Сигурно ще съумея да ви осъдя.

— Заведете!

Хаджигригорис говореше, без да се обърне да го погледне. Сега се обърна.

— Накрая ще стане и това. Бих желал обаче да го избягна. Не от съжаление към вас. Не съжалявам глупавите хора, когато ме безпокоят, а защото не ми харесва да се занимавам със съдилища. Бих предпочел — той се престори, че търси подходящата дума — да ви вразумя.

Бекас отговори спокойно:

— Ако се опитвате да ме ядосате, напразно се мъчите.

— Опитвам се да ви вразумя.

Друг червен светофар при стадион „Панатинайкос“ ги спря отново и Хаджигригорис се обърна пак с лице към Бекас:

— Ако бяхте хлапак, може би щях да разбера. Но на вашата възраст? Не разбирате ли колко е смешно? Искате да съм убил жена си в своя апартамент, да съм я пренесъл и да съм я хвърлил в морето в Сунион. Многобройните свидетели не ви ли говорят нищо? Добре. И така от два часа в полунощ на десети този месец ме искате да се намирам в дома си в Атина до един труп.

Бекас мълчеше.

— Не съм длъжен да ви давам сметка, но вие проявявате свръх упоритост, господине, и ви казах, че не ми харесват скандалите.

Зад тях се чува клаксоните на колите, шофирани от нетърпеливци. Беше светнало зелено. Ягуарът подскочи изведнъж напред, показвайки нервността, която скриваше лицето на Хаджигригорис.

— Впрочем ще направя една последна отстъпка. Ако и след това държите на своето, ще ви нанесе безмилостен удар.

Лицето му сега беше станало жестоко.

— През нощта на прословутата дата десети този месец, в навечерието на смъртта на жена ми, от осем часа вечерта до четири сутринта играх карти във вилата на професор Вайанос, недалеч от моята вила. Партньори ми бяха директорът на Кредитната банка Дендринос, корабоприитежателят Каридис, най-известният актьор на Националния театър Бонатос, адмирал Сакелариу и около нас още няколко души. Отбелязахте ли си ги?

Бекас пак мълчеше. Той беше изненадан.

— Попитайте ги, правете, каквото искате, но престанете да ме безпокоите. А сега слезте, господине! Надявам се, че няма да ви

срещна отново пред себе си!

Бекас слезе мълчалив, с чувството за поражение. Той беше запомнил имената, които Хаджигригорис му беше казал, но знаеше, че те няма да му потрябват. Другият беше много сигурен. Несъмнено той разполага с това алиби. Тогава?

Той изгледа механично ягуара, който се отдалечаваше. Не знаеше как, но знаеше, че беше проиграл нещо.

Инспекторът разбра къде беше проиграл — той го очакваше само два дни по-късно. Бекас беше готов да излезе от къщи, когато видя една дежурна кола на полицията да се показва от ъгъла. Той се спря, знаейки, че колата идва за него. Полицейският фелдфебел, който слезе от нея, го поздрави почтително.

— Господин директорът би желал да ви види.

Старият криминалист влезе безмълвен в колата.

Той си представяше в какво състояние щеше да свари директора, но се излъга. Състоянието на шефа беше по-лошо от това, което очакваше. Той седеше в кабинета си с кръстосани ръце върху бюрото като статуя. Не го посрещна нито с кръсъци, нито със сръдни, а със студена усмивка, изпълнена със злина.

— Господин Бекас, изпълних вашите указания — започна той, без поздрав или каквото и да било друго.

Досега те не бяха си говорили на „господине“ и на „ви“.

— Проконтролирах действията на вашия „убиец“ и наредих да ми доведат този художник. Знаете ли резултата?

Инспекторът си го представяше.

— Десиприс ми каза, че е направил каквото сте поискали, признал е каквото сте поискали, обвинил е, когото сте поискали. „Какво бихте направили вие на мое място с един маниак, който ви заплашва?“ — Шефът имитира женския глас на Тео. — Това ми каза.

— Не очаквах друго — отговори тихо Бекас.

— Що се отнася до алибито на „убиеца“, знаете ли къде е бил вечерта, когато вие го пращайте при трупа на улица „Спевсипу“?

За съжаление знаеше и това. Директорът стана. Той беше изоставил престореното си спокойствие, учтивата форма, това „господине“.

— Кажи ми — кресна той — какво искаш: да окарикуриш мене, полицейския корпус и цялата държава ли със своите мании? Знаеш ли къде е бил?

Бекас не отговори. Чувстваше се зле. Беше победен. И в конкретния случай директорът имаше право.

— Бил е в дома на професор Вайанос. Играл е карти от осем часа вечерта с хора с добра репутация, хора неподкупни, сериозни. От осем до четири часа сутринта. Може би ще ми кажеш, че тези личности са лъжесвидетели?

— Не. Не са.

Директорът се мъчеше да се сдържи, но не можеше.

— И знаеш ли кой друг е бил тази вечер там? Кой го е гледал в момента, когато ти го пращаш в Атина, и то с трупове? Самият заместник-министър на вътрешните работи. Слушай — каза той, говорейки трудно, — търпях те. Търпях щуротиите ти. Но до тук. Стига вече!

Шефът продължи да го хока. Думи, произнесени през зъби, сурови думи. Бекас ги прие мълчалив, без да направи опит да се оправдае. Той знаеше, че поне на този етап беше загубил играта.

— Само още една дума — каза директорът, бършейки потното си лице. — Не искам да те видя повече. Не искам да ми се мяркаш пред очите, защото...

Той беше стигнал последната граница на яда си. Млъкна. Изтощен, каза тихо:

— Ти си болен. Разбери го. Имаш нужда от лекар.

12

Човекът, който се е намирал онази нощ до трупа, не е бил Джо Хаджигригорис. Това беше сигурно. Бекас го разбра още в мига, в който корабопритежателят го запозна с алибито си в ягуара. Той нямате никакво намерение да го проверява, не беше необходимо, пък и директорът на полицията беше сторил това. През нощта на десети Алекос не беше видял него. Но как самият Бекас стигна до Хаджигригорис? Алекос не беше му казал нито дума за трето лице. Аспа, която беше научила от приятеля си за присъствието на някого, не знаеше името му. Тео! Той беше казал името Хаджигригорис на Елени Константиnidис. „Под заплахата на пистолета“ — беше рекъл той. Тео изрече това име и пред Бекас. „Под заплаха“. Инспекторът си припомни разговора им. „Джо Хаджигригорис ли беше?“ „Да, Джо Хаджигригорис“. Дали хомосексуалистът каза това, за да намери изход, или...

Бекас се провали. Би било несериозно да го отрича. И се беше изложил. Беше уморен, отчаян и за първи път се чувстваше стар. Върна се в къщи, където го очакваше писмо от жена му.

„Не ти телефонирах, а ти пиша, защото...“

Защото госпожа Бекас се безпокоеше, не можеше да седи повече сама в Егина. Тя настояваше или той да се върне при нея, или тя да дойде при него в Атина.

„Но ти трябва да дойдеш. Лятото е горещо и имаш нужда от почивка...“

Лятото беше горещо и неприятно и той наистина имаше нужда от почивка. Обади ѝ се по телефона.

— Още три дни и свършвам. Ще дойда аз.

„Свършвам...“ Какво ще свърши? Той беше свършил, беше се изтъркал. Цели два дни стоя у дома си. Сега разбра ясно колко по иначе стояха нещата, когато служеше в полицията. Макрис имаше право. Тогава зад него стоеше един огромен механизъм, цялата страшна и неумолима сила на държавата. Сега беше сам. Стар и самотен. Беше следобед, когато по телефона се обади дъщеря му. Искаше да го види. В гласа ѝ долови нещо странно.

— Да не се е случило нещо? — попита я Бекас.

— Не... да... тоест... ще ти кажа.

— С мъжа ти ли?

— Да.

— Скарахте ли се?

— Не. Можеш ли да дойдеш?

Той отговори, че ще отиде на вечеря у тях. Гласът на дъщеря му беше колеблив.

— Бих желала да дойдеш по-рано.

Инспекторът разбра.

— Искаш да сме само двамата ли?

Това искаше.

— Идвам веднага.

Бекас се облече и отиде в малкия апартамент, който ѝ беше купил той.

— Какво става?

Мъжът ѝ беше младо, добро момче (и тя имаше нямахше двадесет години). Той беше на добра работа в голяма компания, занимаваща се с техника.

— Костас — каза му тя — има трудности с работата си.

— Какво? Уволниха ли го?

— Още не, но му дали да разбере, че ще го уволнят, ако...

Тя млъкна.

— Ако?

— С него е говорил самият председател на компанията.

Той изпита едно неприятно стягане в сърдечната област. Боже мой, ако не беше това! Защо да плащат децата?

— Казваш, че му дали да разбере, че ще го уволнят, ако...

— Ако „тъстът ти не се вразуми“ — изрече с труд младата жена.

Значи това било работата!

— Обяснили ли са му какво имат пред вид?

— Не... тоест... председателят казал, че ходиш и разпространяваш разни...

Тя млъкна.

— Глупости ли? — попита Бекас.

— Нещо по-лошо. Мръсотии.

— За кого?

— Не е казал име. Ставало дума за някой, който имал влияние върху компанията.

Очите ѝ гледаха умолително. Бекас си спомни ентузиазма на младата двойка, когато зет му беше съумял да постъпи на тази работа.

— Костас ме помоли да не ти казвам нищо. Той не знае, че съм ти телефонирала. Не знае, че ще дойдеш тук.

Видя сълзи в очите ѝ. Беше единственото му дете и за него тя си оставаше още момиченцето с буклите и дебеличките крачета, което тичаше палаво из къщата им.

— Ако съм разбрал добре, това е било един вид ултиматум — каза той. — Дали са на мъжа ти, тоест на мене, срок до края на месеца.

— Горедолу така. Какво става, татко?

Бекас се усмихна.

— Както го е казал и председателят на компанията на мъжа ти — „мръсотии“.

Той погали дъщеря си по главата.

— Всичко ще се оправи, дъще. Бъдете спокойни ти и Костас. Ако иска, нека каже това на председателя на компанията.

Старият инспектор целуна дъщеря си и си отиде в по-лошо настроение, от когато и да било. Беше му невъзможно да остане сам. Погледна часовника си. Осем часът. Телефонира на Макрис.

— Тази вечер имам нужда от компания.

— Ще буйстваме ли?

Веселият глас на приятеля му, който долетя по телефона, повдигна настроението му.

— Да взема ли със себе си и Лили?

— Бих предпочел да сме сами.

— Готово.

Договориха се да се срещнат в десет часа в сладкарница „Елинико“.

— От там ще тръгнем на щурм! — каза с жизнерадостния си глас Макрис.

Бекас запълни времето трудно и от девет и половина се намираше в „Елинико“. Точно в десет часа дойде Макрис.

— Измъчих се, докато се откача от Лили!

Той изгледа приятеля си по-внимателно.

— Да не би да е обявена световна война? Имаш вид на човек, който току-що е преживял падането на първата атомна бомба.

— За мене тя падна.

Инспекторът разказа на Макрис всичко. Доброто настроение на журналиста за „буйствания“ угасна.

— Да не би да прекаляваш? Да не би наистина да се касае за фикс-идея с този Хаджигригорис — каза журналистът. — Макар че за тип като него...

— „Тип“ ли е?

— От изключително качество. От момента, в който ти започна „флирта“ с него, аз се постарях да събера колкото се може повече сведения за тази особа. И така значи, господинът...

„Господинът“ произхождаше от старо атинско семейство. Започнал да следва нещо в чужбина, което изоставил по средата. Имал успехи сред жените и се постарал да оползотвори тези си качества. До момента, когато в Лондон се запознал с Джулия Хаджигригорис.

— Знаеш. Дъщеря на корабоприетел с кантори в Ню Йорк и Лондон, кораби под либерийско и панамско знаме, танкери и тем подобни. Накратко казано, пари с лопата да ги ринеш. Той се оженва за нея. В началото...

В началото за осемнадесетгодишната дъщеря на милионери той бил „голямата любов“. Започнали „големия“ живот. Госпожа Джулия Хаджигригорис „съзряла“. Придобила първия си любовник, после втория.

— И така нататък — завърши Макрис. — Както каза Лили, „носи се във висшето общество“. Докато стигат до „културното“ съжителство Вахлиотис — Джулия, Хаджигригорис — Елени Аргирис. До квартета. Обикновени неща. Не това е същественото. Работата е в това, че всеки от членовете на една двойка наследява другия в случай, че той умре... С тази разлика, че покойната Джулия нямаше какво да наследи, освен името на Хаджигригорис, докато той наследява много милиони. Изглежда обаче, че в случая си допуснал грешка.

Макрис се усмихна.

— А идеята беше започнала да ми харесва.

Отсреща на масите на „Топ хат“ беше седнала пъстроцветна компания. Млади мъже с дълги коси и „женски“ цветове на дрехите и жени, облечени почти по мъжки.

— Юнисекс — каза Макрис.

Бекас дори не обърна внимание на думите му.

— Това не е ли „твоят“ човек?

От дъното на заведението към пъстроцветната компания се движеше един „мъж“ с дълги боядисани коси, облечен в прилепнала по тялото копринена дреха. По женствените му движения и по лицето му Бекас разпозна Тео Десиприс. Но и Тео видя Бекас. Погледите им се срещнаха. За някаква частица от секундата в погледа на хомосексуалиста се появи блясък от ирония и триумф. За някаква си частица от секундата, но тя беше достатъчна на инспектора. След това Тео седна при компанията си, обръщайки демонстративно гръб на стария криминалист.

— Твоето приятелче! — рече отново Макрис.

Но Бекас не го чуваше. Бързата триумфална усмивка в погледа на Тео каза много нещо. Както светкавицата внезапно осветлява тъмна стая, така се просветлиха нещата и в съзнанието на бившия криминален инспектор. Значи това е било! Поради тази причина го съпътстваше онова неприятно предчувствие по време на последната му среща с Тео. От това идваше впечатлението, че нещо не е на мястото си, че инспекторът не е схванал нещо. Изглежда, че тези мисли се изписаха на лицето му, защото Макрис попита:

— Какво ти стана?

— Бил съм глупак.

Той беше започнал погрешно. Села го разбираше. Кога у него започна да се създава чувството, че нещо не върви съвсем? Беше се постарал безуспешно да открие. Сега си спомняше добре. Когато говори на Тео за изнудването! Нещо светкавично и непроницаемо беше минало през погледа на хомосексуалиста.

Тогава Бекас не можа да го осъзнае. Сега му беше ясно.

— Сам им дадох оръжие да ударят по мене — каза той.

— Няма ли да ми обясниш по-подробно?

Бекас започна да обяснява с поглед, прикован върху гърба на Тео, сякаш присъствието на хомосексуалиста осветляваше положението.

— Бягайки паникьосан от апартамента, където е било извършено престъплението, Алекос отива в квартирата си.

— Това ми го разказа! — рече Макрис.

— Той казва на Тео кого е видял край трупа и става, каквото става. От там насетне започва грешката ми. Аз повярвах, че Десиприс се оказа изведнъж богат, понеже е започнал да изнудва Хаджигригорис. Казвам му това и той почти го приема. Но не е така. Сега съм сигурен, че не е така.

— А как е? — попита Макрис, който се затрудняваше да следи разяснението.

— Тео не е противник, изнудвач. Той е приятел и съюзник. — Сега старият криминален инспектор виждаше на екрана на съзнанието си как са станали нещата. Картината беше осветена от ироничния поглед на Десиприс преди малко. И обясняваше онова, което е последвало. Тео научава от Алекос какво е станало в апартамента. Научава и името на човека, който е бил до трупа. Той не изнудва. Отива и предлага помощ. „Господа, внимавайте, така и така. Намирате се в опасност. Искам да ви помогна.“ — Било му е платено и надплатено, той е помогнал и помага.

— По какъв начин? — попита Макрис.

— По много начини. Единият от тях е бил да ми предаде Джо Хаджигригорис, като в същност е знаел, че не Джо е бил човекът, който е стоял до трупа, както и това, че Джо Хаджигригорис има необоримо алиби. Така...

Така Тео обезоръжи Бекас, изложи го, извади го от играта и може би щеше да го убеди, че не е прав, като си въобразява онова, което си въобразяваше.

— Той не се е уплашил от пистолета на Елени Константиnidис и не е „признал“. Казал й е нарочно. Както нарочно каза това име и на мен с всичките си номера и молби. Разбираш защо.

Макрис поклати глава. Беше разбрал.

— Като настоявах по един пункт, за който беше сигурно, че не съм прав, като обвинявах един човек, за когото беше лесно да докаже невинността си, като твърдах, че Хаджигригорис е бил в апартамента, докато в действителност той е бил във вилата на Вайанос заедно с директори на банки, професори и самия заместник-министър на вътрешните работи, аз самият правех смешна версията си, себе си и сам се изваждах от играта.

Той погледна с някакво възхищение към Тео, който продължаваше, безразличен към присъствието на инспектора, да му обръща гръб.

— Бях подценил този мръсник! — каза Бекас.

— Но дали наистина е имало човек в апартамента на улица „Спевсипу“ през онази нощ? — попита Макрис. — Започвам да не вярвам.

— Това е успехът на Тео и на компанията му. Така човек започва да не вярва. Останалите, сред тях и директорът на полицията, са убедени, че не е имало труп.

— А ти — че е имало?

— Да.

Имало е. Алекос беше казал на Аспа, а Аспа нямаше никаква причина да лъже. И после...

— Ако не е имало труп и ако Тео не е знаел, нямаше изведнъж да се окаже с толкова много пари и да сътрудничи на онези...

— Но в края на краищата на кои...

Бекас обаче не отговори. Вътре в себе си той беше дал отговора. Беше казал „кой“. Но той нямаше никакво доказателство в ръцете си, за да може да назове имената им.

Сега инспекторът вярваше, че ролята на хомосексуалиста в играта, която се водеше против него, беше основна. Той имаше и други съмнения в Тео. Бекас потърси Аспа Демертзис. Знаеше кино-

компанията, която снимаше филма, и този път намери момичето лесно. Помоли я да му намери снимка на Тео.

— Трудно ли е?

Беше лесно. „Човекът на изкуството“, кокетен както всички от бранша му, имаше снимки навсякъде.

— Зная поне три ателиета, които са го сложили на витрините си. За кога искате снимката?

— Колкото се може по-скоро.

Той получи снимката същия ден. Онова, което мислеше, беше смело, но не и неразумно. Ако Тео беше установил контакт с онези през същата сутрин, когато беше научил тайната на Алексос, това, което мислеше Бекас, не беше неразумно.

Инспекторът се срещна с портиера на кооперацията срещу дома му след обяд. Портиерът беше изнесъл стола си на тротоара и се наслаждаваше на прохладата. Бекас го попита:

— Спомняш ли си оня младеж на балкона ми...

Портиерът помнеше.

— Ти ми каза, че си видял някакъв висок мургав мъж да минава...

— Точно така.

Един висок мургав мъж с фигура, която прави впечатление. Може би беше минал някой с подобен външен вид и беше обърнал вниманието на портиера върху себе си. Някой случаен минавач.

— Беше ти се сторило — продължи Бекас, — че той хвърля поглед към балкона.

— Не си спомням.

— Така ми каза тогава.

— Ако съм ви казал така, значи така е било.

Бекас извади от джоба си снимката на Тео. Снимка в цял ръст, „художествена“, ясна. Даде я на портиера.

— Този виждал ли си го някога?

Портиерът се загледа в снимката.

— Този педераст ли е?

— Да.

— Видях го. Стърчеше хей там, на ъгъла. Да, да. В деня, когато на балкона ви беше младежът. Обърнах му внимание, защото разбрах, че е „такъв“.

Бекас не попита защо портиерът не му беше казал това тогава. Знаеше манталитета на хората от народа. Когато ги пита полицаи, пък било това и бивш полицаи, те търсеха нещо мистериозно, сензационно. Случайният минувач, висок, мургав, строен, биваше свързан веднага с киното и това навеждаше на мисли за нещо мистериозно, докато един безопасен педераст.

— Сигурен ли си, че си го видял?

— Повече от сигурен — портиерът се усмихна. — Помислих си: и в махалата ли започнахме да имаме такива?

— Благодаря.

Бекас взе снимката и я постави отново в джоба си. Беше подценил Тео и това беше грешката му. Да, „съквартирантът“, когото познаваше, съквартирантът, на когото Алексос беше разказал видяното, беше единственият, който би могъл да измъкне младежа от дома на инспектора. Направил му е знак, че иска да му говори, младежът е излязъл и бог знае с какво Десиприс го е подвел. Може би с осигуряването на мнимо пътуване в чужбина още в същия ден? Може би с нещо друго.

Той подаде ръка на портиера.

— Не ще да се захлади — каза той.

— Днес е по-добре от вчера! — отговори Бекас.

Днес беше по-добре от вчера по всички направления. По-добре, но не добре. Зет му щеше да бъде уволнен от работа в края на месеца. Директорът на полицията беше сигурен, че Бекас се е вманиачил. Джо Хаджигригорис не беше убил жена си, единственият, който би имал интерес да стори това. Тео беше осигурен, решен да не говори, много по-силен, отколкото се виждаше от номерата му, от истеричните му кризи, от крясъците му. А Николарезис?... Наистина, каква беше ролята на Николарезис в тази история? Бекас реши, че е дошъл часът да се срещне с него.

Този път беше много по-трудно. Нямаше я бързивата чистачка, шумът на прахосмукачката ѝ, придвижването от стая в стая. Николарезис стоеше прав, суров, настроен почти враждебно. Апартаментът му с модерните картини по стените се стори сега на Бекас по-голям.

— И какво е това спешно и сериозно нещо, господин...

— Бекас.

— ... господин Бекас?

Не му направи и намек да седне. И двамата стояха прави един срещу друг. Старият криминален инспектор „излезе“ с най-доброжелателната усмивка, която имаше в арсенала си.

— Не би било лесно да ви кажа всичко с две думи.

— За съжаление имам работа. — И Николарезис попита рязко:
— Посредник ли сте?

— Не! — отговори с учудване Бекас.

След това обаче си спомни.

— Идвах неотдавна тук.

Чистачката умееше да описва посетителите.

— И сте казали, че сте посредник при продажба на недвижими имоти.

— Наложих се.

— Защо е трябвало да лъжете?

— Защото визитата ми във вашия дом не трябваше да стане известна.

Инспекторът посочи с глава един стол.

— Мисля, че би било за предпочитане да седна.

Той имаше онзи простиък и малко глуповат израз, който въвеждаше в заблуждение онези, които не го познаваха.

— Но моля ви, за какво искате да ми говорите? — нетърпеливо попита Николарезис.

— За убийството на Джулия Хаджигригорис — отговори Бекас тихо.

Инженерът, блед дотогава, прежълтя. Очите му, които сякаш горяха, се вторачиха в инспектора.

— Вие кой сте?

— Казвам се Бекас.

— Това ми казахте вече. Каква роля играете?

— Това исках да ви обясня — отговори Бекас добродушно. —
Мога ли да седна?

Седна, без да чака разрешение.

— В тази история — започна той — се оказах съвсем случайно.
Бях...

Другият го прекъсна:

— Защо споменахте за убийство?

Бекас отговори по един изнервящо невинен начин.

— Но... защото се касае за убийство.

Без да го показва, той проучваше лицето на инженера. Очите му, натрапчиво големи на отслабналото му лице, излъчваха омраза. Омраза не към него обаче.

— От къде знаете?

— Зная, само че не мога да докажа. — Инспекторът се усмихна апатично и продължи: — Тъкмо затова се намирам тук. За да ми помогнете да докажа.

Той нямаше за цел да разкрие картите си веднага. Сам не знаеше защо правеше това. Може би поради държането на инженера, може би поради вида му.

— А защо смятате, че аз мога да ви помогна. Защо смятате, че бих искал да ви помогна?

— Имах такова впечатление.

— Но сте сбъркали. Сега ви моля да си вървите, защото, както ви казах, имам работа.

Бекас не губеше хладнокръвие лесно. Но този път го изгуби. Той очакваше съвсем друга реакция от Николарезис. За миг през ума му мина ужасна идея. Да не би пътят, по който бе тръгнал още в самото начало, да е крив? Да не би лицето, което Алексос бе видял край трупа, да е човекът, който сега го пъдеше? Той побърза да прогони тази мисъл. Не. Ако беше така, всичко друго отпаднаше.

— И въпреки това би следвало да ми помогнете — каза той.

— Защо?

— Защото обичахте Джулия Хаджигригорис. Вие сте единственият, който я обичаше.

Човек би казал, че и последната капка кръв изчезна изведнъж от лицето на инженера.

— Това е лично моя работа!

Отговорът дойде на Бекас изведнъж, като светкавица:

— И откъдето ли смятате за ваша лична работа?

За първи път Николарезис го изгледа с други очи. Това не беше точно изненада. По-скоро сякаш в този момент той откриваше

присъствието на друг човек в стаята. С треперещи ръце той извади цигарите си. Запали, смукна няколко пъти и сетне каза:

— Защо смятате, че са я убили?

— И вие знаете защо.

— Оставете какво зная аз — каза инженерът нетърпеливо. — Вие защо мислите, че е така?

— Би трябвало най-напред да ви разкажа една история.

Другият не отговори. Остана прав, пушейки нервно, а Бекас разказа своята история.

— Имаше едно момче. Няма го вече. Умря. Едно момче, което беше син на най-добрия ми приятел.

ТОЙ завърши разказа си, без другият да го прекъсне нито веднъж. Инженерът пушеше непрестанно, палеше цигара след цигара, все прав, блед, с поглед, който сякаш изгаряше от огън. Той остана мълчалив и след като Бекас свърши. По някое време каза:

— И смятате, че това момче...

— Беше убито, за да не проговори.

За първи път в гласа на Бекас се доловиха страстни нотки.

— Разбирате ли? Момчето умря, понеже дойде при мене. И аз съм една от причините за неговата смърт. — Той се съвзе веднага и продължи с предишния тон: — И за мене значи е „лична работа“. Въпросът е как можем да ги разобличим. Сам, както ви казах, стигнах до безизходица. Заедно с вас...

— Заедно с мен е изключено да правите каквото и да било.

— Сам ще приключите всичко, така ли?

— Именно!

— Убивайки Хаджигригорис или приятеля му?

— Кой ви е казал, че съм си поставил такава цел?

Бекас го изглежда учуден. Но в такъв случай това следене на живеещите във вилата, въпросите, зададени на портиера, другите неща?

— Мислите, че няма да научат, ако не са научили вече.

— Не мисля, че няма да научат.

— Тогава?

Инженерът не отговори. Като гледаше страстното лице на събеседника си, старият криминален инспектор намери отговора, който му се стори невероятен.

— Не е възможно... — прошепна той.

Но беше така. Към това се стремеше бледият мъж, който стоеше пред него. Да ги раздразни, да ги сплаши, да ги предизвика.

— Смятате ли, че това е отмъщение?

— То е единственото, което мога да осъществя. След като нямам възможността да ги изпратя в затвора за едно престъпление, което извършиха, ще ги изпратя за друго, което ще ги принудя да направят.

Досега Бекас смяташе, че познава хората и живота. Виждаше, че има още много да учи.

— Като пожертвите живота си?!

Другият се засмя по един неописуем начин:

— Живота си ли? Няма го вече „живота ми“. Не разбирате... Никога няма да можете да разберете.

За първи път от мига, в който се срещнаха, Николарезис седна.

— Изглежда мелодраматично и е мелодраматично. Казах ви обаче. Не можете да разберете.

Ала инспекторът разбираше.

— Добре — каза той, — вие заявихте, че отмъщението е лично ваше дело. Приемам го. Аз в продължение на тридесет години бях полицаи. Аз съм, нека да се изразим така, „специалист“. Ще претърпите неуспех. А дори и да стане това, което искате, дори да ги принудите да поискат да ви извадят от играта, ще претърпите неуспех. Няма да ги пратите в затвора. Това са хора с положение, със сила, с богатство, на тяхна страна са социалните предубеждения. Ако се опитате сам, ще намерят начин да оправдаят действията си за смъртта ви. И ще се измъкнат за трети път.

— Какво предлагате?

Това, което ставаше, беше странно, но с този обладан от страстта човек другояче не можеше да се постъпи.

— След като искате да станете „примамка“, ще станете. Трябва обаче да приемете помощта ми като „технократ“. За да избегнете евентуално смъртта.

— Не ме интересува — прекъсна го грубо Николарезис.

Бекас продължи, сякаш не го чуваше:

— ... И преди всичко, за да се увенчае с успех вашата акция.

Инженерът го изгледа с недоверие:

— Сериозно ли говорите?

— Казах ви. Тази история и за двама ни е „лично дело“.

Сериозно ли говореше? Не съвсем. Той нямаше да остави никога един човек да стане жертва на убийци, макар и това да ставаше, за да бъдат наказани. Не беше възможно да приеме това и като човек, и като криминалист. За момента обаче нямаше друг начин за постигане на сътрудничество с Николарезис, което беше за Бекас много ценно. В този момент в главата му започна да съзрява план за по-нататъшните действия.

— Ще направим така — каза той, — за да успеем обаче, трябва да науча всичко, каквото знаете. Онова, което знаех аз, ви го казах. Сега е ваш ред.

Инженерът се замисли малко, преди да започне да говори:

— Не зная как сте научили, че обичах Джулия Хаджигригорис. Не знаете обаче, нито пък някога ще можете да разберете как я обичах. За тази жена всички вие имате погрешна представа.

Той говореше, сякаш се обръщаше повече към себе си, отколкото към другия.

— С нея се запознах в Париж при едно нейно идване там...

Бекас слушаше, без да прекъсва инженера. Една любовна история от онези, за които човек не вярва, че могат да се случат, и за които той беше чувал, че ги описват в някои романи. Запознали се в Париж. В началото това било едно приключение между светска дама и млад, красив мъж, известен вече в кръговете си като човек с особена стойност, културен. Джулия Хаджигригорис си заминала от Париж със спомена за едно приятно преживяване. За Николарезис обаче нещата стояли другояче. Те се срещнали отново и „преживяването“ се превърнало в „голямата любов“. Николарезис зарязал работата си в ЮНЕСКО и се върнал в Гърция. Срещали се тайно.

— Дотогава Джулия живееше светски живот. С любовници без обич и така нататък. В нашата любов тя откри истинското си аз.

Бекас не проговори. Той си мислеше за богатата жена, която е живяла с любовника, със съпруга и с любовницата на съпруга си в един хармоничен „квартет“. Наистина ли в любовта си с Николарезис тя бе открила своето истинско аз, или просто се е въодушевила от едно

любовно откритие, различно от онези, които е знаела? Това нямаше да научат никога. Николарезис беше сигурен, че е така.

— Тя разбра — продължи влюбеният човек, — че дотогава не е „живяла“. Играла е една роля, натрапена от положението ѝ, роля, която не ѝ е прилягала. Сега откри истинския смисъл на живота. Решихме да заминем тайно двамата, да получи развод, да се оженим.

Това е значи подбудата.

— Въпросната вечер...

Въпросната вечер, вечерта на десети този месец, вечерта на смъртта ѝ, Джулия Хаджигригорис напуснала тайно Сунион, както се били договорили с любовника ѝ. Не използвала своята кола, за да не я забележат. Взела такси. Дошла при него. Щели да заминат сутринта за Париж с „Ер Франс“ в единадесет часа. Взели си билети.

— Тя поиска от мен да прескочи до дома си на улица „Спевсипу“, за да си вземе някои дребни неща, които обичала. Не пожела да отидем заедно. „Близо е“ — каза тя. Щеше да отиде пеша и да се върне с такси. Не трябваше, но я оставих...

Той видял обаче, че тя закъснява. Обезпокои се. Телефонирал в дома на улица „Спевсипу“, но никой не отговорил.

— Облякох се и изтичах.

Сега Бекас разбираше защо Николарезис не я беше съпроводил.

— Чаках на външната врата. Беше затворена. Чаках часове. През ума ми мина и престъпната мисъл, че тя може да се е разкажала. Отидох в Сунион и научих за „нещастния случай“, преди това да стане известно на вестниците. Бях единственият човек, който знаеше, че не се касае за нещастен случай.

„Не единственият“ — помисли си Бекас, но не каза нищо.

— Тогава разбрах. Знаех, че мъжът ѝ в същност беше един палячо. Той не се интересуваше дали жена му има любовник и Джулия е имала, когато е живяла фалшивия си предишен живот. Сега обаче ставаше дума за истинска любов. Той я губеше и заедно с нея губеше и милионите ѝ. Изглежда, че я е следял. Той е знаел всичко, без да ѝ казва. Знаел е вероятно и решението ѝ да го изостави окончателно. Проследил я е, видял я е да влиза в апартамента на улица „Спевсипу“ и е действал.

— Не той! — тихо изрече Бекас.

— Той!

— Хаджигригорис има алиби. Несъкрушимо и достоверно алиби.

Инспекторът разказа подробностите във връзка със събирането във вилата на Вайанос.

— Не е възможно!

— Възможно е — отговори Бекас, — но няма значение. Той я е убил.

Николарезис го изгледа въпросително.

— Този господин трябва да е знаел предварително за решението на жена си. Затова е отишъл да играе карти във вилата на Вайанос. Подготвял е неоспоримото си алиби, а е възложил изпълнението на някой друг.

— На кого?

— Не мога да кажа, че зная, но мога да си представя как е станало.

Това беше труден момент.

— Господин Николарезис, Димис Вахлиотис бил ли е любовник на Джулия?

— Да, когато още водеше този начин на живот...

„А може би и по-късно“ — помисли си Бекас, докато казваше:

— Именно. Когато е променила начина си на живот, тя е поставила в опасност не само интересите на съпруга си, но и интересите на Вахлиотис. С решението ѝ да замине окончателно с вас и двамата губят златната си мина.

Той беше мислил за това и преди, но сега беше уверен. Сега, когато благодарение на Николарезис знаеше с положителност, че младата жена се е намирала на улица „Спевсипу“, той не се съмняваше, че „свидетелите“ Димис Вахлиотис и Елени Аргирис са знаели това. „Нещастният случай“ е бил инсцениран. И тримата са имали общ интерес. Защо Хаджигригорис да възлага „работата“ на странично лице, а не на „съдружника“ си?

Бекас извади първата цигара, откакто се намираше тук.

— Разбира се, бихме могли да отнесем всичко това до правосъдието — започна скептично той. — Разполагаме с някои неща. Вашето свидетелстване, че Джулия Хаджигригорис се е намирала през онази нощ в Атина, нещо, което онези господа скриха. Но се страхувам, че пак ще се изплъзнат.

Николарезис слушаше внимателно.

— Ще се изплъзнат — въздъхна Бекас. — Наистина Джулия била ли е тогава в Атина? Те ще твърдят, че не са знаели за това и поради тази причина са казали, че тя не е напускала Сунион. Ще твърдят и ще им повярват. Кога Джулия Хаджигригорис е тръгнала тайно от Сунион? След полунощ. Мъжът ѝ е играел карти у Вайанос. От къде е могъл да знае? Останалите ще кажат, естествено, че са били по стаите си и са вярвали, че приятелката им се намира в своята стая. Джулия е излязла тайно, върнала се е тайно и те не са разбрали нищо. Не. Не ги държим в ръцете си с нашето изложение, дори да ни повярват. А може да не ни повярват.

— Тогава не разполагаме с нищо! — каза Николарезис.

Бекас се усмихна.

— Разполагаме с много нещо. Имаме най-важното от всичко. Увереността. С това, което зная аз от нещастния младеж, и с това, което знаете вие, сега сме сигурни какво е станало. Не ни остава нищо друго, освен да го докажем.

— По какъв начин?

Бекас най-сетне запали цигарата, която държеше.

— Това ще се постареем да открием сами. Казахме, че сте решен да станете „примамка“...

Жената, легнала върху гумен дюшек на плочките на верандата, оставяше изцяло голото си тяло на парещите лъчи на слънцето. Тя беше скрила лице под кръстосаните си ръце и изглеждаше, че спи. Малко по-нататък Джо Хаджигригорис се отморяваше в креслото си с чаша в ръка. Бяха се върнали преди малко от морето и обжарените им от слънцето тела бяха още мокри. В момента към тях се изкачваше Димис Вахлиотис и от едрото му тяло на шампион още се цедеше вода. Той хвърли безразличен поглед на голата Елени Аргирис и каза:

— Онзи тип пак се върти насам.

Жената попита, без да вдигне лактите от лицето си:

— Ромео с пежото ли?

Джо и Димис не обърнаха внимание на думите и.

— Къде е? — попита Хаджигригорис и лицето му потъмня.

— Този път не взе никакви предпазни мерки. Спря колата си пред вратата на вилата. Да не е побъркан?

Джо остави чашата си и стана.

— Не зная дали е побъркан, но безспорно е упорит.

Той отиде към края на верандата, която гледаше към градината. После се върна към приятеля си много учуден:

— Идва тук — каза той. — При нас!

Спортистът отиде при Джо. И той видя Николарезис, който вървеше по пътеката, постлана със ситни морски камъчета и водеща към вилата.

— Луд ли е? — попита той.

— Ще видим.

На външната врата се позвъни. Хаджигригорис се обърна навъсен към любовницата си:

— Ти иди да си сложиш нещо отгоре — каза ѝ той. — Посетителят ни е пуритан.

Тя стана, прекоси съвсем гола верандата и влезе във вътрешността на вилата в момента, когато се показва слугинчето, за да съобщи, че някакъв господин искал да се срещне с господаря.

— Доведи го тук — каза Джо.

Той размени въпросителен поглед с Вахлиотис. Тази визита беше нещо, което те не очакваха. Седнаха, всеки с чаша в ръка, старайки се да скрият изненадата си. Видяха Николарезис да минава през вратата на балкона.

Под силното обедно слънце инженерът изглеждаше още по-жълт. Край тези обгорели от слънцето, здрави мъже той приличаше на болен.

Хаджигригорис стана:

— Искали сте да ме видите?

— Да, исках да ви видя.

Джо изгледа инженера с полузатворени очи, сякаш се мъчеше да си спомни нещо.

— Не мисля, че се познаваме — каза накрая той.

— Не се познаваме. Името ми е Николарезис...

Другият направи движение, като че искаше да му представи Вахлиотис, но не можа.

— И съм — допълни инженерът — любовникът на жена ви.

Хаджигригорис изгуби самообладание.

— Чувате ли се какво говорите?

— Това, което знаете, това, което знаем — Николарезис посочи с глава Вахлиотис — и тримата!

Спортистът се надигна във фотьойла си.

— Ще вляза вътре — рече той, — оставям ви да си поговорите двамата.

— Защо? — попита спокойно инженерът. — Онова, което ще си кажем, интересува еднакво и тримата. А вас, господин Вахлиотис, може би повече, след като вие сте, така да се каже, пряко заинтересованият.

Вахлиотис, който бе понечил да стане, замръзна в тази поза. Хвърли въпросителен поглед на Хаджигригорис. Последният му даде знак и спортистът седна отново.

— Пряко заинтересован ли? — попита Джо.

— Но, естествено, след като господинът уби жена ви.

Другите двама се погледнаха сащисани. Това беше странна, парадоксална сцена. Двама голи мъже, обгорели от слънцето, яки, Николарезис блед, с кошмарно спокойствие. Очите му горяха, бузите — хлътнали. Приличаше, красив в страстта, която го изгаряше, на известния „Портрет на мъж“ на Тициан.

— Ти луд ли си? — процеди накрая Хаджигригорис.

— Аз съм просто „свидетел“, както казват. Истински свидетел — очевиден, а не като вашите, които са видели „нещастния случай“.

Вахлиотис направи движение да стане и да се хвърли отгоре му. Както беше огромен, мускулест, силен, щеше да смачка лесно крехкия им гостенин. Последният стоеше спокоен, докато Хаджигригорис с един знак накара спортиста да остане на мястото си.

— Би следвало да те изхвърля с ритници! — каза той на инженера.

— Можете да го направите, но няма да бъде логично. Добре ще бъде да изслушате предложението ми.

Елени Аргирис се показа на верандата. Тя беше облякла бикини.

— Отивай вътре! — каза й грубо Хаджигригорис.

Инженерът, стоейки прав, се обърна и се усмихна по странен начин на жената. Объркана, тя му отговори също с усмивка.

— От моя страна дамата може да остане — каза Николарезис. — Тя не ми пречи.

— Много сте любезен! — процеди през зъби Хаджигригорис.

Хвърли остър повелителен поглед на Елени Аргирис и тя побърза да напусне верандата.

— Та значи какво е вашето „логично“ предложение? — попита Джо с ирония.

Николарезис не обърна внимание на иронията.

— След като трябва да платите...

— Да платим ли? — прекъсна го отново иронично Хаджигригорис.

— И то много. След като трябва да платите, имате право да видите и какво ще купите.

Без да поиска разрешение, инженерът взе стол и седна, Вахлиотис го гледаше с любопитство, примесено с омраза. Джо Хаджигригорис — с омраза, която се стараеше да скрие. И двамата чакаха...

— Нека не повтаряме това, което знаем и тримата — започна Николарезис. — Как Джулия дойде при мене в Атина, как на следващия ден щяхме да заминем за Европа, как отидох до апартамента ви в Атина. Нека стигнем веднага до онова, моето не знаете. Аз я чаках пред апартамента ви, когато господинът — и той посочи с глава Вахлиотис — я чакаше вътре в апартамента. И го видях, когато излезе. Наблюдавах и пренасянето на „товара“.

Той млъкна. Беше по-трудно, отколкото си представяше, когато планираха този ход с Бекас. Инженерът събра всичките си сили, за да се овладее.

— Мислите ли, че ще се намери човек, който да повярва на тези ваши налудничави бълнувания? — каза Джо.

Гласът му не прозвуча толкова стабилно, колкото му се искаше да прозвучи.

— Ще ми повярват — отговори Николарезис спокойно, — защото мога да го докажа.

Хаджигригорис се опита да бъде ироничен:

— Защо не го стори досега?

— Понеже това не беше целта ми.

— А кое беше?

— Да си получа онова, което бях спечелил от любовта с жена ви и което загубих с убийството ѝ.

Двамата мъже бързо се спогледаха. Трудно им беше да повярват.
— Тоест?

В този миг инженерът се отвращаваше от себе си. Бекас обаче беше казал, че нямат друг изход и че това е единственият начин.

— Знаете, че жена ви беше решила да се разведе с вас и да се омъжи за мене.

Джо отново се помъчи гласът му да прозвучи твърдо, но не успя:

— И по-нататък?

— Ако не беше се случило това, което се случи на улица „Спевсипу“, сега щях да притежавам онова, което притежавате вие. Искам част от това, което ми принадлежи.

И той самият се чудеше как можеше да произнася тези думи. Николарезис видя объркването на лицата на другите двама в началото и по-късно, когато осъзнаха какво говореше той, нещо като облекчение. И изведнъж верандата се огласи от смеха на Хаджигригорис.

— Любовникът! Идеалният любовник! Голямата любов! Разбираш ли, Димис — обърна се той към приятеля си, — какво значи „бизнес“. Ромео не е бил нищо друго, освен гонител на зестра. И побърканата му повярва. И ние повярвахме. Той се интересувал от паричките ѝ!

— Както и вие — отговори остро Николарезис. — Омразата му към човека, който се смееше пред него, направи инженера по-силен. — Точно както и вие — повтори той.

Изведнъж Хаджигригорис престана да се смее. Добре поддържаното му лице издаваше сега цялата злост, която криеше. Вахлиотис, седнал в креслото си, приличаше на звяр, готов да се нахвърли.

— И като какво би искал?

— Ние сме трима — отговори Николарезис. — Вие, които планирахте убийството на съпругата ви. Господинът — той посочи Вахлиотис, — който извърши убийството, и аз, който зная всичко извършено. Искам логичното. Една трета.

— Една трета!

— От имуществото, което остави съпругата ви. Разбира се, ако не бяхте я убили, щях да притежавам всичко, но и така не е лошо. Тя остави много и то стига и за трима ни.

От усмивката на Джо Хаджигригорис капеше отрова.

— Много си скромен! — каза той.

— По-добре кажете „щедър“. Оставям ви двете трети и свободата. Ако проговоря...

— Няма да получиш нищо.

— Както и вие. С разликата, че аз ще бъда свободен, а вие — в затвора. Ако размислите, ще видите, че аз съм този, който „дава“, а не вие.

И самият той не можеше да разбере как бе възможно да говори така, да изглежда такъв циник, докато сърцето му се свиваше. Бекас имаше право. Познаваше хората. Омразата, желанието му да отмъсти, му вдъхваше сила, която той не вярваше, че бе в състояние да намери. Хаджигригорис замълча за малко. Другият като че очакваше само знак, за да скочи върху инженера.

— Обмислил си всичко, не греша ли?

— Така е.

— Единственото нещо, което не си обмислил, е, че би могъл да не излезеш жив от тук.

Вахлиотис се раздвижи и креслото си.

— Обмислил съм и това — каза Николарезис спокойно. — И съм взел необходимите мерки.

— Тоест?

— Имам един приятел, който знае, че се намирам тук. Той има задачата, ако не се върна при него до един час след влизането ми тук, да телефонира на полицията.

Хаджигригорис се засмя.

— Ти ме разочароваш! — каза той.

— Съжалявам.

— С тази си глупост ти си вдигнал цялата работа във въздуха. Ако някакво трето лице знае какво е станало, ще загубим и тримата.

— Той не знае нищо. Знае само, че се намирам тук.

— А подробностите?

— Не съм толкова глупав.

Хаджигригорис се обърна към приятеля си:

— Тогава, Димис, смятам, че можем да разговаряме с господина. Спортистът кимна с глава, което означаваше: „Както кажеш ти“.

На сто метра от вилата Бекас седеше в таксито и с нетърпение гледаше часовника си. Беше започнал да се съмнява дали това, което организира, е правилно. Това бяха хора неумолими, а се намираха и в опасност! Той им беше подхвърлил „примамка“, щяха ли да „кльвнат“?

Инспекторът залагаше на съвета, който беше дал на инженера, че негов приятел ще го чака един час — нещо, което беше и вярно, но ако не му повярваха? Ако Хаджигригорис и приятелят му сметнеха, че инженерът блъфира? Ако в паниката си не постъпеха „логично“.

— Ще чакаме ли много? — попита шофьорът на таксито.

Бекас погледна — за кой ли път? — часовника си.

— Още десет минути.

А след това? След това щеше да влезе във вилата на Хаджигригорис. Чувстваше как тежи на гърдите му служебният пистолет, който той не сдаде, напускайки полицията. Разбира се, всичко това беше своеволно, неправилно, незаконно. Но той щеше да влезе дори и ако се наложеше да разбие вратата или да употреби пистолета. Беше хвърлил този влюбен честен човек в устата на вълка.

Нямаше да го изостави. Но ако се окажеше късно, когато отиде там? „Не“ — постара се да успокои себе си. Хаджигригорис и съучастникът му щяха да се покажат „разумни“. Онова, което бяха извършили досега, показваше хладнокръвие и систематичност. Нямаше да се оставят да ги повлече паниката. Щеше ли обаче Николарезис да изиграе убедително ролята си, или щяха да го разобличат? Не е лесно един честен човек да изглежда мръсник! Той погледна отново часовника си. Беше изтекла само една минута. Спонтанно помилва пистолета под сакото си. Оставаха още девет минути. А може би не трябваше да чака повече? Инспекторът посочи с ръка на шофьора вилата на Хаджигригорис.

— Карай натам! — каза Бекас.

Шофьорът припали колата.

— Стой! — подвикна в същия момент Бекас.

Изпълнен с облекчение, той видя Николарезис да излиза от вилата. Без да се обърне и да погледне към инспектора, инженерът се отправи към своето пежо. Бекас запали цигара. Напрежението беше спаднало.

— Пусни това пежо да мине пред нас и тръгваме — каза той на шофьора.

— Ще го следим ли?

Нямаше нужда. За добро или за зло обаче...

— От дистанция! — рече инспекторът.

След малко пежото мина край мястото вън от пътя, където стоеше таксито на Бекас.

— Да вървим! — каза старият криминален инспектор. И веднага добави:

— Стой!

Той беше видял спортния форд, който излизаше от вилата. Можа да различи и човека на волана. Елени Аргирис. „Следят нашия приятел“ — помисли си той. Бекас и Николарезис се бяха договорили да се срещнат у последния. Сега обаче нещата се промениха. Инспекторът извади една петдесетачка от джоба си.

— Това — каза той на шофьора, — е извън сметката. За да не изтървеш ей този форд.

Шофьорът пхна банкнотата в джоба си.

— Лесна работа, мой човек! — отговори той.

И наистина беше лесна работа. Николарезис караше с осемдесет или сто километра и фордът на Елени Аргирис поддържаха стабилна дистанция. Така, без изненади, стигнаха до улица „Хаджиянис Мексис“. Веднъж-дваж Бекас ги губеше от очи, но ги намираше лесно. Николарезис паркира колата си пред кооперацията и се качи в апартамента си. Фордът на Аргирис беше спрял на ъгъла на улицата, а Бекас по-назад. Той плати на таксито и слезе.

— Доволен ли си, мой човек? — попита шофьорът.

— Много!

Инспекторът застана зад стълба, наблюдавайки колата на Елени Аргирис. Тя стоеше неподвижна на мястото си. Ако, както се бяха договорили, Бекас се качеше в апартамента на Николарезис, любовницата на Хаджигригорис щеше да го види, а това не биваше да става. Той направи обиколка около хотел „Хилтън“, влезе в една телефонна будка и набра номера на инженера.

— Какво стана? — попита Бекас.

— Всичко е в ред.

— Приеха ли?

— Да.

Беше сигурен, че е вървял по верния път, но сега имаше пълно потвърждение за ролята на тримата членове на „квартета“.

— Повярваха ли ви?

— Така дадоха да се разбере. Няма ли да дойдете?

— Не.

Бекас му обясни защо. От сега нататък трябваше да бъдат особено предпазливи. „Приятелите“ не трябваше по никакъв начин да научат, че инженерът е във връзка с инспектора.

— Ще ви следят. Красавицата от компанията се намира вече пред входната врата на вашата кооперация.

— Имаме обаче да говорим много.

— Ще говорим. Между впрочем няма да напускате жилището си, докато не ви позвъня по телефона. И за зло, и за добро — заключете апартамента си.

— Смятате, че ще се опитат?

Не, не смяташе, че ще се опитат да му нанесат удар вътре в жилището му. Най-напред щяха да се уверят, че е искрен, че каквото е направил, го е направил сам.

- За всеки случай. Уплашените хора са опасни.
- Не ми се видяха уплашени.
- Така ви се е сторило.
- Да, не може да не са уплашени.
- Ще ви телефонирам къде и как да се срещнем.

Трябваше да внимава. Настъпваше най-критичният миг, другите не биваше да разберат нищо и главното бе да защити живота на „примамката“. Бекас беше доволен, защото планът му се изпълняваше добре, и същевременно бе неспокоен. Бяха постъпили по най-смелия начин. Те получиха потвържденията, които искаха, и вървяха към целта, която беше поставил той, но в същото време инспекторът не хранеше илюзии. Животът на Николарезис се намиреше в опасност. Бекас вярваше в това, което каза на инженера. Уплашените хора са опасни.

Инспекторът разбираше, че е невъзможно сам да контролира положението. Имаше нужда от помощ, но тази помощ не можеше да бъде от страна на полицията пред вид състоянието на нещата. Към частните детективи се отнасяше с професионална антипатия. Трябваше му някое от старите „момчета“, които, не служеха вече в полицията. За миг се спря на гимнастика. Беше смел, способен, умен, но още не бе разгърнал работата си. Ако го поканеше, беше сигурен, че няма да му откаже, но имаше ли право да го накара да зареже своя гимнастически салон? Бекас излезе от „Хилтън“. Движеше се много предпазливо. Спортният форд стоеше на мястото си. „Дамата има търпение“ — каза си той. После се отпрати към пиацата за таксита.

— На улица „Хейден“! — каза Бекас.

В продължение на няколко дни беше похарчил за таксита толкова пари, колкото не харчеше за цяла година. Пред студиото за отслабване и укрепване на здравето „Милтон“ колата спря. Треньорът с гигантско тяло го посрещна с ентузиазъм.

— Помогнаха ли ви моите сведения за онова приятелче?

Той имаше пред вид Тео.

— Много.

— От къде е свил паричките?

— Изнуда. Сега обаче бих искал...

И той му каза какво искаше.

— Искам да се заема аз! Кеф ми прави да си спомня за ония години.

— Ти трябва да си гледаш работата.

Бекас посочи клиентите, които се занимаваха на уредите.

— Както виждам, са доста.

Другият настояваше, но накрая отстъпи. Имаше обаче пред вид подходящия за случая човек.

— Един от нашите стари служители, Артемакис, ако си го спомняте.

Помнеше го, но смътно.

— Откакто напусна полицията, не се занимава с нищо. Взех го тук да ми помага. Знаете ли, малко счетоводство, малко на гардероба. Изобщо дребни работи. Струва ми се, че става за тази работа, за която търсите човек.

Повика го. Бившият полицаи помнеше добре стария си началник. Той беше слаб човек с незабележителна външност. Ентузиазира се много от идеята да работи малко с Бекас.

— Какво точно искате, господин инспектор?

Бекас искаше едно нещо и му обясни точно:

— Имам един приятел. Инженер. Искам да му станеш сянка.

— В опасност ли се намира?

— Не — каза инспекторът, — но имам основания да вярвам, че някакви приятелчета го следят. Онова, което искам от тебе...

Онова, което искаше, беше Артемакис да внимава кои и кога следяха инженера.

— Само това ли?

— Само това. И да ме уведомяваш.

Бекас му даде данните за Николарезис и се договориха как да поддържат контакт помежду си.

— Започваш веднага работа. Разходите...

Старият криминалист извади портмонето си. Треньорът по гимнастика го закри с огромната си длан. Нямаше никакви разходи. За придвижване Артемакис ще използва колата на гиганта. Колкото до някое кафе...

— Не си струва труда, господин началник.

Бекас прие. Напусна гимнастическия салон по-спокоен. Поне от тази гледна точка.

Следобед Бекас получи първия рапорт от стария полицаи. Артемакис му телефонира у дома:

— Нашият приятел се намира под непрекъснато наблюдение. В началото една дама със син форд се беше разположила пред кооперацията, в която живее. По-късно дойде фиат 1800. Вашият човек излезе, нахрани се в един ресторант и се върна у дома си. Фиатът беше все след него.

— Видя ли човека зад волана?

— Разбира се.

Той очакваше описание, което да съвпадне с външността на Джо Хаджигригорис или на Вахлиотис.

— Един полужалък тип, плешив, на около петдесет години.

Значи бяха поставили някакъв свой човек — шофьор или служител, който сигурно не знаеше нищо за случая. Освен ако бяха наели частен детектив, нещо, в което инспекторът не вярваше.

— В момента този тип се е залостил на улица „Хаджиянис Мексис“ — продължи Артемакис.

— Виж какво ще направиш...

И му обясни подробно.

— Разбрано, господин началник!

Бекас затвори телефона и веднага позвъни на Николарезис.

— Приятелите ви следят непрекъснато — каза му той. — Довечера обаче трябва, да се срещнем, без да ни видят.

— Как?

— По следния начин...

Той говори по телефона още няколко минути. Когато остави слушалката, погледна часовника си. Беше шест и половина часът. С Николарезис щяха да се срещнат в десет.

В десет без двадесет инженерът излезе от дома си. Фиатът се намираше на ъгъла на улицата. Николарезис влезе спокойно в колата си. Указанията на Бекас бяха ясни. В огледалото инженерът видя зеления фиат, който тръгна след него. След като смени на два пъти посоката, той пое пътя към центъра на Атина. По някое време, когато

се намираше сред гъстия поток от коли на улица „Панепистимиу“, инженерът можеше да се изплъзне от преследвача си, но напротив, той направи необходимото, за да не затруднява другия. Когато излезе на площад „Омония“ и зави по един от големите булеварди — „Трети септември“, той увеличи скоростта. Фиатът реагира по същия начин. Николарезис се движеше така, че на следващия голям кръстопът колата му да остане първа, след като тези пред него минат на зелен светофар и тъкмо когато светна жълтото, той, след като беше намалил скоростта, даде газ и прекоси улицата пред потока от коли отдясно и остави фиата на светофара. Малко след това отби вдясно, слезе от колата, а мястото му бе заето веднага от Артемакис. Николарезис влезе в сграда с надпис: „Дом на ловеца“. В същия миг неговото пежо тръгна с малка скорост. Скрит зад вратата, инженерът видя как фиатът, който се показва сред потока от коли, зае позицията си след неговата кола. В същия миг той чу познат глас:

— Сега можем да говорим на спокойствие.

Николарезис се обърна. Пред него беше Бекас, който се усмихваше.

— Приятелят ми, който взе вашата кола, ще поразходи известно време фиата, преди да му избяга. Ще го мотае колкото време ни е необходимо.

Той хвана инженера под ръка и го поведе по стълбата. Влязоха в празна зала на първия етаж.

— Тук няма да ни безпокои никой — каза старият криминален инспектор.

Залата беше голяма. Три дълги маси, покрити със зелено сукно, и много столове показваха какво точно беше този „Дом на ловеца“. Бекас посочи стол на Николарезис и седна срещу него.

— Добре ли мина срещата? — попита той.

— Всичко стана, както се бяхме договорили.

— Представям си как са били изненадани.

— Наистина се изненадаха.

— Поискахте ли една трета?

Лицето на инженера помръкна.

— Това бяха най-лошите мигове в живота ми — отговори той.

— Разбирам. Приеха ли?

— Да. Заявиха, че виждат, че нямат друг изход. Само че не е лесно. Собствеността на Джулия — той пребледня, като произнесе името — не е само в пари и брой. Трябва да имам търпение.

Бекас запали цигара.

— Естествено, не вярвате, че те се готвят да платят!

— Разбира се, че не вярвам.

— Ще се постараят да ви извадят от играта.

Николарезис се усмихна горчиво:

— Нали това беше целта ни?

— Ако искате, да се откажем.

— Нито искам, нито е възможно — отговори другият рязко. — Какво ще бъде продължението?

— Според това, как аз си представям нещата, онези ще се постараят да се уверят, че не им поставяте клопка. Ще ви следят системно, за да установят вашите контакти. Ако повярват, че действително искате това, което сте им казали, ще се убедят, че наистина не сте разкрили плановете си на друг, тъй като не бихте искали да излагате на опасност една толкова голяма печалба.

— Те вярват в това.

— Не бъдете съвсем сигурен. Какво ви казаха?

— Отговорът им беше, че се нуждаят от малко време, за да уредят подробностите, че ще ме уведомят кога и как да уредим въпроса.

— Това ще бъде моментът, в който ще решат да ви нанесат удара. Ще бъдем обаче близо един до друг.

— Кои?

— Аз и, надявам се, полицията.

За известно време Бекас остана мълчалив, като пушеше цигарата си.

— Работата обаче не престава да бъде опасна.

— Това го казахме вече! — прекъсна го нетърпеливо Николарезис.

— Тогава не ни остава нищо друго, освен да чакаме. Между впрочем, приятелите са спокойни, че вие се намирате в пежото си и ви държат под око.

Инспекторът забеляза, че Николарезис не го чуваше. Той се бе замислил.

— Сигурен ли сте, че ще поискат да ме ликвидират? — попита младият човек накрая.

— Вие съмнявате ли се?

— Не мога да разбера. Тези хора не приличаха на убийци.

— Те станаха убийци.

— Как могат така лесно...

— Те започнаха! — прекъсна го Бекас. — Това беше трудното. Сега не могат да не продължат. Заплетоха се в собственото си престъпление.

Той угаси цигарата си.

— За тях връщане назад няма. Главното е да не се усъмнят, че се познаваме, че между нас съществува каквато и да било връзка.

Двамата поговориха още известно време. Точно в единадесет часа слязоха долу. Застанаха зад вратата. В единадесет часа и пет минути бялото пежо на Николарезис спря пред „Дом на ловеца“. Артемакис изскочи бързо, оставяйки двигателя да работи, а инженерът, който знаеше какво да прави, бързо зае многото си. Пежото тръгна. Артемакис влезе в „дома“.

— Всичко в ред ли е? — попита Бекас.

— Разхождах го, колкото ми бяхте казали, и му избягах в подходящия момент.

— Сигурен ли си, че не е разбрал нищо?

Старият полицаи отговори положително.

— Много добре. Започваш пак както преди. Не изпускаш Николарезис от очи.

Сега не му оставаше нищо друго, освен да чака. Беше сигурен, че Хаджигригорис и съучастникът му нямаше да платят. Когато сметнеха, че са готови, щяха да нанесат удара. Само не знаеше къде и как и не беше никак спокоен. За кой ли път си зададе въпроса, дали всичко това, което вършеше, е правилно.

През следващата седмица не се случи нищо, освен това, че госпожа Бекас се завърна в Атина с куфарите и безпокойството си.

Намери съпруга си без настроение, отслабнал, но не започна да мърмори. Само попита:

— Добре ли си?

Той отговори, че е добре, но не можа да я убеди. Тя се зае да полага деликатно особени грижи за него. През последния ден на седмицата дъщеря им ги уведоми, че съпругът ѝ е уволнен от работа.

— Ще го назначат отново! — изръмжа Бекас.

Той чувстваше как гневът набъбва вътре в него.

Въпросът сега беше и личен. Той реши да каже две хубави приказки на председателя на компанията, когато приключи историята с Хаджигригорис. Но щеше ли да приключи тази история и как?

На осмия ден му телефонира Николарезис.

— Съобщиха ми. Уредили са подробностите. Ще се срещнем.

— Къде?

— В последния момент ще ми кажат къде.

Инспекторът усещаше опасността като неопределена миризма около него.

— Ако поради каквато и да било причина не съумеете да ме уведомите за това, къде ще се срещнете, няма да отидете на срещата!

— Но в такъв случай...

— Няма да отидете! — прекъсна го нетърпеливо инспекторът.

Малко по-късно му телефонира Артемакис. Наблюдението върху Николарезис е отслабнало, почти е прекратено.

— Сякаш се отегчиха, господин инспекторе.

— Ти си отваряй очите на четири. Сега — повече от когато и да било!

Защо бяха прекратили наблюдението? Убедили са се, че инженерът е бил искрен, или са променили начина и бившият полицай не е разбрал?

На следващия ден Николарезис му съобщи:

— Срещата е за довечера.

— Къде?

— Не зная. Те ще ми определят мястото. В осем часа вечерта.

— Аз ще бъда тук, у дома.

Бекас остави слушалката. Дали бяха стигнали до края? Това беше един от редките случаи в кариерата му, когато изпитваше силна възбуда.

АКО не беше станало онова, което стана, и ако директорът на полицията не беше въвн от себе си... Но беше станало и директорът беше въвн от себе си. Значи от тази страна не можеше да се надява на

нищо. Но не беше възможно да остави Николарезис да влезе в устата на вълка сам, без защита. А защитата само полицията беше в състояние да осигури. От друга страна, тя беше необходима, за да има ефект клопката му. И Бекас взе решението! Арванитис! Началникът на отдела за борба с престъпността, човек без фантазия, първобитен, но храбър мъж, честен човек и не на последно място — негов приятел. Той доказа това в случая с Елени Константиnidис. Инспекторът му позвъни по телефона:

— Трябва да те видя спешно.

— Довечера устройва ли те?

— Не, налага се веднага.

Арванитис каза, че сега имал работа. Занимавал се с някакви дебелоглави дребни търговци с наркотици, които се мъчели да се покажат твърди.

— Необходими са ми няколко часа, за да ги накарам да омекнат.

— Не може ли да отложиш тази работа?

— Толкова ли е сериозно положението?

Бекас отговори утвърдително и Арванитис отстъпи.

— Тогава те чакам в кабинета си.

Инспекторът нямаше време за губене. Стигна до кабинета на началника по възможно най-бързия начин.

— За какво става дума? — попита гигантът.

— Страхувам се, че довечера ще бъде извършено престъпление.

Другият го изгледа с изненада. Познаваше го като умен, положителен човек, професионалист сто процента и това, което говореше, му приличаше малко на роман.

— Ще бъде извършено престъпление и ти знаеш за него?

— Аз го предизвиках!

Изненадата се превърна в безпокойство. Напоследък беше дочул нещо за някаква „мръсотия“, излязла от кабинета на директора на полицията по адрес на Бекас, че уж последният не бил добре, но Арванитис не беше повярвал. Последната им среща го беше убедила в обратното. Но сега...

— Ти си предизвикал извършването на престъпление?

— Да. Изпратих един човек за примамка. Сигурен съм, че имам работа с убийци, но не мога да го докажа.

Всичко това звучеше странно на Арванитис, то беше извън онова, което знаеше, извън онова, с което беше свикнал.

— А „Службата“ какво казва?

— От „Службата“ за това знае само директорът и смята, че съм луд.

Другият го удари на шега.

— Нима не си?

— Не съм, но вървя към полудяване — усмихна се Бекас. И после добави: — Това е една мръсна работа...

Инспекторът разказа на приятеля си. Не всичко, но онова, което трябваше да каже. Другият слушаше замислен.

— И ти ли ме намираш за луд? — завърши разказа си Бекас.

Не. Изпеченият полицай не го намираше за луд. Старият инспектор реши да бъде честен с приятеля си докрай.

— Има и нещо друго — каза той. — Директорът е вън от себе си от яд заради намесата ми в тази история. Искам да ми помогнеш, но трябва да ти кажа, че няма да спечелиш симпатиите му с това.

Арванитис се усмихна:

— Искаш да кажеш, че ще си намеря белята ли?

Горе-долу това искаше да му каже.

— Искам да кажа, че и ти ще го накараш да излезе вън от кожата си...

— Харесва ми да го виждам вън от кожата му!

Бекас имаше съмнения от отдавна, но сега виждаше ясно, че началникът на отдела за борба с престъпността не симпатизираше на „шефа“. Народен тип, облечен обикновено, грубоват, той не разбираше светските обноски, „аристократичността“, безукорно ушитите костюми на началника си.

— Ще намерим начин да не се изложа — каза сериозно началникът на отдела.

— Какъв начин?

— Не е трудно. Ако стане дума, ще кажа, че някой ми е позвънил анонимно по телефона. Мой дълг е било... Ако се провалим, ще се постарая ти да останеш вън от операцията, а и ние да не се виждаме много. Кажи ми сега какъв ти е планът?

Бекас го запозна с плана за действията си и се върна в къщи да чака съобщението от Николарезис. То дойде в осем часа и две минути.

През цялото това време той гледаше с такова напрежение часовника си, че би могъл да определи и секундата. Инженерът говореше бавно.

— Трябва да се срещна с тях по пътя за Сунион, близо до вилата им.

— Кога?

— Точно в единадесет часа.

— Добре. Ще бъдем близо до теб.

— Те заявиха ясно, че трябва да бъда сам.

— Ще бъдеш сам.

— Ако ви видят...

— Ти знаеш да строиш сгради, да градиш мостове. Ние си знаем нашата работа. Няма да ни видят.

Срещата беше за единадесет, а беше още осем часът. Имаха време. Той телефонира на началника на отдела за борба с престъпността.

В единайсет часа Николарезис се намираше на уговореното място. Беше спрял пeжото край пътя и чакаше прав, пушейки. По време на пътуването до тук той се стараеше да открие колата на Бекас или на приятелите му, които трябваше да вървят зад него. Не можа да установи нищо. Забеляза само фиата на човека на Хаджигригорис, и то веднъж или два пъти.

Инженерът не вярваше, че Бекас може да го е изоставил, но и не разбираше как е възможно да бъде така невидим. Николарезис пушеше с неочаквано и за самия него хладнокръвие. „Страхувам ли се?“ — запита се той и констатира, че не изпитва никакъв страх. Не защото вярваше, че не съществува опасност, а защото се отнасяше към нея с безразличие. Единственото нещо, което го интересуваше, беше да не се провали „работата“. Животът му за самия него нямаше друг смисъл, освен отмъщението.

Една-две коли, които идваха от обратната страна, откъм Сунион, създадоха у него впечатлението, че идва колата, която чака. Но не стана така. Те стигнаха до него и го задминаха, без да спрат. Цигарата му догоря. Хвърли угарката и веднага запали друга. Тогава видя светлините, които падаха върху него. Те угаснаха и блеснаха отново.

Колата намали скоростта, плъзна се бавно и спря. Той видя лицето на Хаджигригорис, който се наведе през прозореца:

— Сам ли си?

Инженерът отговори, че е сам.

— Без друго вие сте проверили дали съм сам.

Хаджигригорис отвори вратата.

— Проверихме — каза той, усмихвайки се.

— Къде ще ходим? — попита Николарезис, като влизаше в чуждата кола.

— Къде другаде? В дома ми. Виждаш ли, ти стана съдружник и трябва да прегледаш документи, договори, сметки.

Той не скриваше иронията в гласа си. Инженерът затвори вратата. Както тръгваха, той се помъчи да различи някаква следа от Бекас и от хората, за които му беше казал, че ще бъдат с него. Не видя нищо. Пустота. И познатият фиат, който се беше превърнал в негова сянка през последните дни, беше изчезнал.

Бекас, началникът на отдела за борба с престъпността, и трима от хората му не следваха колата на Николарезис. Те се намираха на мястото на срещата един час по-рано. Бяха пристигнали поотделно, бяха се пръснали и беше трудно и за най-опитното око да ги открие. Зад издатината, където се криеше заедно със стария си колега, Бекас видя бялото пежо, което пристигаше.

— Ето го — каза инспекторът.

Той наблюдава известно време инженера, който чакаше, пушейки.

— Тук ли смяташ, че ще се разправят с него? — попита Арванитис.

— Не зная. Трябва да сме готови.

Бекас беше неспокоен. На Николарезис той беше казал да се пази от опит за „автомобилно произшествие“. Беше го посъветвал да стои до пътя по такъв начин, че да изключи възможността някоя кола, която се движи от неговата страна на пътя, да го блъсне „случайно“. Ядосан, сега наблюдаваше как инженерът върши тъкмо обратното. Беше застанал така на края на пътя, че представляваше идеална цел за автомобил, който би искал да го блъсне.

— Твоят човек безумец ли е? — попита тихо Арванитис.

— Нещо по-лошо. Той иска да умре. Погледни!

Старият инспектор беше видял колата на Хаджигригорис да приближава, но не знаеше, разбира се, че шофира той. Понечи да се затича към пътя. Другият го задържа.

— Колата намалява скорост.

Голямата лимузина се приближи плавно до инженера и спря. От укритието си те видяха как Николарезис се качи в нея. Колата направи завой и тръгна в обратна посока.

— Къде отиват? — попита Арванитис.

След като видя накъде тръгнаха, Бекас каза на стария си приятел:

— Отиват във вилата на онзи.

Арванитис даде знак на хората си. Като сенки и от различни места те обкръжиха дома на Хаджигригорис.

— А сега какво мислиш? — попита Арванитис.

— Обикновено оръжието им е морето.

И в случая с Джулия Хаджигригорис, и в случая с Алеко Константиnidис жертвите се бяха „удавили“ при нещастен случай в морето.

— Вахлиотис е бивш шампион по плуване. Не вярвам, че ще посмеят да убият Николарезис в дома си. Ще го обезвредят по някакъв начин, може би с удар по главата, може с нещо друго и ще го пренесат в морето.

Той посочи скутера и моторницата, които сякаш си отдъхваха в малкото пристанище на вилата.

— Сигурно ще се опитат да го пренесат някъде далеч, където ще стане „нещастният случай“.

— А ако не стане така? Ако си свършат „работата“ във вилата?

Начинът, по който полицейският капитан Арванитис питаше, показваше, че той не вярва напълно на историята, разказана от Бекас.

— Договорил съм се с Николарезис — отговори Бекас. — Ако в срок от един час той не се появи, ще влезем ние.

— Под какъв предлог?

Другият бе започнал да се безпокои.

— Ще кажем, че някой ни е телефонира.

Изречението на Арванитис говореше, че сега не намираше нещата толкова прости.

— Ще се оплетем лошо...

— За това говорихме. Но аз съм уверен, че няма да се наложи да влизаме. Каквото имат да вършат тези господа, ще го свършат сега. Освен това инженерът ще извика за помощ. Договорили сме се.

— Ако му дадат възможност — рече скептично капитанът.

Бяха обкръжили вилата отвсякъде. Тримата от отдела за борба с престъпността се бяха покатерили на оградата, готови да скочат вътре. Измина обаче четвърт час, двадесет минути, половин час, но не стана нищо. Бекас гледаше непрекъснато часовника си.

— Наближава един час — каза той по някое време.

Другият не изглеждаше никак доволен. На петдесетата минута обаче Николарезис се показва с Хаджигригорис. Те влязоха в колата на корабоприитежателя. Арванитис даде знак на един от хората си, който изтича в тяхната кола, оставена на едно затънтено място. Останалите се затичаха по пътя. Но стана нещо, което Бекас не бе очаквал. Колата на Хаджигригорис спря на известно разстояние от вилата, там, където Николарезис беше оставил пежото. Те видяха инженера да излиза от колата на корабоприитежателя и да се качва в своята. И двете коли тръгнаха. Николарезис за Атина, а Хаджигригорис за вилата си. Арванитис изгледа Бекас. Погледът му не съдържаше само въпрос.

— Не стана нищо! — каза той.

Бекас долавяше онова, което се криеше зад думите на полицаия.

„Нима цялата тази работа, приятелю Бекас, е плод на твоята фантазия?“

— Тъкмо това, че не стана нищо, е странно! — измърмори старият криминален инспектор.

Те почакаха още малко да не би някой автомобил — зеленият фиат, или спортният форд на Елени Аргирис — да тръгне след инженера. Не. Никой не следеше Николарезис. Всичко се разви съвсем не така, както си представяше Бекас. Той чу гласа на началника на отдела за борба с престъпността:

— Да тръгваме ли?

В гласа му нямаше ирония. Само нещо като съжаление. „Към бившия добър криминалист, който остря и откача“ — помисли си Бекас.

— Да вървим.

Те напуснаха предпазливо местата си. Малко по-нататък с обикновен номер ги очакваше полицейската кола. Сместиха се и петимата. Поеха обратно по пътя към Атина.

— Какво ще кажеш? — попита Арванитис.

Бекас не отговори. Мълчеше. Защо онези отидоха на тази среща без продължение? Нима Хаджигригорис, приятелят му с атлетичното телосложение, и любовницата му са решили да платят? Защо беше това неоправдано снемане на наблюдението върху инженера през последните дни. Дали бяха се убедили, че Николарезис действа сам, че е обикновен изнудвач, който не търси нищо друго, освен да използва онова, което знае? Старият инспектор пушеше в колата мълчалив, навъсен, свит до началника. Това би било едно обяснение. Но обяснение, което Бекас не можеше да приеме. Не. Работите се развиха много просто, за да са така лесни? Изглеждаха логични, но не бяха такива.

Както и при други подобни случаи в живота му, както при последната му среща с Тео в квартирата на хомосексуалиста, Бекас имаше чувството, че нещо в тази поредица от факти беше фалшиво, че някаква част от цялото не е такава, както се виждаше на повърхността. Това чувство увеличаваше гнева му.

— Какво каза?

Питаше пак Арванитис. Бекас мърмореше, без да е разбрал добре.

— Нищо.

— Стори ми се, че говореше нещо.

Отново този поглед, но не ироничен, а пълен със симпатия и съжаление. „Може би си мисли, че директорът е прав“ — мина през ума на стария криминалист.

Не. Имаше нещо фалшиво. Под видимата повърхност съществуваше някаква друга действителност. И изведнъж подскочи по такъв начин, че старият му колега го хвана, за да го задържи. Това е! Как не беше помислил за него по-рано!

— На улица „Хаджиянис Мексис“ — извика той. — Колкото можем по-бързо.

Това е! Не бяха отслабили наблюдението! Онези оставиха да се създаде такава впечатление преднамерено. Те са знаели, че Николарезис няма да дойде сам, че зад него ще има други, вероятно

полицаи. А може да са узнали и за контактите му с него. Те никога не са го приели за изнудвач.

— Мръсници! — каза той високо. — Мръсници! Съумяха да направят и нас самите свидетели на мнимата им невинност. Свидетели на тяхното „алиби“.

Арванитис го гледаше, сякаш до него наистина седеше луд човек.

— За бога — извика силно Бекас, — кажи му да кара колкото се може по-бързо. Трябва да стигнем навреме на улица „Хаджиянис Мексис“. Трябва да го предварим.

— Кого? — попита учуден началникът.

— Убиеца! — отговори изнемощял Бекас.

Сега виждаше всичко ясно, сякаш ставаше пред очите му. Той беше повярвал, че е устроил клопка, а в същност бяха устроили клопка на него.

— Разбираш ли? — каза той задъхан, след като Арванитис бе дал нареждане да се кара с най-високата възможна скорост.

— Не! — отговори полицаят.

— Докараха го тук уж за да разговарят. Те са знаели, вярвали са, че ги следим. Онзи го вкара в дома си, говорили са — бог знае какво са си казали — и го изведе здрав и читав. Лично той го откара до колата му. И ние, противниците му, дето искахме да докажем, че е виновен, сме свидетели, свидетели очевидци на неговата невинност. Ние видяхме с очите си, че той не го пипна с пръст, че жив и здрав напусна вилата му. Ако се случи каквото и да било, ние сме длъжни да дадем показания за това.

— И така?

Сигурно директорът на полицията има право. Бекас не е добре.

— И така той е много по-силен, отколкото смятах.

— Говори ясно! — процеди нервно през зъби другият.

Стрелката на спидометъра премина над сто и тридесет километра.

— Не може ли да се движим по-бързо?

— Не! — отговори троснато началникът. — Ще се пребием. Какво искаш да кажеш?

— По времето — започна задъхан Бекас, — когато ние тук констатирахме невинността на Хаджигригорис, убиецът чака Николарезис в дома му.

— Какво? — изрече другият недоверчиво.

— Убиецът трябва да се намира от доста време в апартамента на Николарезис и да го чака. Постъпих като тъпак! Хванах се в капана им!

Арванитис не каза нищо. Беше явно, че не вярва на думите на приятеля си. Той се сгуши в ъгъла и си мислеше, че направи грешка, като остави Бекас да го подведе. Но не каза на шофьора да намали скоростта.

Когато навлязоха в града, се наложи да спрат поради автомобилна катастрофа на улицата, по която се движеха. Изгубиха четвърт час, чакайки да се освободи пътят и използвайки други преки улици. След като видяха, че пътят няма да бъде свободен скоро, се измъкнаха. Бекас беше бесен.

— Ще пристигнем късно! — повтаряше непрекъснато той.

Старият криминалист виждаше, че не може да убеди колегата си и не му се сърдеше. Беше обаче сигурен или почти сигурен.

Най-после стигнаха до кооперацията, в която се намираще апартаментът на инженера. Бекас изскочи нервно от колата, бесен, защото другите не показваха, че бързат. Всичко беше спокойно и бялото пежо на Николарезис беше паркирано на обикновеното, място.

— Какво се бяхте договорили с него? — попита Арванитис.

— Да ми телефонира в къщи.

— Телефонирай му ти.

Бекас изгледа началника свирепо.

— За да уведомя убиеца му ли, ако е още горе?

Другият повдигна рамене.

— Тогава да се качим в апартамента му.

— Колкото се може по-бързо и по-безшумно!

Ала не беше лесно. Вратата на кооперацията беше заключена и се наложи да повикат портиера. За щастие още не беше заспал.

— В тази жега! — каза той, изпитвайки с поглед Бекас и дружината му. — Какво искате?

— Полиция.

Портиерът изгледа петимата мъже уплашен.

— Станало ли е нещо?

— Искаме да се качим в апартамента на господин Николарезис.

— Той се върна преди малко.

Бекас въздъхна.

— Кога?

— Има-няма пет-десет минути. Аз...

Те не чакаха да чуят продължението. Асансьорът се намиреше на шестия етаж. Бекас се втурна по стълбата, викайки:

— Бързо!

Останалите тичаха след него, докато портиерът ги наблюдаваше с любопитство и страх. Хората на Арванитис, по-млади от инспектора, го задминаха.

— На четвъртия етаж, трети апартамент — извика Бекас.

Когато обаче и той заедно с Арванитис се оказа на четвъртия етаж, полицаите стояха и чакаха.

— Всичко изглежда спокойно — каза тихо единият от полицаите.

Бекас дори не го чу. Той се обърна към Арванитис.

Началникът се колебаеше.

— За бога! — прошепна Бекас. — Моля ти се! Повярвай ми! Сигурен съм!

Началникът на службата за борба с престъпността извади от джоба си връзка шперцове.

— Ако бъркаш, зле ще си изпатим! — мърмореше той, без сам да се чува.

При третия опит вратата се отвори. Лампите в квартирата на инженера светеха. Бекас се втурна. Другите го последваха колебливо. В хола с модерните картини всичко беше спокойно. Инспекторът полетя към спалнята. Първото нещо, което видя там, бяха широките плещи на човека, който се навеждаше. От шума наведеният се обърна. Обгорялото от слънцето лице на Вахлиотис, лице, напомнящо древен борец, гледаше Бекас с изненада, страх и омраза. В същия миг и спалнята влезе и Арванитис с един от хората си. Вахлиотис скочи прав, като заобиколен звяр изгледа за някаква частица от секундата другите и се нахвърли. Юмрукът му намери едрия началник в брадата, но не можа да го повали. Възползувайки се от изненадата на противниците си, от по-голямата си сила, Вахлиотис блъсна встрани началника и другия полицаи и тичешком излезе в хола.

— Хванете го! — извика Арванитис и се спусна след него.

Бекас не чуваше нищо. Цялото му внимание бе съсредоточено върху слабия мъж, който лежеше неподвижен на пода. Едно кърваво петно на гърдите му увеличаваше размерите си. Зашеметен от напрежение, инспекторът клекна до безчувствения Николарезис. Той беше бял като мъртвец, но още дишаше. Червеното петно на гърдите му ставаше по-голямо. Бекас скочи, изтича до телефона — още помнеше мястото му в спалнята от първото си посещение в квартирата на инженера — и повика бърза помощ:

— Телефонира криминалният инспектор Бекас. Бързо! Колкото се може по-бързо!

Той даде адреса и се върна при безчувствения Николарезис, мъчейки се да спре кръвоизлива, както знаеше и с каквото можеше.

Изплъзвайки се от Арванитис и полицая, който беше до него, Вахлиотис се оказа в хола. Той чу вика на началника зад себе си: „Хванете го!“ Двата полицаи му преграждаха пътя към изходната врата. Запъхтян, той се огледа и се втурна в кухнята. Другите се спуснаха след него. Вахлиотис беше разучил предварително излизането си от апартамента на Николарезис и знаеше накъде отива. Влизайки в кухнята, той заключи вратата. Това му даде малко преднина. Беше стигнал до балкончето на желязната стълба за прислугата, когато преследвачите му отвориха вратата на кухнята. На третия етаж дали защото бе чул суматохата, или защото бе излязъл на хладина, някакъв мъж му преграждаше пътя. Прескачайки стъпалата по три наведнъж, беглецът започна да се катери нагоре.

Беше стигнал покрива — железобетонна тераса с парапет, когато Арванитис и неговите хора се показаха на балкончето, през което минаваше витата желязна стълба. Началникът на отдела за борба с престъпността бе извадил пистолета си и се прицелваше.

— Стой! — извика Арванитис.

Вахлиотис не му обърна внимание. Тренираното му тяло, тяло на шампион, му даваше предимство. Той се движеше по спираловидната стълба като гущер. Излезе на покрива, докато другите се намираха на петия етаж. Беше на края на покрива, когато Арванитис и тримата полицаи с пистолети в ръце изскочиха на покрива.

— Стой! — извика отново началникът.

В същия миг се чу първият изстрел. Любовникът на Джулия Хаджигригорис видя, че няма накъде да бяга. Четиримата му преследвачи идваха в полукръг към него. Той се огледа. Нещо като съвсем малък двор, по-скоро коридор, се намираше между него и покрива на съседната кооперация. Вахлиотис се покачи на перилата на циментовата плоча-покрив, изви високото си тяло, за да набере инерция, и скочи. Не беше преценил добре разстоянието обаче и вместо на отсрещния покрив, падна малко по-близо. Тялото му се удари в стената — шумът беше ужасен, — описа обратна крива и падна в празното пространство от височината на шестия етаж. Вик на ранено животно разцепи нощната тишина. Блеснаха светлини и на прозорците се показаха уплашени лица. Арванитис погледна надолу. Тялото на Вахлиотис лежеше като голяма счупена кукла.

Николарезис беше закаран в централната градска болница, а трупът на Вахлиотис — в моргата. Бекас пушеше, седнал срещу Арванитис в малкия уютен апартамент на инженера. Чакаха дежурния екип от полицията.

— И все пак как ти дойде наум, че убиецът е тук? — попита началникът.

— Към такова заключение водеше логиката на нещата.

Инспекторът нямаше нито настроение, нито време да обяснява. Мислеше за продължението. Със случая Вахлиотис той получи доказателствата, които му бяха необходими, но не всички доказателства.

— Ще телефонирам на директора на полицията.

— Ще го събудиш ли? — попита с неудобство Арванитис.

— Не. Ще го вбеся, но няма да го събудя. Той не си ляга никога преди два часа.

— Аз казвам да дочакаме утрото и тогава...

Бекас обаче не го послуша. Занимаваше го продължението и той отиде до телефона. Директорът, както си и мислеше, не беше у дома си. Казаха на стария криминалист обаче, че шефът на полицията се намирал в дома на заместник-директора на „Кредитната банка“, където имало някакъв прием. Инспекторът телефонира там и го намери. Ако

по жицата можеше да се предаде огънят, който гласът на Бекас запали у директора, то слушалката би изгорила ръката на криминалиста.

— Ти ли си? — каза директорът, като разбра кой го викаше. — Той би изревал, ако не го спираше домът, откъдето разговаряше, и избраното общество, сред което се намираше. — Не ти ли казах, че не искам да чуя повече за тебе, че...

Бекас разбра, че той трябва да атакува пръв. Директорът се готвеше да затвори телефона.

— Трябва да дойдете незабавно на улица „Хаджиянис Мексис“, номер...

— По-добре да изпратя психиатър.

Бекас не обърна внимание на думите му.

— В този момент тук имаме два трупа. На инженер Николарезис и на известния ви приятел на господин Хаджигригорис, Вахлиотис.

— Какво?

— Вахлиотис уби инженера. В стремежа си да ни избяга падна от шестия етаж и се преби на място. Мисля, че със случая трябва да се заемете вие, преди да се доберат до него журналистите. Чакаме ви тук.

— Чакате ме? — изрече побеснял директорът. — Кои?

— Капитан Арванитис от отдела за борба с престъпността и аз. Страхувам се, че всеки момент ще пристигнат журналистите. Ако пък смятате...

— Дяволите да ви вземат! — викна директорът и затвори телефона.

Инспекторът се обърна към Арванитис, който го питаше какво е отговорил директорът.

— Да ни вземат дяволите!

— Нали ти казах...

— Да, но ще дойде.

Директорът дойде елегантен в смокинга си, но неспокоен, стреснат.

— Къде са труповете?

Обясниха му.

— А ти как се заплете в тази работа? — обърна се той към Арванитис.

Капитанът каза измислицата за анонимното обаждане по телефона, но директорът едва ли повярва.

— А сега, обяснете ми...

Бекас му обясни. Разказа му колкото можеше по-спокойно, ясно, обстоятелствено.

— Както вече отбелязах, не съм луд — завърши той. — Ако инженер Николарезис остане жив, ще ни кажа повече.

— Ще остане ли?

Лекарят каза, че има надежди, но не големи.

Беше ясно, че директорът на полицията със своя смокинг, със златната си запалка, с американските си цигари би предпочел да не бе станало всичко това. Но то беше станало, беше очевидно, и като съзнателен служител той виждаше, че трябва да се заеме с положението.

— Може би Хаджигригорис не е знаел? — каза той.

— Можете да установите дали е така.

— Как?

Инспекторът мислеше през цялото време за това и му го каза. Директорът го слушаше замислен. Не го намираше за съвсем последователно. Накрая отстъпи.

— Опитай — каза той.

Телефонът на Николарезис имаше дериват. Бекас подаде втората слушалка на директора. После набра номера на Хаджигригорис.

— На телефона е Бекас — каза той, — нахалният бивш криминален инспектор.

Чу се нервният глас на Хаджигригорис.

— Какъв дявол търсиш по това време?

Директорът слушаше разговора на втората слушалка.

— Да ви поискам извинение — каза Бекас. — Установих вашето алиби. Не съм бил прав.

— И намери да ми кажеш това посред нощ ли?

После омекна.

— Добре, че си разбрал това.

— Бих желал да помоля за една услуга — продължи Бекас наивно.

— А именно?

— По моя вина, поради глупостите ми, зет ми изгуби службата си. Зная, че сте поискали това, и не ви се сърдя. Казахте, че ще ме

накарате да се вразумя, и аз се вразумих. Молбата ми е да упражните влиянието си, за да бъде върнат зет ми на работа.

Директорът и Арванитис следяха учудени приказките на Бекас. Каква беше тази история със зет му и какво отношение имаше с онова, което искаха да докажат? В двете слушалки долетя смехът на Хаджигригорис.

— Щом си се вразумил, всичко ще се оправи.

Инспекторът имаше онзи простичък вид, който двамата му бивши колеги познаваха добре. Те се питаха къде ли ги води тази стара лисица.

— Задължен съм ви безкрайно — каза Бекас. — Бих искал да се извиня и на господин Вахлиотис.

Двамата започнаха да се досещат накъде бие инспекторът.

— Не е ли там?

В двете слушалки се чу гласът на Хаджигригорис.

— Тук е. Преди малко изиграхме една игра карти. Минутка, да го повикам.

И тримата се спогледаха. Трупът на Вахлиотис беше в моргата. В слушалките се чу глас.

— Вахлиотис е на телефона. Какво има?

Бекас разказа приказката.

— Добре. Остави ме сега, защото се готвя да спя.

— Благодаря. Лека нощ.

Инспекторът затвори телефона и хвърли триумфален поглед на директора.

— Видяхте ли? Разбира се, беше самият Хаджигригорис и доста неудачно се опитваше да си промени гласа. Той осигурява алиби на Вахлиотис, ако стане нужда. Знае къде се намира, защото той го изпрати. Само дето не знае, че неговият човек се преби. Може би се съмнявате още?

Директорът мълчеше. Не се съмняваше.

— А сега какъв дявол искаш да правим? — каза той.

Бекас прие най-наивния си вид.

— От тук нататък е ваша работа. Има убийство, или опит за убийство, убиец, съучастник. Това вече не е моя „фикс-идея“ — усмихна се той. — Полицията има правото и задължението да действа. Разполага и с един лесен начин.

— Какъв? — изръмжа директорът.

Той признаваше, че Бекас има право, но всичко това не му харесваше.

— Онзи хомосексуалист Тео Десиприс. Мене, едно частно лице, той можеше да подиграе или да не ми обърне внимание.

Инспекторът посочи Арванитис.

— Ако се заеме с него нашият приятел...

— Къде живее? — попита началникът на отдела за борба с престъпността.

Бекас даде адреса. Полицаят с гигантското телосложение повика един от хората си.

— Отидете сега и ми го доведете в полицията!

Той се усмихна с уважение на директора.

— Ако, разбира се, разрешите.

Другият процеди нещо през зъби, което можеше да значи, че разрешава.

— Ще дойда да проследя следствието лично — съобщи директорът.

Беше преценил, че светската му вечер е пропаднала.

— Отлично! — каза Арванитис.

Видът му опровергаваше това „отлично“. Би предпочел сам да „обработи“ онзи тип.

— Аз ще чакам резултатите в къщи — каза Бекас.

Каквото и да го правиш, сега той не беше повече от едно частно лице.

— Надявам се, че ще ми телефонираш скоро — каза той на Арванитис.

Двамата полицаи станаха да си вървят. Директорът — елегантен в своя смокинг, Арванитис — като горила в костюм. Старият инспектор остана още малко. Оглеждаше се около себе си в добре подредения апартамент, в модерните картини, които украсяваха стените, в луксозните мебели. „Господи, нека оживее!“ — помоли се Бекас. Той се справи с трудната задача, почти беше свършил всичко, но не беше доволен. Този негов успех може би струваше живота на един човек. „На един човек, който струва много“, помисли си инспекторът, като си представи нежното, благородно лице на Николарезис.

Сутринта началникът на отдела за борба с престъпността му се обади по телефона.

— Този педераст се оказа по-костелив орех, отколкото изглеждаше. Свършихме, разбира се. Тео подписа показанията си и сега спи в арестантската.

— Каза ли всичко?

— Допускаш ли, че ще го оставя да скрие нещо?

Бекас познаваше Арванитис, затова не допускаше. Той не бе съгласен с методите му, но този път...

— Можеш ли да ми кажеш някои подробности?

— Не сега. Умирам за сън, а в десет часа директорът иска и двама ни в кабинета му. Ще дремна набързо и на тебе ти препоръчвам същото. В десет часа — при директора!

В десет и двамата бяха там. Директорът беше сменил смокинга с лек сив костюм. Предложи им от американските си цигари и поръча на полицаия, който седеше в преддверието, да донесе три кафета. И да не допуска да ги безпокои никой.

— Трябва да ти поискам извинение — започна той, обръщайки се меко към инспектора.

Беше явно, че тези думи му струваха доста усилия.

Бекас прие познатия си наивен вид.

— Аз просто се усъмних в някои неща. Цялата работа бе свършена от полицията.

Директорът му поднесе огън със златната си запалка.

— Не така! И тримата знаем кой свърши работата. — Обърна се към Арванитис: — Кажи му до какво си се добрал...

Капитанът заговори, сякаш правеше служебен доклад, без да украсява думите си, за случай, който за тях бе приключил.

— Приятелчето си каза всичко като поп. На няколко пъти ни затрудни, но не остави нищо за себе си. Работите са както си ги представяше ти, или почти така. Въпросната вечер, когато младежът видял трупа...

Въпросната вечер Алекс Константиnidис се върнал, изгубил ума и дума, в общата им квартира. Той казал за трупа и за човека, когото видял до него. Познал го, защото бил виждал във вестниците снимки на шампиона по плуване. Десиприс решил, че случаят бил

удобен, за да стане богат... Телефонирал във вилата на Хаджигригорис. „Много ви ценя и бих желал...“ Онзи веднага загрял за какво става дума. Алекос казал на Тео, че ще отиде да потърси покровителство от Бекас. Педерастът го посъветвал да не споменава името на Вахлиотис. „Така, както си се заплел — казал му той, — ще ти трябват пари, а онези имат много. Ако го издадеш, той ще отрече. Ще представи алиби. Те са богати и силни. Ще стоварят всичко на тебе. Освен това ти си оставил и отпечатащи от пръстите си. Защо да ги имаш за врагове, а не за съюзници?“

— А кой го е взел от дома ми? — попита Бекас.

— Той. Тео. Казал му, че билетът за чужбина бил готов, много пари и покровителство в Америка.

— И кой го е убил?

— Десиприс не знае. Предал го на Хаджигригорис. Каза, че не му е известно какво е станало после, и аз му вярвам.

И Бекас му вярваше. На онези им е бил съвсем ненужен още един свидетел.

— Какво е станало в апартамента на улица „Спевсипу“?

— И това не знае. Хаджигригорис и компанията му не са седнали, естествено, да му дават отчет. Лесно е обаче да си представим какво е станало.

Не беше трудно. Вахлиотис с изключителната си физика не се е затруднил да пренесе трупа в колата си. Закарал го, както вероятно са се договорили със съучастника си, в Сунион и го оставил на яхтата. На сутринта компанията е инсценирала „нещастния случай“.

Директорът се обърна към Бекас.

— Ти какво мислиш?

— Така трябва да е станало. Трима са „свидетелите“. Съпругът, приятелката, Вахлиотис. Съучастниците.

— А останалите? — попита директорът. — И те ли са подставени лица?

— Не, разбира се. Другите са хора, които по това време са били на брега. Повярвали са на това, което са чули. И са „видели“ това, което са им показали. Не е изключено — в това не мога да бъда сигурен — хубавицата, госпожица Аргирис, да се е появила на палубата в два различни бански костюма и отдалече е лесно да се заблудиш. Така или иначе, никой не е разочовъркал нещата. Както

бихме направили и ние на тяхно място. Става дума, видите ли, за „хора, въвн от всякакво подозрение“.

Директорът поклати глава. „Правилно“. Имаше обаче още един основен въпрос. Въпросът, от който тръгна цялата история.

— След като са планирали смъртта на Джулия Хаджигригорис поради известните ни причини, защо са изпратили Алекос Константиnidис да обере апартамента?

Арванитис се усмихна.

— Не са го изпратили.

— Изпратили са го. Каза ми го самият той и аз проверих. Изпратил го е племенникът Лакис Хаджигригорис.

Арванитис пак се засмя.

— Лакис — да. Другите — не. Това е просто съвпадение. Ако го бяха изпратили предишната или следващата нощ, нямаше да научи нищо. — Капитанът изгледа събеседниците си и продължи: — Тео — обясни той — е натъкмил работата. И той, и разхайтеният племенник не са знаели нищо за другото престъпление. Те са изпратили младия Константиnidис наистина да краде. Не им е било известно, нито пък е могло да бъде известно, че тъкмо през тази нощ Джулия Хаджигригорис е решила да изостави съпруга си и бившия си любовник и че те от своя страна са взели решение да я убият. Едно нещастно за тях съвпадение. Без това ти нямаше да се намесиш в случая и приятелчетата спокойни щяха да дъвчат сега милионите на покойната.

Така е било значи! Това, което измъчваше Бекас. Двете парчета, които не можеха да се „слепят“. Два случая, съвсем отделни един от друг, които той беше свързал. Не бяха неудачници само двамата престъпници. Големият нещастник беше младежът.

— Значи така — каза той.

Директорът въздъхна.

— Лош скандал.

— Хаджигригорис ли?

— Изпратих да го арестуват. Представям си как ще изглежда след показанията на Тео, на Николарезис, ако прескочи трапа, след твоите показания и останалите... Но кой знае? С парите и адвокатите си...

Той въздъхна.

— Мръсна история!

Видът му свидетелстваше, че би предпочел всичко това да не беше се случило с такава „изтъкната“ личност.

Директорът стана.

— Добре, момчета! И тази нощ ще бъде тежка.

Подаде им ръка и Бекас и Арванитис излязоха.

Пред дирекцията на полицията Бекас попита:

— Какво ще стане с майката на младежа, с Елени Анестис, или Константиnidис?

— Смятам, че след като завърши следствието, ще бъде помилвана с указ.

Той се усмихна хитро.

— Ще направим и ние каквото можем за това, приятелю. Ти каза, че с мъжа и сте били големи приятели.

— Братя!

Госпожа Бекас разглеждаше с безпокойство съпруга си, като се мъчеше да скрие това. Гледаше торбичките, които се бяха образували под очите му. Струваше й се, че бузите му са увиснали, обърна внимание на походката на мъжа си и реши, че тя не е стабилна както преди. Старият криминалист, седнал в креслото си, затворил очи, даваше вид, че спи.

— Намиращ, че съм остарял ли? — каза й той.

И когато не гледаше в нея, той отгатваше мислите й.

— Видът ти е един път — отговори тя. — Само дето тази година лятото беше много горещо.

— И трудно.

— Имаш нужда от малко почивка.

Той отвори очи и се обърна към нея засмян:

— Колко е часът?

— Дванадесет.

— Колко време ти е необходимо да приготвиш куфарите ни? Кораб за Егина има в четири часа.

Тя го погледна, изпълнена с радост.

— Десет минути.

— Без преувеличения. Смятам да остана в Егина през целия септември. Казват, че това било най-хубавото време за такъв остров.

— Отивам да ги приготвя! — весело каза жената.

В този момент на външната врата се позвъни.

Госпожа Бекас изгледа съпруга си неспокойно. Пак ли? Бекас рече да стане. Тя го предвари.

— Аз ще отворя.

Докато отиваше към вратата, душата ѝ се изпълни с лоши предчувствия.

— Вие ли сте?

В рамката на вратата се мъдреше журналистът Макрис с голямото си разпуснато тяло, с чорлавите си сиви коси и будните очи, които се смееха сърдечно зад големите очила.

— Къде е този стар вълк? — попита той.

Тръгна по познатата пътека през дома, а жената го следваше.

— Тук ли се криеш? Научи ли зашеметяващите новини? Вахлиотис се пребил, арестували Хаджигригорис и...

Той се вгледа по-добре в приятеля си.

— Известно ти е, разбира се.

Бекас отговори, че му е известно. Домакинята слушаше мълчаливо. Макрис ѝ се усмихна.

— Знаете ли нещо? От много време не съм ял онзи ваш чуден пилаф, аджем-пилаф. Ще ме нагостите ли днес?

Жената се усмихна по детски. Тридесетте години съпружески живот не я бяха отучили да се усмихва така.

— Не знаех, че ще дойдете. Имам задушено.

— Затова ли ухае махалата? Искате ме, не искате ме, аз оставам тук.

Той седна, протягайки големите си крака, а госпожа Бекас отиде в кухнята.

— Обадох се по телефона в болницата — започна Макрис. — Николарезис е ударен сериозно, но лекарите са на мнение, че ще остане жив. После се разходих до онзи, до господин председателя.

— Кой председател?

— На компанията, където работеше зет ти. Попитах го иска ли вестниците да пишат, че е уволнил един служител поради това, че тъстът му разкрил един убиец, и дали си представя как това ще

помогне ми компанията му. Съжалих го. Насмалко да глътне папионката си. Обясни ми, че се касаело за недоразумение, че... и т.н., и т.н. От утре зет ти е на работа. И, струва ми се, с повишение. Господин председателят смята, че още съм директор на „Проини“.

Бекас понечи да каже нещо, но Макрис го спря.

— Без благодарности, защото ми убиват апетита. Разкажи сега как са се развили нещата!

Инспекторът още разказваше, когато съпругата му подвикна, че обедът е готов. Когато привършиха яденето, домакинът каза:

— Знаеш ли, тръгваме за Егина.

— Превъзходно! За дълго ли?

— За един месец.

— Необходима ти е почивка. В колко тръгвате?

— В четири часа с „Портокаловото слънце“.

— Отлично! Ще ви „хвърля“ с колата си.

Няколко часа по-късно журналистът се сбогува с приятелите си на пристанището в Пирея.

— А, забравих — каза той, подавайки на Бекас малък пакет. — Донесох ти и това нещо.

— Какво е?

— Отвори го на кораба. И поздрави от Лили. Намира, че винаги си очарователен.

Когато корабът тръгна, госпожа Бекас попита:

— Коя е госпожица Лили, дето те намира очарователен?

— Преподавателка по катехизис, позната на Макрис — отговори сериозно инспекторът, отваряйки малкия пакет. Той не съдържаше нищо друго, освен една книга, също малка. „Ърнест Хемингуей. Старецът й морето“.

— Каква е тази книга? — попита съпругата му.

— Роман.

— Романи ли ще започнеш да четеш?

Той й се усмихна с обич?

— Какво друго може да прави един стар, ненужен, пенсиониран криминален инспектор? — каза той.

Издание:

Янис Марис. Лятото на страха

Гръцка. Първо издание

ИК „Народна младеж“, София, 1983

Редактор: Светлана Тодорова

Коректор: Албена Любенова

Технически редактор: Маргарита Воденичарова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.